

$$\frac{2}{2} = 1$$

ع. س

32101 074456417

15

k

14/20

Cenap Şahabettin
Nesri harp, nesri sulh
ve tirgaki sözleri.

تاریخچه ادبی

تَرْجُومَہٗ تَرْصَلِح
و
تَرْبَائِی سَوَزَلَرِی

صاحب و ناشری : قناعت کتبخانہ سی صاحبی الیاس

مرحقی محفوظدر

در سعادت — قناعت مطبعہ سی

۱۳۳۴

(RECAP)

2070

• 269

• 367

قَالَ كَيْفَ جَاءَتْهُ وَمَطْبَعَةٌ

بِأَعْلَى جَارِهِ سَنَهُ نَوْرٍ ٢٠

افادہ طابع

قناعت کتبخانہ سی اوج سنہ بہ قریب ہر زمانہ دہری دوام ایدن حربک تولید ایلدیکی مشکلاتہ رغماً - ہدایت مشروطیتدن اعتباراً کندیسنه مسلك اتخاذ ایتمش اولدیغی - آثار کزیده نشریاتنه دوام ایدهرک محترم قارئینہ جناب شہاب الدین افندیکن « نثر حرب نثر صلح و تریاکی سوزلری » عنوانلی اثرینی تقدیم ایدر .

کتبخانہ حنک اوتہ دن بری علمی، ادبی اک قیمتدار آثاری طبعہ دلالت ایلدیکی بتون قارئین عثمانیہ جہ مسلم اولسه کر کدر . فی الحقیقہ سکز طقوز سنہ دہری علوم اجتماعیہ و تاریخیہ کتبخانہ سی عنوان عمومیسی آلتندہ نشر ایلدیکی بیوک اثر لردن، اک آزکار براقان، فقط مملکت مزک الکزیادہ اولدیغی یوزلر جہ مکتب کتاب لردن، جناب شہاب الدین، حسین جاہد ، توفیق فکرت بکلر کی اک محترم ادب لرحنک الک کزیدہ مؤلفانندن آ کلاشیلیر، کہ قناعت کتبخانہ سی یالکز کندی استفادہ سنی دوشونمہ مش، بلکہ ہر شیدن اول مملکتک علم و معرفتہ صمیمی خدمت لری اخص آمال اتخاذ ایلمہ مشدر .

حرب عمومی کاغذ فیاتی بلکہ دہ اون مثل یو کسلندیکی وبتون وسائط و مالزمہ طبعیہ ناک فیاتی دہ او نسبتدہ آرتدیغی حالہ قناعت کتبخانہ سی بر طرفدن مکتب کتاب لری کلیاتی اجمال ایتک، دیگر طرفدن دہ آثار مغلدہ بی طبعہ دوام ایلمک خصوصندہ اصلاً تردد ایتہ مشدر .

بو سوزلری تفاخر ایچون دکل، تحدیث نعمت مقامندہ یازیورم ویک غافلہی ہر زماندہ کتبخانہ عرفانیزی جناب شہاب الدین بک افندیکن اشبو اثریلہ ترینہ دلالت ایلمیکمدن طولایی مباهی بولنیورم . جناب شہاب الدین نامی ذکر ایدیلمجہ بشقہ برسوز سویلمک زائددر . اونک ایچون بو کزیدہ اثری محترم مشتریلرضہ تقدیم ایدرکن غوائل عدیدہ آرمہ سندنہ کندیلرینی بویلمہ بر کتاب مطالعہ سیلہ ممنون ایتک ایستہن کتبخانہ حنک حنقدہ کی توجہ لرینک بقاسنی رجا ایتدیکی سویلمک اکتفا ایدہ حکم .

قناعت کتبخانہ سی صاحبی الیاس

- ۱ -

نثر حرب

فلسفۀ حرب

انسانلر کجی جمعیات بشمیهده یاشامق و بویومک ایستر .
و بر هیئت مجتمعه نك تحفظی ایله تأمین ونشوو نماسی فتح اراضی
وضبط نفوسه توقف ایتدیکندن بر طرفدن مدافعه وطن
و مدافعه اهل وطن، دیگر طرفدن توسیع حدود و تکشیر تبعه
آرزولری هر ملت ایچون طبیعی در . بر معتاد بوداعیه مشروعه نك
سوقیله اختیار حرب اولنور ؛ مع مافیله رد تحقیر ایچون ،
صرف غیرت ملیه ویا دینه سائقه سیله آچیلمش حربلرده یوق
دکل در .

حال حرب اولا افراد جمعیتی بری برینه یاقلاشدیرر ،
ثانیاً جمعیات مخاصمه دن اوزاقلاشدیرر . لهنه ضمنی ویا صریح
بر قرار امت اولمادجه حرب آچیلماز . مبدء مصادمه دن
اعتباراً افراد ملت یینتده کی اسباب اختلاف ، ضدیت اجتهاد ،
غیریت منافع ، غیریت مسالک ، هپسی ولو شرط امهال ایله
ایله اولسون اونوتولور : آرتق خصمک هزیمتی بتون قومک
دلخواه مشترکی در .

محقق در که صنایع ترقی محارباتی تنقیص ایدیور .
 ترقی صنایع آنجا انقسام اعمال ایسه کثافت نفوسیه نك بر
 نتیجه ضروریه سی اولدیغنه کوره محارباتک سیرکشمسی
 کثیر النفوس جمعیتلرک یعنی بویوک دولتلك ثمره تشکلی در ،
 دینه بیلیر .

• قلیل النفوس عشرتلك آره سنده محاربه بر امر دائمی در .
 عربستان و آفریقا چوللر نده « غزوه » دیدکلی بو مصادماته
 « انسان و اشیا آوجیلغی » تعیری دهامناسب دوشر ؛ چونکه
 عشرت مجادله لرینک باشلیجه ایکی سائق واردر : قتل اعدا
 و اجرای یغما ؛ بو بر نوع صیادلوق در که بوستنی آله ایتک
 ایچون آرسلائی اولدورمکه بکزر . فقط آره لر نده کی وحدت
 دینی ، وحدت عرقیه ، وحدت لسانیه ، وحدت عرقیه کبی
 روابط قویه به رغماً لاینقطع چارایشان بو شردمه لرك سبب
 منافسه سی عجبا منافع اقتصادی دن دهاساسلی بر شی دکلیدر ؟
 بو مسأله بی حله تشبث ایدن متفکرین دیورلرکه : بین العشار
 مناسبات فکریه و تجاریه پک محدوددر ، اهل عشرتک اموالی
 کبی افکاری ده قرارگاه عشرت داخلنده محبوس قالیر ؛ بو
 جهتله بر عشرتک افرادی ایله دیکرینک اعضاسی آره سنده
 معارفه یوق کبی در . حال بوکه انسانلر طانیشما دجه سویشه مز ؛
 هر مجهول بزه دائماً عدم امنیت و طولایسیله خوف و حذر
 تلقین ایدر . طانیما دقلمزه بیک دورلو اعمال و نیات مضره

اچاره ایدره رك آز چوق دشمن صفقی ویرر و حفظ نفس ایچون کندیسنی دفع و قلع ایتمك ایسته رز. مثلاً رومالیلرجه خرسیتیانلرك چوجوق یدكلی معقداتندی ؛ ینه بونك کبی بتون قرون وسطی موسویلك سحر بازلقنه ایمان ایتمشدی. بونلر هیج شبهه یوق که خرسیتیانلرك و موسویلك ابی طانیلما مسندن متولد ، غلطات ظنیه ایدی. ایسته طانیلما مازلقدن نشأت ایدن افکار باطله و اوهام مغفله به بناء بین القبائل تأسیس مصالحه ممکن اولمایور. ققط آرهلرنده علائق علمیه و اقتصادیه موجود اولان بویوك ملتیر بری برینی طانیلر و طانیلشدقجه میل مصادمه آزالیر ؛ سوء ظنلر و سوء تفهملر بیدر پی آرهدن قالقار؛ وهم یرینه علم قائم اولور. بر جمعیت دیکرینك محاسن و مساویسی حقتده بر فکر سالم ایدینیر. دیکر جهتدن بر جمعیتك دیکرندن جر منفعت ایتمه سی ایچون چاره یکانه حرب اولمادینی و محاربه دن ده اغنی و سخی استفاده یوللری آچیق طور دینی آ کلاشیلیر. و بونلر تحقیق ایدنجه طبیعیدر که سلاحه مراجعت فرصتلی حوادث نادره صره سنه کیرر .

اقوام ابتدائییه میاننده حرب بر حال طبیعی ایدی. آبدات و محکوکات عتیقه شهادت ایدیور که ایلك اجداد مزك بتون حیات خارجیه سی محاربه ، اسارت و غنیمت کلمه لر یله احمال ایدیله بیلیردی. اونلرك اك مهم منقبه اجتماعیه سی پك اوزون و پك قانلی بر آقندی. و هر مقابله صفوف مدهش و بی امان

بر قتل عامدی؛ مغلوب ایچون اسارت ابدیه ایله اولومدن باشقه عاقبت منتظر دکلدی.

بشریت دوربداوتده قالدقجه بوشداند حربیه دوام ایتدی. حرب آنجق حضرت [*] ومدینتک تأسسندن سوکره بر شکل اعتدال آمشدر. حربیه اشتراک ایدن عسا کرله غیر مسلح اهالی به آیری آیری معامله ایدمک لازم کلدیکی آنجق صوک عصر لرده حس اولندی. شمذیکی نظریات اجتماعیه کوره غایه محاربین محای دشمن دکل، تنکیل دشمن ویا تمثیل دشمندر. بوندن باشقه بوکون اعلان حرب ایچون اسباب جدیه آرانور؛ آنجق صلح ایچنده حللی قابل اولامایه جفی تحقق ایدن مسائل حیاتیه ایچون سلاحه مراجعت اولونیور. شمذی، اسکی زمانلرده اولدینی کبی، بر دره بکننک کینی ویا بر امیرک ذوقی ایچون قان دوکولمز. محافظه موجودیت کبی برسبب مجبر اولماسه یدی بز محاربه حاضره قاریشیرمی ایدک؟

مع مافیہ حربک پک موثر بر عامل اجتماعی اولدینی انکار ایتمه لیدر. حرب هیچ اولمازسه ایکی محاربدن بری ایچون موجب تمی اولور؛ مغلوبی پارچه لایان نتیجه حرب غالبک حجمی آرتیرر. کمال بک مرحوم کندیمزدن بحث ایدرکن:

جهانگیرانه بر دولت چیقاردق بر عشرتدن، دیمشدی.

[*] حضرت *sédentérite*، مقابلی در. ضدی *nomadisme* درکه

بدویت و سفریت کله لرله ترجمه ایدیوروز.

استکناه ایدلسه تحقق ایدرکه هر جهانکیر دولت برعشیرتدن
 چیمشدر : یونانیر ، رومالیر ، عربلر کبی . فقط شوراسی
 شایسته دقت درکه حرب و ظفر آنجق عشیرت اصلیه نك قوه
 تمثیلیه سی مساعد اولدینی مدتجه بر عامل ترقی اوله بیلیور ؛
 و عشیرت اصلیه ده بر نوع طویغونلق حاصل اولوب ده عناصر
 مفتوحه بی تمثیله اظهار استغنا ایتکه باشلادینی آندن اعتباراً
 حرب و ضرب « عامل ترقی » صفتنی غائب ایدیور .

حد کاله ایرن انسان ایچون ترقیده دوام آنجق تناسل
 طریقله ممکن اولدینی کبی کالره سیده دوللر ایچون ده توسع
 و ترقی انقسام طریق ایله ممکن اوله جنی ملحوظات فیه دن
 ایسه ده هر جمعیت آنجق نفسنی دوشنمکه موظف اولوب خود
 اندیشه اولمایان هر حس و فکر مردود و ملعون بر اثر اهانت
 کبی تلقی ایدیله چکی جهته هیچ بر دولت و هیچ بر ملت بهانه
 ترقی ایله انقسامه راضی اولاماز .

حرب پک مؤثر بر عامل اجتماعیدر ، دیمشدم . فی الحقیقه
 حربیه حاضرلتمق ایچون برلشمک و حربیده تأمین غلبه ایچون
 توحید مساعی ، آمره اطاعت و متحداً حرکت لزوملری حس
 اولنور . و بو لزومه بناءً مناسبت تابعیت و متبوعیت تأید و نفوذ
 حکومت تشید ایدر . حرب اولمسه هیچ بر زمان انسانلر
 برر رئیسک زیر اداره سنده طویلانمغه احتیاج حس ایتمز لر
 و کوردیکمز ترقیات اجتماعیه بی کوسترمز لردی ؛ کوچک

جمعیتل حرب ایچون وییوک جمعیتلر حرب وفتح سایه سنده
تشکل ایتدی .

*
**

حروب مسعوده یعنی غلبات مکرره سایه سنده وجوده
کلن بیوک دولتلر ، غریبدرکه ، حربک آزالماسنه وصنایعک
چوغالماسنه ساعیدرلر. بوکون میادین مدنیتده فداکارانه
دوکولن قانلر یارینکی دور مدید صلیحک فدیة نجاتی اولدیغندن
امین اولمالی یز. شمیدیکی دوکوش یرلری مستقبلک بازار محللری
اوله جق ، مخاصمات حاضریمه بدل یالکز رقابت اقتصادیه
قاله جق ... زیرا الیوم آکلاشلمشدرکه سلاح قوتیله هر
هانکی بر عرق هر عرقی تمثیل ایده من ؛ حتی اثر عروق
نا قابل تمثیل در. بوندن باشقه ترقیسی میزان مدنیت اولان
صنایعک بخار و الکتریقیت کبی قوای طبیعیه قدر بازوی
بشرده احتیاجی حس اولونیور ؛ دیو حربک اغزیننه انسان
آتمغه یالکز بز دکل هیچ بر دولت عاقله ، مجبوریت قطعیه
حس ایتمدکجه راضی اوله ماز. انسانک بوکونکی قیمتی اسکی
زمانلرده کی بهاسندن پک چوق یوکسکدر .

حربک آزالماسی صنایعک ترقیسی ایله برلکده فکر
حریتک توسعی تأمین ایدر. ادوار صلح و سکون اوزادقجه
دواثر استبدادیه یرینه دواثر مشروطیه قائم اولور ؛ نفس
واحدده محبوس طوران صلاحیت اداریه افراد ملته انقسام

ایدرد. وطیعیدرکه محوراداره دست تحکمدن قوروتولوب افکار
رجاله مودوع اولنجه صیق و بلا لزوم مجبر اعلان حرب
ایدلنز.. دیمک که حربک آزالماسی حربتک توسعی تأمین ایتدیکی
کبی حربتک توسعی ده، کویا وظیفه شکرانی اولمق اوزره،
حربک آزالماسی انتاج ایدر.

بر غریبه ده شودرکه اوزون و شدتلی محاربه لر اوزون
و اساسلی صلح لری جلب ایدیور. زیرا بویله مدهش مصادمه لر
غالب ایله مغلوب آرسنده اونوتولماز بر یادکار خصومت بر اقیر،
ناقابل طی بر مسافه کبی آره لرینه کیرر. افکار وحسیانه قدر
ارتقا ایدن بو آیریلق ملت غالبه نک امید تمیلنی آزالتیر. امید
تمیل اولمانجه آرزوی فتوحات اویانماز و... وسیله حرب
آرناماز!... برده الماسی آنجق الماس پارلاتدیغی کبی قوتی ده
آنجق اطرافده کیلرک قوتی چوغالتیر. هر دولتک قوتی دول
مجاوره نک توتلریله آز چوق متناسب در. مغلوب بر داها مغلوب
اولماق ایچون، غالب موقع غالبیتدن دوشمه مک ایچون متادیا
ومتقابلاً قوتله نیر وسلاحه نیر لر و آره لرنده ارکچ بر نوع توازن
قوا حاصل اولور که اک موثر مانعه حرب ایشته بو موازنتدر.
فقط شم دیک بز اوچنده پارلاق بر مظفریت امید
وماوراسنده اوزون بر صلح نتیجه سی ایله حرب حاضره بذل
وجود ایده لم: بو کونک اک طوغری فلسفه حربی بودر!

حرب حاضرک سببی

ژاپونیا و کلاسندن متهمک برذات دیمشدی :
— بز آنجی ربع متمدنک تقدیرینه لایق نفائس صنعت
وجوده کتیرمکه موجودیتیزی کوستردیکمز مدتجه عالم مدینت
بزی کندی خارجنده عد ایتدی. وقتا که قیلیجمزی بیلهدک،
یکدیگری متعاقب آجدیغمز ایکی محاربه ده بر قاچ یوز بیک
چینلی و موسقوفی کسمکه موفق اولدق ، بوقانلی هنرمزی
کورونجه اوروپا بزی وحشیلر عدادندن چیقاردی ، مدنیلر
مرتبسه ترفیع ایتدی !

حرب حاضرک صفحات فجایعی تخیل ایدرکن اقصای
شرق دیپلوماتنک اومستیزی سوزلرینی خاطرلادم . فی الحقیقه
معاشر مدنیه صره سنه کچه بیلمک ایچون بر ملتک سونکوسندن
بر قاچ میلیون انسانک قانی طاملامالی ! صاحبونک نشیده
خولیا سنه رغماً آبدۀ تمدن حرب دیدکلری سرت قیا اوزرنده در.
بن کندی حسابجه دوکوشمک بشرک مقتضای فطرتی اولدیغنه
معتقدم ؛ و اک ای دوکوشن ملته اک مدنی دیمکده دیلم تردد
ایتمز . مقاله جاریه نک بیوک قهرمانلرینه نسبتله آتیلارک ،

جنگیزلرک ، هلا کولرک بر مینی مینی قوزی کبی قالماری نجی
 یک طبیعی در ا

بو محاربه ده بکا یک جلی کوزونمه یں برجهت وارکه اونی
 موضوع مصاحبه اتخاذا ایدیورم : معلومدرکه اوچنجی صنفدن
 ایکی پہلوان بیله اورته ده طرف غالبه موعود بر کچی اوغلاغی
 اولمادقجه مصارعه یورغونلغنی کوزه آدیرمالزر . واقعا اسکی
 زمانلرده مذهب محاربه لری ، حیثیت محاربه لری ، شان
 محاربه لری ، سطوت محاربه لری وارمش ؛ حتی [پہلوپوتز]
 محاربه مشهوره سی کبی بر کومروک مسأله سندن متولد مصادمه لر
 برر مستثنی ایمش . فقط ترقی مدینت بوشرف وشوکت
 محاربه لری اورته دن قالدیردی . آرتق منحصرآ منفعت یولنده
 حرب ایدیلیور . شمدی آرده دیشه طوقونه جق بر مکافات
 اولمادقجه ایکی دولت بر برینه سلاح چکمز . منلاروس - ژاپون
 محاربه سی مانچوری یوزندن آچیلدی ؛ بو کون یکدیگریله
 قهارانه بوغوشان دول متمدنه آرہ سنده بن کندی حسابمجه
 مانچوری قطعہ سی کبی معین بر هدف احتراض کورمیورم .
 اوحالده نه ایچون حرب ایدیلیور ؟ بونی حل ایتمک فائده سر
 دکل در ، صانیرم .

مناسبات اقتصادی وباخصوص ادخالات و اخراجات ملل
 متمدنه آرہ سنده برنوع منافسه منافع تولید ابتدی ؛ یکدیگریله
 اخذ واعطا ایدن اقوام آرہ لرنده بر صوؤقلق حس ایتمک

باشلادیلر. دادوستد بهانه سیله اللر بربرینه یا قلاشیرکن کیتدجه آرتان برحس منافرت روحلری یکدیگرندن اوزاقلاشدریسیور- دی . بخار و الکتریک ماکنه لری حدودلری موهوم حالسه کتیررکن « اجانبکریزک » برنسبت متزایده آلدی . روسلر موسویلری سورییور ، آمریقالیلرله آوستریالیلر چینیلیری قوغيور ، بولغارلر یونانیلیری تپه ایله قاپی طیشاری ایدیور، فرانسه واسویجر. ده ایتالیان عمله آزچوق کوروتولونمایشارله استتقال ایدیلور و باخصوص آلمانلر - بلکه یالکز تورکیا مستتی اولوق اوزره - هیچ بر طرفده بر ذره غریبنوازی یه تصادف ایده میورلردی . مسافر پرورلک آنجق وسائط مناقله دن محروم کویلرده قالدینی کبی اجانبه التفات - کوردیکمز بیک درلو آثار کفرانه رغماً - بزه منحصردر . بالخاصه صوک قرق الی سنده اجانبکریزک اورویاچه بر مسلک سیاست حکمنی آلدی . بونکده اک بیوک سببی آلمانلرک هر ساحه ده اظهار ایتدکلری ترقیات خارق العاده اولمشدر . آلمان نفوسی و آلمان مصنوعاتی قابنه صیغمایان مایعات کبی هر طرفه طاشیوردی . عالم تجارت حتی انکلیز حتی فرانسز بازارلری آلمان معمولاتی آلتنده ازیکنلک حس ایتدی . بر قاچ عصر اول خیال وحسه تبعیتلریله مشهور اولان آلمانلر ، صوک یوز سنه ظرفنده خیال وحسی کنج قیزلره براقه رق ساعت کبی منتظماً ایشلر برر محاسب اولمشلردی : آرتق مظلم ومغلق فلسفه مسأله لری ایچنده

وقت کچرمیور، فابریقه‌لر آچیور، بانقهرلر تأسیس ایدیور،
 وعد نروت ایدن هر تشبته آتیلورلردی. آلمان نزهه کیتسه
 تربیه فیه سی، متانت بدنیه و فکریه سی، مکملیت آلات
 وادوانی سایه‌سنده اورانک مجادله حیاتیه‌سنده نفسی ایچون
 تأمین غلبه ایدیوردی. پارسده بیله تسلیم اولنیوردی که اجزای
 طیه، عدسات فوطوغرافیه، آلات الکتریقیه خصوصنده آلمان
 صنایعی بتون جهانککنه غلبه ایتشدی و دائرة مظفریت
 کیتدکجه توسع ایده‌جکدی. [۷۱ - ۱۸۷۰] محاربه‌سنده
 پروسیانلرک نفوسی فرانسرلرک نصفی راده‌سنده ایکن شمدی
 ضعیفی مرتبه‌سنه چیقمشدی: آلمانیا آرتق نه آلمان نفوسنه،
 نه آلمان محصولاته کفایت ایده بیله‌جک قدر کنیش دکلدی.
 آلمان بازاری آلمان معمولاته طار کلیور، آلمان لیمانلری آلمان
 سفان تجاریه‌سنه طار کلیور، آلمان طوپراغی آلمان چوجوقلرینه
 طار کلیوردی. هامبورغده ضیق نفس حس ایدن آلمان
 تجارت بحریه‌سی علی‌التدریج آنورسی بنه‌سبور، بلجیق‌الیلری
 قوشقولاندریوردی؛ بروکسل پارلمنتوسنده اعیان اعضاسنک
 اک ممتازلرندن آدمون بیقار بر قاچ سنه اول ایراد ایتدیکی
 نطق مشهور ایله آنورس لیمانی ایله آلمان کیلرینک کیتدکجه
 اویوشمقده اولمالرینی مملکتک موجودیت آتیه‌سی ایچون
 بیوک بر تهلمکه کبی کوسترمشدی. آدمون بیقارک تلاشی
 نامحکل دکل، فقط بی‌فائده ایدی. آلمان طوفان فعالیتته قارشی

مینی مینی بلجیقانک انتباهی نه به یارایه بیلیردی؟ مع مافیہ الی باغلی طورمش اولماق ایچون انکلتره به مراجعت ایدلدی، فرانسه به مراجعت ایدلدی، حتی کوچک هولاندایه مراجعت ایدلدی. معهود انکلتره وبلجیقا اتفاق عسکریسی بوتشبتلرک نمره سی دره. سدان محاربه سنی متعاقب آلمانیا نک کسر شوکت وحشمتی مقصدیله تکلیف ایدیلن بین الدول قونغرہ بی قبول ایتهمش اولدیغندن طولای دیزینی دوکن انکلتره آرتق آلمانیا نک تعطیل انبساطی، دینه بیلیرکه، اقدم مقاصد اتخاذا ایتمشدی؛ همان بتون اندیشه سیاستی او مقصدہ مصروفدی. آلمانیا بی توهین املیلہ بش آلتی سنہ اول بلجیقایی فرانسه وهولاندا آره سنده تقیم ایدره ک خصمه قوتلی قومشولر حاضر لاق تصور ی بیلہ لوندرہ بی غیجیقلا دی؛ فقط واسطہ نک تأمین موفقیتہ عدم کفایہ سی بو خیالی قومہ بر اقصشدی. کوچوک، فقط فعال وفدا کار بلجیقا ایله اتفاق عسکری احتیاطہ دها ملایم کلدی، باخصوص کہ عینی مقصدله ایتلاف مثلث منعقد بولئیوردی. فضلہ اولادی وفضلہ مزروعات و مصنوعات ایله مدنی قومشو. لرینک حیات تجاریه وحتی حیات سیاسیہ سنی تهدید ایدن آلمانیا به قارشی فرانسر پارہ سیلہ روسیه تسلیح ایدیلہ جک، صوک فدا کار. لقلرله انکلتره دونانماسی برقات دها تقویه اولنه جق، استحضارات درجہ مطلوبیه واصل اولنجه ایلك فرصت اختلافدن اتهاز ایدیلہ رک آلمانیا ایله محاربه به کیریشیلہ جکدی، او محاربه به که

نتیجہ سی عند الحساب آلمانیانک خاتمہ رفاہتی و انہدام مبانی قوت و فحاشی اولہ جقدی . انکلیز شیطنت سیاسیہ سی بو اغورده اک خردہ نقطہ لری بیلہ کوزدن قاچیر میہرق چالیشیور ، چالیشیوردی . فقط او شیطنت مشہورہ بر حقیقتدن غفلت ایتدی : قانون تاریخ ! .... وقایع عالمی سوق و ادارہ ایدن بازوی تقدیری هیچ بر قوہ احتیال بوکہ مزدی . انکلیز دامکاهی ضربہ قضا ایلہ نا تمام قالدی . انکلترہ نکل حاضر لادینی حرب واقعا ظهور ایتدی ، فقط حاضر لادینی کبی ظهور ایتدی . وعدہ ملحوظہ نکل انقضاسندن اول قونداق آتش آلمشدی . انکلیز لڑک هیچ اولماز سہ ایکی سنہ صکرہ بکلہ دکلری حربی قانون تاریخ تعجیل ایدیوردی . آلمانیانک قوت و سطوتی تدمیر ایچون حاضر لانان ہائہ اونک قدرت و شوکتی برقات دہا تسمیر ایتدی . شیمدی مصادمہ لر و اہمہ سوز بر شدتہ دوام ایدیور و ایدہ جک ، تاکہ انکلترہ ہر موفقیتدن قطع امید ایسون ! سبب محاربه آلمانیانک قلع موجودتی دکلسہ بیلہ بی شہہ سعادت اقتصادی و اہمیت سیاسیہ سنک محاسیدی . بو مقصد مشوم ایچون نہ لر خراب اولہ جق و کیمہ لر ازیلہ جک ؟ شتون حربیہ نکل جریان حاضرینہ نظراً بو سؤالہ جواب تدارکی یک زور دکل در . دہا شمدیدن بر طرفدہ بلجیقا کبی و البعث بعد الموت سرینہ مظهریتدن باشقا بسلیہ جک امید قالمایان ، صربستان کبی اندیشہ مات ایلہ ترہین دولتہر ، دیگر جہتدہ

بولغارستان ورومانيا ، ايرلاندا ، فنلانديا ، لهستان کي آمال
 عزيزه لرينه قاووشمق زماننك ياقلاشديغني اومان ملتر ،
 واورتاده بزم کي حيات مليه سني ورطه انقراضدن قورتارمق
 ايجون ايتار جسم و جان ايدن قوملر کوريبورز و بو هائله
 عظمي مواجهه سنده اکتوغرو سوز اولمق اوزره (بره نوس)ک
 ايکي بيک سنه اولکي قول معروفني تکرار ايدمک : «ايواه ،
 مغلوبلرک حالنه !» ديورز .

مصاحبه حریبه

حرب حاضرہ دائر قونوشولورکن برذات دیدی کہ :
— فی الواقع انکلترہ نک چوق یالان سویلہ منر ، فقط :
« رسمی انکلترہ نک قول وفعلندہ ہیچ طوغرولق کورمدم ! »
دین دہ سوزلرک اک طوغروسنی سویلہ مش اولور . شہادت
وقوعات ایلہ ثابتدرکہ انکلز دیپلوماسیسی نہ سویلسہ خلاف
حقیقت ، نہ یاپسہ خدعہ در . مذهب منفعتک بومتعصب راہی
ایجاب استفادہ سنہ کورہ اغفال ، اضلال ، نقض عہد ، امانتہ
خیانت ، امنیتی سوء استعمال ، ساختہ کارلق ، ہرمعینی و ہر فضحیہ بی ،
ہر شیئی ارتکاب ایدر ؛ دین یرینہ ریایی ، فطانت یرینہ
دسیسہ بی ، حق یرینہ قوتی قویہ رق علم حالتہ « سیاست » دیمش .
یوز سنہ بی متجاوز برمدتدنبری جہات اربعہ و قطعات خمسہ دن
آلبور ، قاپیور ، یوتیور و ہیچ برزمان سوء ہضمی خاطرینہ
کتیر مکسزین : « دہا ، براز دہا ، براز دہا ! » دیور ....
برعصر دن بری ارضک یوزینی قیزارتان بیوک محارہ لرک همان
کافہ سنندہ انکلترہ نک پارمانی و یا سونکوسی واردر : کندی
آجادینی حربلرک کیزلی سبی کندیسی اولور ، بالذات قاریشما دینی

بولغارستان ورومانيا ، ايرلاندا ، فنلانديا ، لهستان کي آمال
 عزيزه لرينه قاووشمق زماننك يا قلاشديغني اومان ملتلر ،
 واورتاده بزم کي حيات مليه سني ورطه انقراضدن قورتارمق
 ايجون ايتار جسم و جان ايدن قوملر کوريبورز و بو هائله
 عظمى مواجهه سنده اکتوغرو سوز اولمق اوزره (بره نوس)ک
 ايکي بيک سنه اولکي قول معروفني تکرار ايدهرک : «ايواه ،
 مغلوبلرک حالنه !» دييورز .

مصاحبه حریه

حرب حاضرہ دائر قونوشولورکن برذات دیدی کہ :

— فی الواقع انکلیزیک چوق یالان سویلہ من ، فقط :

« رسمی انکلیزہ نک قول و فعلندہ ہیچ طوغرولق کورمدم! »

دین دہ سوزلرک اک طوغروسنی سویلہ مش اولور . شہادت

وقوعات ایله ثابتدرکہ انکلیز دیپلوماسیسی نہ سویلہ خلاف

حقیقت ، نہ یاپسہ خدعہ در . مذهب منفعتک بومتعصب راہی

ایجاب استفادہ سنہ کورہ اغفال ، اضلال ، نقض عہد ، امانتہ

خیانت ، امنیتی سوء استعمال ، ساختہ کارلق ، ہرمعیبی و ہر فسیحہ بی ،

ہر شیئی ارتکاب ایدر ؛ دین یرینہ ریایی ، فطانت یرینہ

دسیسہ بی ، حق یرینہ قوتی قویہ رق علم حالتہ « سیاست » دیمش .

یوز سنہ بی متجاوز برمدتدنبری جہات اربعہ و قطعات خمسہ دن

آلبور ، قاپیور ، یوتیور و ہیچ برزمان سوء ہضمی خاطرینہ

کتیر مکسزین : « دہا ، براز دہا ، براز دہا ! » دیور ....

برعصر دن بری ارضک یوزینی قیزارتان بیوک محاربه لرک همان

کافہ سنہ انکلیزہ نک پارمانی و یا سونکوسی واردر : کندی

آچادینی حربلرک کیزلی سبی کندیسی اولور ، بالذات قاریشہادینی

مخارباتی بالواسطه قاریشدریر؛ بوکون مصافحه ایتدیکی دولتله یارین مصادمه ایدر، یارین قوجاقلاشه جنی ملته بوکون چارپیشیر. برکون باقارسکز، آلمانیا ایله برلشمش، وازلرده بیوک ناپولیونک بیقلماز اردوسنی بیقیور؛ ایرتسی صباح کورورسکز، ناپولیونک اردوسیه االه ویرمش، روسیه نك بحر سیاه سواحلی یاقیور؛ برکون صوکره ایشیدیرسکز، ایرانک مزارینی قازمق ایچون موسقوف قازاقریله تشریک مساعی ایتمش! حسب الظاهر نه دواملی مودتی، نه دواملی عداوتی حس اولماز، فقط حقیقته بتون جهانک خصم جانیدر. آنجق بغدایی اوکو نتیجه قدر دکر منجی به کولر یوز کوسترر: فاشودا حادثه سنده برلینه صیرتدی، مصر مسأله سنده پارسه ییلشوردی. اتفاق مثانی خیر بالامق ایچون روسیه ایله ژاپونیا آرده سنه قوره لقمه سنی آتار، اتفاق مثلی ضعیف دوسورمک ایچون ایتالیا چیزمه سنه طرابلس غربی طولاشدیرر؛ هر طرفه قونداق صوقار. مع مافیة بتون بو احتیالات جنائی انکلتره نك مانع حرب وحامی صلح کچنمسنه حائل اولماز. متوفی مارکی دوسالسه رینک ماشن هاورده ایراد ایتدیکی نطق مشهوری تحظر بویورکر؛ مارکی دول معظمه تسلیحات متادیه سنک دهشتی و حرب مستقبلک مدنیت خرسیتانیه یه - بوتعیر مارکی به عائددر، - ایراث ایده جکی عوق عظیمی تصویر ایتدکدن صوکره دول متمدنه نك کافه مسائل بین المللی خلوصورانه

بر میل ایتلاف ایله حل ایده رک وفاق عمومی به طوغرو
یورومه لرینی و بویله جه انسانیت ایچون ایدی بر دور آسایش
و سعادت آچارلینی تمی ایتمه مشمی ایدی ؟ ودها یکی زمانلرده
آسکویتک سلفی قامل بائزمان لوندرده ایراد ایتدیکی نطقده :
« آلمانیا به کلنجه ایکی ملتک منافی اعتباریله آره مزده برسبب
منافرت کورمیورم و مملکتین آره سنده اخیراً ابراز ایدیلن
غیر رسمی آثار مخادتی مع السرور تلقی ایدیورز . . . »
دیدکن و بین الملل اختلافاتک یکانه چاره تسویه سی قوت
اولمادیغنی اعتراف ایتدکن صوکره انکلتزه ایچون صلح عمومی بی
تأمین ایتدکندها شرفلی بروظیفه اولامایه جغنی سویله مه مشمی
ایدی ؟ حال بوکه ایچریسنده قان دوکدیکمز مقاتله عمومیه نك
منابع انفلاقی آراییکز، امینم که بریتانیا آطه سنده بوله جقسکز؛
زیرا [پرنسپ] ک جنایت مجنونانه سی بوکونکی هائله بی مثالک
سبب ظاهریسی بیله اولمادیغنده هیچ کیمسه نك شبهه سی
یوقدر . . . دیگر جهندن : همان بتون حربلری آچان انکلتزه
اشتراکه مجبور اولدینی حربلرده دول سائره کبی حرکت ایتمز؛
هرشیشی کبی اردوسی ده - تعبیر مناسب ایسه ، - بر انترقیه در .
باقکز ، حرب حاضرده ملل سائره اک عزیز و قیمتدار
اولادلرینی صف آتسه سوق ایدرکن انکلزلرک « عسکر »
نامیله ادرته به آتدقلری بتون « اجلاف » در ، اردوسنه بر
« جماعت او باشان » دینه بیلیر . فی الحقیقه انکلتزه خدمت

عسکریه تحت مجبوریتده اولمادینی ایچون هنکام محاربهده سنجاق آلتنه آنجق ناموسیه چالیشه رق نققه سنی تدارکدن عاجز، سرسری، خائب و خاسر حریفلر باره خاطرری ایچون طویلانیر. بوله محبس و منفا نامزدلرندن مرکب بر اردونک ضایعاتی مملکت ایچون برنوع طهارت اولدیغنه کوره رسمی انکلترونک بوکون محاربه میدانلرنده دوکدیگی قانه آجیامقده نه قدر حقلی اولدینی محتاج تأملدر. بوکون ملل سائر مصادمه لرنده نورسیده ذکالر، کنج لیاقتلر، مملکتلرینک پارلاق امیدلری و زنگین وعدلری، یارینکی فن، یارینکی ادب و صنعت ازیلیرکن انکلترون دیو حربه آنجق جلاده موعود مجرم و یا مظانئ سوء بانسلری اوزاتیور. بو حرکت کندیسینک غافل و لایعقل متفقلرینه قارشى هیچ اولمازسه قانلی بر استهزادر !!

تاریخ و باخصوص علم المعاشر بزه کوستریورکه محاربه لرنک اک صعب التضمین ضرری برملتك تازه و زنده عناصرینه ایراث قلت ایتمسی در. وظیفه تناسک جلیز، صولفون، طورغون و یو صونلو قانلره قالماسی بر جمعیتک حیات استقبالی ایچون اک وخیم تهلکه لره میدان آچار. سوق فقر ایله منقرض اولمش بر دولت کوستریله مز. مثلا فرانسه یه باقکز: [۱۸۷۰] محاربه سنک آجدینی قورقونج قرجه مالیه یی بالنسبه پک قیصه بر مدته مرتبه التیامه کتیردیگی حالده ناپولئون مظفریات مشعشه سنک فرانسز عالم شبابنده آجدینی بوشلانی هنوز

طول دورہ مادی. بیلیرسکنز کہ اوستریلیچ و امثالی ظفر لر فرانسه یہ
اوج ملیون کنجه مال اولمشدی . الیوم فرانسه ده کورولن
علامت انحطاطک اک جدی سببی بو ضیاع عظیم دولایسیله
خون ملتک دوچار فقر ووهن اولماسی در . منابع ذریتی صاف
وسالم قالان ملتئر ایچون مغلوبیت بیله برتازیانہ ایقاط و بر مقدمہ
فتوحات اولیور : آلمانیاک شوکت حاضرہ سنہ باقکزر ، بونی
[یه نا] ہزیمتہ اسناد ابدنلرک آلدانما دقلرندن امینم . اوپارلاق
فرانسز مظفرتی نتایجی اعتباریلہ کوتو بر فرانسز انہزمی
اولدی . فی الحقیقہ پروسیا تاریخ انتہائی [یه نا] ضربہ سنی
متعاقب باشلایور : بعدازین پورانیاجوللری بی نظیر اورماندرہ ،
براندبورغ بطاقلری جنت امثال قوریلرہ منقلب اولہ جق .
پروسیالیلر سادووا وسہ دانده ایکی بیوک قومشولرینہ قارشی
احراز مظفريت ایتہ دن اول طاغلرده و صحرالرده طبیعتہ ،
قابریقہ لرده و اعمالاتخانہ لرده دمیرہ وچلیکہ ، و دیار ذکادہ قنون
وفلسفہ یہ حاکم اولدیلر . مولتکہ دن اول شوپنہ اور ، پیمارق
ایلہ برلکده فرہ دریق نیچہ یتشدی . متین بر تربیہ فکریہ
اوزرینہ کوزل بر تربیہ عسکریہ آشیلاندى : حتی بوایکی تربیہ دن
هانکیسی سہ دان مظفريتنی تأمین ایتدیکی تمامیلہ کسدیریلہ منز .
پیمارقک مشهور سوزی خاطر لرده در : « ۷۱-۱۸۷۰ غالیئتنی
مکاتب ابتدائیہ معلمرینہ مدیونز ! » بوکا مقابل مارہ سال
دومولتکہ خاطر اتندہ دیبورکہ : « مظفريتلرمزى مکاتب

ابتدائیہ معلمترینہ مدیون اولدیغمزدن بحث ایدیلور . لکن
 یالکز فن بر آدمی وطن اوغرنده ، بروظیفه ایفاسی ایچون
 وبرفکر حرمتنه فدای حیاته حاضر اوله جق بر مرتبهٔ همته
 اعلا ایده مز . مکتب خواجه سی دکل مربی حقیقی اولان
 سلك عسکری ، اون آلتی سنه دنبری لاینقطع اولاد وطنه
 اردوده ویریلن تربیهٔ بدنیه وفکریه محارباتی قازاندی ! «
 شهسز بویله در ، فقط آلمانیا ایچون شایان حمدوننا برشی
 وارکه فرانسه کبی سودای فتوحات ایله قانتی اسراف ایتیمه رک
 ایستدیکی تربیهٔ عسکریه نی قبول وتلقی یه مسئعه اولاد وطن
 بولماسیدر . آلمانیا بر حربک آقیتدینی خون حیاتی تضمین
 ایتدکجه یکی بر حربه کیرمیور ، ناپولیونک سنین موفقیتنده کی
 فرانسه کبی بر سرعت برقیه ایله دکل بر آرز بطی و فقط امین
 بر صودنده مظهر اتساع اولیور . آلمانلر آسمه قاباغی کبی
 اوچ کونده چارداغک تپه سنه فبرلامق ایسته مدیلر ، چام کبی
 آهسته ومتین بو یودیور . انکلتره نکل بتون بین الملل معاملاتنه
 بر کذب وحیله طوقومه سی دیدم ، آلمانلر ککنه بتون حساب
 دییه جکم . کوته ، قانت ، بیسهارق ومولتکه آلمانیا نکل مربع
 روحیدر . کوته نکل افکارنده ، قانتک فلسفه سنده ، بیسهارقک
 سیاستنده ، مولتکه نکل ادارهٔ حربیه سنده ، هپسنده بر منظرهٔ
 ریاضیه حس اولنور . بر آلمان ایستر خارجه ناظری ، ایستر
 سیغورطه کاتبی اولسون ، هیچ بر شیئی تصادفه بر اقق ایسته مز ؛

ارضه بر آرز شطرنج تخته‌سی‌کی باقار و نظرندده هر خطوه حیات بر منصوبه‌در . ایشه خاطر مه کلدی : حرب حاضرک ایلک ساعتلرنده ایدک . آلمانیا سفارتخانه‌سی ارکانندن بر ذات ایله عواقب‌هائیه‌دائر کوروشیوردق . مخاطبیم دیمشدی‌که : « امین اولیکز که بزده هیچ برشی تصادفه بر اقلمامش ، هرشی اولجه حساب ایدلمش‌در . ایشه سزه شمیدین خبر ویره بیلیرم : آیک شوتاریخنده اردومن فلان یرده بولنه‌جق ، فلان موقع مستحکمک اسقاطنه شوقدر کون تخصیص ایدلدی ، ایکی آهی صوکره آلمان بایراغی فلان یره قدر کولکه‌سنی یایمش بولنه‌جق... الی آخره ! » بوکون دیسه بیلیرم که بوقبل‌الوقوع اخباراتک قسم اعظمی حرف بحرف طوغری چیقدی... شمدی حدودلرینه مکتبلرینی، دارالفنونلرینی، دستگاهلرینی بوشالتان آلمانیا ایله ملل متمدنه اوزرینه حبس‌خانه قاچقینلرینی قوصان انکلتربی تصور ایدیکز : استحقاق ظفر کندیلکنندن تظاهر ایدر !

تورك عسكرى

اره صره كندى كندىمدن صورارم : « تورك عسكربنه بتون عسا كر عالم فوقنده بر قيمت تاىمين ايدن نه در ؟ » بو سؤاله قارشى آلايىم جوابلرى تلخىصاً ديه جكم كه زيرا تورك عسكرنپده برنسبت خارق العاده يه پيوسته اولمش فضيلتار واردر. ايضاح ايديم :

اولا استحقاق منافع . . . شو خاكي اونيفورماسى اينچنده آغيرلغى اوموزلامش ، پيشكين چهره لى ، بيكانه نمايش ولا قيداشتهار نفر ك سيدمنفعت آرزوسيله هيچ برعلاقه سى اولماديغنه يمين ايتزميسكنز ؟ برتورك ، سلاح آلتنده بولندقجه ، فكر استفاده يه اوقدر يابانجى قالير كه روحى حس انتفاعدن معرادر دينه بيلير. بو خصوصده نفرلرمزك صميميتى اينانيلميه جق. بر درجه يه چيقور ؛ اينانيلميه جق ، دييورم ؛ زيرا انسانلر بر معتاد خودكام اولدقلى ايجون منافع ذاتيه سنى بر فائده عموميه اوغرنده بالكلية اونوده جق قدر غير انديشلكه كوچلكله اينانير : خاتم طائى يه متعلق روايات سخايه ماصال ماهيتى ويرمه مشمى يز ؟

هر حال و حرکتی بزه گساعت ویریورکه تورک نفری
 النده کی تفکی ضابطک امری اوزره استعمالدن هیچ ، هیچ
 برکار ، حتی شان و شرف بیله بکله میور ؛ بر جای منبندن
 چیقوب منصبه کلدیکی کبی بر تورک نفری اوجاغی باشندن
 قالقار ، سلاحی باشنه کلیر ؛ صونصل آقپورسه نقرده وظیفه سنی
 اوپله طیبی ، اوپله وقور و اوپله بی قید منفعت ادا ایدر .

مشهور بر انکلیز جنرالی دیرمش که : « عسکر لر مزی
 دها روزیف معده لر نده ایکن حربه سوق ایتمه لی ! » بزم
 عزیز نفر جکلر ایسه آچی ، طوقیدر لر ، اک نافذ نظر هیچ
 بر زمان کشف ایده مز ؛ دائماً عینی منانت ، عینی وقار و عینی
 استحقار منافع ..

عسکر لر مزک بو فضیلتی منحصرأ صلابت دینه یه اسناد
 ایدنلر وار . فقط صنم و صلیبی هیچ بر زمان کوزلری اوکندن
 آیرمایان روس نفرلری بزمکیلردن دها آز متصلب دکل ایکن
 نیچون عینی مزیت فدا کارانه یه مالکیتدن چوق اوزا قدر لر ؛ ....
 ثانیاً اطاعتی ، اووخ ، تورک عسکرینک اوشان تقدیس
 اطاعتی ... روزکار نصل بولوطلری بکندیکی طرفه سوق ایدر سه ،
 بروالده الندن طوتدینی مینی مینی یا وروسی نصل ایستدیکی یره
 کوتوره بیلپورسه بیوک و کوچک ضابطلرک زیر اداره سنده
 قهرمان بولوکلر ، طابورلر و آایلر ده اوپله جه ادنی اشارت اوزرینه
 اوچورومه ، یانقینه ، ییلدیرمه ، اله و اولومه صالدیرر .

ثالثاً شجاعتی ... بر شجاعت که صعب التصویر و صعب -
 التصور، تهلکه نه قدر بویوک اولورسه تورک عکرینک جسارتی
 او نسبتده بویومشدر. بزم نفر لر حمزی انانی مصادمه ده کورنلر
 یکزبان اوله رق اعتراف ایدیورلر که اساطیر غرب و شرق
 هر کوللری ، آ کیلیرینی ، دستملری و تاریخک قیصرلری
 وحیدرلری تخطر ایتمه مک ممکن اولمازمش. دشمن اردوسنک
 تورک نفری اوزرنده کویا بر جاذبه سی حس اولونور؛ باروت
 قوقوسی و طوب و لوله سی اونی چکر. اک حلیم نفر ساعات محاربه ده
 بوتون بر حس نخریب کسلیر. کویا اجدادنن موروث و روحنده
 متراکم بر خزینه شدت واردر که مقابله خصماده طغیان ایدیور.
 بز حساتی بوتون بر اردوده کورمکه آلیشدیغمز ایچون
 صایرزه که بر فضیلت نادره دکل در. حال بوکه آلدانیوروز. تقدیر
 عمومی به مظهریتی بالعکس ندرتسه دلالت ایدر .

اعتقادچه انسان نه آرسلان کبی جسور بالطبع ، نه طاوشان
 کبی خائف بالطبع در. قورقویی بر تریه ، جسارتی ینه بر تریه
 طوغوریور. نفر لر مزه ان کاملاً تارلا و طوبراق یاوروسی در،
 بزم کبی دیو وبری ماصاللیریله بویومه مشلر ، خیالاری بز میکیلر
 کبی سریع الاشتعال بر قاو حالنده دکل .. اسکی یونانیلر
 قورقویی حرب معبودینک قیزی عد ایدرلردی. بزم عسکرلر-
 مزجه حرب بر وظیفه در ، ایشه او قدر! اونلر هنوز موجود
 اولمایان الم و اولوم و همیله تتره مزلر. پیش نظرلرنده کی سونکو

جلد لرینه تماس ایدنجیه قدر اونلرجه پارلاق بردمیر پارچه سندن عبارت قالیر. حال بوکه بالفرض سکران الحیال بر فرانسز نفری ایچون بر بورو سسی، بر سلاح چانیردییسی نه موهوم فاجعه لرك ملهمی در! اونلر علی الا کثر یارالانمه دن اوجاع مجروحیتی طویار و وورولمه دن تولورلر.

بر تورک نفری کبی - صفت جائز ایسه - ، پوروزسز جسوره تورکیا خارجنده بیلمم پک صیق تصادف ایدیلیرمی؟ باقکز، اورو پانک اک بنسام شجعمانندن قیصر روم کوک کورولتوسنندن، مشهور تورهن اورو محکمکن قورقارمش! مارشال دوساقس معیتده کی افرادی جسورانه حربه سوق ایچون دیرمش که:

— محاربه ده تولمک نادر بر تصادف در. دشمن بر نفر آغیرلغنججه قورشون صرف ایتمدکجه برنفره بر قورشون اصابت ایتدیره مز.

بزم عسکرلر مز بویله تشجیعات ریاضیه هیچ بر زمان احتیاج کوسترتمه دی. بزم کیلرک جسارتی بلیغ بر قوماندانک نطق اتشین ایله آلونمش موقت بر شراره دکل در. قیشین قارلر آره سننده قوردلره، یازین اورمانلرده آیلره تصادف ایتمکه آیلشمش بر آدم موسم حریده دشمنله قارشیلشمقن اور کر می؟ او بیلیرکه قوردلر و آیلرله دو کوشمک انسانلرله بوغوشمقن کوچدر؟ قارشیسنده کی ده کندییسی کبی بر انسان دکلی؟

اوندن نیچون قورقسون؟.. ایشته هنکام مصادمه ده تورک
نفرینک خلاصه محاکمه سی بودر .

لوردولینقتون انکلیز عسکرلرندن بحث ایدرکن :

— اونیفورمه بر نوع ماسکدر ؛ اکر بن بیلدکلری
اشاعه ایده جک اولسه نه قدر قهرمان جسارتک هیکلری
یقیلیدی !

دیمشدی. اکر بزم قهرمانلرمزه هیکل دیکلمک لازم کلسه
ایدی ییقه جق برتک هیکل بولامازدق . بزم عسکرلرمزده
جسارت چوق کره کندیلرینک بیله وارلغندن خبردار اولماقلری
بر طبیعت ثانیه حکمنده در . آره صره بر اونباشیمزک ، بر
چاوشمزمک مستثنی بر موقعده ابراز ایتدیکی محیرالعقول بر اثر
درایتدن بحث اولنور : حادثه یی تحلیل ایدکز ، قهرنده سائق
محض اوله رق همان دایما شجاعتی بولورسکز .

بوندن باشقه بزم عسکرلرک شجاعتنده خصوصی بر کوزلک
واردرکه اعتقادجه سکوت و محویتدن طوغار. بزده هیچ بر
نفر جسارتی حایقرماز و حتی سویله مز ؛ بر منکشه نصل نشر
عطر ایدرسه بزم قوجه احمد چاوش و یا علی اونباشی ده
اویله جه متواضع و طبیعی قهرمانلق کوسترر. جسارت اونک
کوکسند دنیایه برابر کلش بر حس در . ناپولیون دیرمش که :
« اللرم باشمه باغلی در ! » بزم عسکرلرکی قلبلرینه ، قلبلرنده کی
جسارته باغلیدر .

حقایق تاریخیه دندركه تورك عسكری هیچ بر زمان
 دشمنلرینك استخفاف محقنه هدف اولمادی. ریشار کوردولون
 صلاح الدین ایوبی بی ، جنرال دوما امیر عبدالقادری تقدیردن
 منع نفس ایده مدیکی کبی ازلی و صمیمی خصمزر روسلرده
 تورك اردوسنك ازلی و صمیمی حیرانیدر . غالب ویا مغلوب
 هر نه وضعیتده بولنورسه بولنسون تورك نفری هر کسه تلقین
 حرمت ایدر .

بزم سـ وکیلی نفرلرمزدن برینه باقدیغم زمان تتره مک
 شانندن اولمایان بر طاغ پارچه سی ، رصین وکران بر چلیک
 کولچه سی خاطر مه کلیر : اونلری بشری ضعفیتلردن او قدر
 اوزاق حس ایدرم !

ایتالیا نه یاپه جق

— اوغلمه مکتوب —

اوغلم ، حال حاضرده ایتالیانک آله جنی وضعیتی بروجه
پیشین کشف ایتمک ایستورسک . اکرچه علی الاطلاق کهاتی
سوم وبالخاصه کهانت سیاسیهدن تحذیر نفس ایدرم ، مع مافیہ
مسأله نك جوارنده طولاشمق شرطیله قونوشه بیلیرز .
اوغلم ، هر انسان بر آز اوینه وهر ملت بر آز مملکتنه
بکنرز ، دیرلر . بو سوزك شمولى عمومی اولماسده ایتالیا
وایتالیانلر حقنده اصابتی صعب الانکاردر .
باشنده آلپ طاغلرینک ابدی بوزلری و آیاغنده وهزو ،
آتنا ، استرومبولی برکانلرینک ازلی آتشرلی ایله عالم شرق و
عالم غرب آره سنده بر حد فاصل کبی بحر سفیدک اورته سنه
اوزانمش ؛ سمت شمالیسی قارلر آلتنده طونارکن قسم جنوبیسی
لاولر ایچنده یانور ؛ یوقاریسی ثابت و ساکت ، آشاغیسی
پرزلزه و پرولوه : بتون ایتالیایه بر صحه تضاد دییه بیلیرز .
اوراده هانکی قطعه طبیعتی وهانکی حادثه طبیعیه یی تتبع ایده جک

اولسهك بر اثر تضاد كورورسك: پك صاف سمانده پك بيوك
 فیرطنلر قوپار، بوكون قوپ قورو كورديكك بر مجرا يارين
 طاغلى ده ويره جك بر سيل مدهشه كذركاه اولور . بتون
 ايتاليا مياہ جاريه سنده بر عصيت بوالهوسانه واردر : شمدى
 اسقا و احيا ايتدكلرى بلادى بر آز صوكره تخريب و احيا
 ايدرلر .

ديكر جهتن ايتاليانك بل كيمي حكمنده طوران آبه نين
 طاغرينك ايكي طرفنه باقم؛ سواحل شرقيه ايله سواحل غربيه
 آره سنده ينه بر ضدت نسيه بوله جغز. آدر ياتيك طرفنده بلور
 قورده لالركي تپه لردن دكزه آتلايان سيلابلرله پارچه لائمش
 شجرستانلر و چنستانلر؛ طوسقان طرفنده بالعكس دره لر شهرلر
 آره سنده طولاشيور، اورمان و مرعا يوق ، فقط هرير آمار
 زراعتله مملو ، هرتارالا بر كهواره ذخائر ...

ايتالياده سونمش وولقانلرك آغزنده متشكل كوللر ، ير
 آلتنده آتش نهرلى، الحاصل هر درلو اضداد طبيعه بولنور.
 شمدى محيطدن محاطه ، ايتاليادن ايتاليانلره كچلم: حيات
 عموميه ده كاه آلپ طاغلر نده كي طور غونلقه، كاه (تير) و (آينو)
 نهرلر نده كي طاشقينلغنه معادل ادوار سكون و طغيان واردر .
 بوملكتك تاريخ سياستنى، تاريخ فنون و صنايعنى وحتى تاريخ
 عقائدينى آج : فعاليتك ، وهزو يانار طاعنى كچي ، زمان زمان
 آتشلنه رك بر از صوكره او بوشديغنى كوره جكسك . عالم افكار

و آثارده انقلابات مهمه قالا برا قطعه سنك حرکات ارضيه سي
طرزنده نا کهظهور و اويله نا کهمروردر .

قانلرنده پلازغا ، طوسقا ، اوسقا ، اتروسقا ، سامينيا ،
جرمن ، يونان ، غول ، اسپانيول وحتى عرب کريواتي طاشيان
ايتاليانلره نه تماميله شرقلي ، نه تماميله غربلي دينه هنر . کنديلرينک
ازمنه قديمده جانوس نامنده ذوالوجهين بر معبودي واردی که
بر يوزی کونشک طوغديني طرفه ، ديکری کونشک باتديني
جهته ناظردي : ايشته بو معبود ايتاليان حس و فکرينه بر
تمثال اوله بيلير . شرقه ايتاليان دهايقين بر قطعه غربيه اولمادي
کبي شرقيلره ايتاليانلردن دها يقين بر ملت غربيه ده يوقدر .
بو جهته تاريخده ايتالياني کاه شرق کبي متدين ، مستغرق حس
و خيال و کاه غرب کبي منکر و متفنن ، مستهزي فضائل و صياد
منافع کوريبورز . ايتاليانلر يالکوز زمان اعتباريله ذکل ، مکان
اعتباريله ده بر منظره اضداددر : بوکون اوزون چيزمه نك بر
يوقاريسنه برده آشاغيسنه باقلم ؛ شمال اهااليسني متفکر ،
ساعي ، مقتصد ، فردا انديش ، و جنوب خلقي بالعکس شوریده
حس و خيال ، مست شعر و موسيقي ، تنبل و فقير بوله جغز ؛
اوته کيلر قارنجيه بي و آري بي بريکيلر کلبکي و آغستوس بوجکني
خاطر لاتير . و لافونتک قصه معروفه سنده اولديني کبي آغستوس
بوجکري صيق صيق قارنجلردن استعانه ايده کلمشدر .
ايتاليا مدنيتي بر چوجوق کبي اينانيلميه جق شيلره ايمان

ایله باشلايور وهان بوتون عقائد نصرانيه يي انكاره منجراوليور.
 خرستيانلني ديزلری اوستنده وبالمقابله خرستيانلغك آغوشنده
 بويوين بومملكت رشدماغيسني قتوليك علم حالنه قارشى عصيان
 ايله اثبات ايتدى . ايتاليا پاپانك مقرى اولمقده دوام ايتمكه
 برابر واتيقانك اك بيوك خصميدر . . . بتون روما آفاقنى
 تولديران قصاد يسوعيه يي دفعه مدفون سكوت ايتك، تجيل
 اصنام يرينه تقدیس قنونی آيين دين اتخا ايله مك : ايشته
 « رونسانس » ديدكلى عصر اتبناه ايتالياده بومذهب دماغى ايله
 باشلامشى . پاپالرك تاج وتختى عصر لرجه وعصر لرجه ايتاليا
 روحنك قبله احترامى ايكن بويكى مسلك افكارك سوقيه
 ركوعلر هجوملره وسجده لرتمه لره منقلب اوليور، اعزّه نصارانك
 يك چوغنى طوغوران ايتاليا جوردانو برونو ايله برلكده بر
 دهرى متعصب اوله رق تورات وانجيلي ياقدى، كليسادن باشنى
 چويردى ، فن هيئت وعلم فلکياته كشف راز ايدن سمان باشقا
 سما طائيدى . بر زمان پترارقا كى مملكتك حساس شاعر لرينه
 وارنجيه قدر هرايتالان عصبيت نصرانيه نامنه ابن رشده لعنتلر
 ياغدير ركن ونديكده فلسفه ابن رشد تدريس اولنمغه باشلادى .
 يالكز خرستيانلغه قارشى دكل هر شيئه قارشى ايتالان
 روحى بوحرکات مديه وجذريه يي كوستر مشدر . اونو تامملى كه
 ايتاليا هم قاتونك، قيصرك، ويرزيلك همده نرونك، هليوغبالك،
 فرادياوولونك وطنى اولدى .

ایتالیانك بالخاصه بواننده شدتله علاقه دار اولدیغمز تاریخ سیاسته کنججه: مونته بللو، ماجنتا، وسولفه رینو مظفریتلرینی متعاقب ویلا فرانقا و زورینجده عقدایدیلن قونفرانس لرك قراریله تشکل ایدن یکی ایتالیا، دینه بیلیرکه، «فرصتدن استفاده» بی دستور سیاست انخاذا ایتدی. اورته یه بر (ایتالیا ایرره دنتا) یعنی (استرداد ایدلمه ین ایتالیا) سوزی آه رق ایتالیا دیپلوماتلری غاریبالدینک ورته اجراتی اولدیله؛ (ایتالیا ایرره دنتا) دیدکلری برلری استرداد ایچون دون طاقدقلرینی بوکون یاقدیلر و دون یاقدقلرینه بوکون طاقدیلر، عدم ثباتی مقتاج موفقییات عد ایتدیله. مثلا [۱۸۶۶] ده سادووا محاربه سی ائناسنده آلمانلرك متفق صفتیه سلاحه صارلمش و مغلوب اولدقلری بو حربدن آلمانیاك مظاهره غالبانه سی سایه سنده و نديك قطعه سنی آله رق چیقمش ایکن درت سنه سوکره فرانسرلرله برلکده آمانلره قارشى حرب ایدره ك رومانی اله کچیرمش، پک آز سوکره بالخاصه فرانسه یه قارشى انعقاد ایدن اتفاق منله داخل اولمشدر. ایام اخیرده بو اتفاقده ارتباط تام کوستردیکی ادعا ایدیله مز. بومقدماتدن ایتالیانك خلاف میثاق حرکت ایده جکنه قانع اولدیغمی ظن ایتمه اوغلم. اعتقادجه جیولیتی نك خلاف کبر حرب اولماسی بویوک بر قیمتی حائر در. زیرا جیولیتی نك سوزی ایتالیا پارلمنتوسنده کی اکثریتك استقامت آمالی کوسترد. جیولیتی اگرچه نه علماً برمتبحر، نه عقلاً برداهی سیاستدر.

فقط کنديسني پک ابي طانيانلرک متفقاً اعتراف ايتدکلری وجهله بو کون دنيا نك بلکه اک بيوک (پارلمنتوجی) سی دره علم محدود و ذکای معتدلی ایله ایتالیا مجالس تشریعیه سنک بوتون تمایلاتی قبل التظاهر کشف ایدره رک خط حرکتی اوکا توفیق ایدر . جیولیتی حقنده بو کونلرده آلمان دوستی در ، صلح پرورد ، شودر بودر ، دنیلدی . حقیقته جیولیتی پارلمنتوده اکثریت آرانک دوستی ، اونک طرفداری ، اونک مسلکداشی در . کنديسنده ادراک وعرفانیله نسبت قبول ایتمه یین محیر العقول بر فطره نفوذ ، بر استعداد کھانت وار . همان هر مسئله ده مجلس مبعوثانک نه به قرار ویره جکنی اولجه پک کوزل کسدیر بیور ورأی ذاتیسنی اوکا کوره اولچوب بیچور . بومھارت خصوصیه سایه سنده مملکتک اک بیوک رجل دولتی اولدی . مادام که بو کون جیولتی فکر حربه معارض کورونیور ، مأمولدرکه اکثریت مبعوثانده معارض اولسون .

ایتالیانک احوال حاضرده نه یابه جغنی دوشونورکن شونی ده داخل حساب ایتلی یزکه متوفی قریسپینک ایتالیان روجه آشیلادینی بر حس واردر : امپریالیزم ! .. ایتالیا بر زماندنبری آلمانیا ، انکلتره و روسیه کبی بر جسامت جثه یه نائل اولق ، افطار طاله قول دارلق ایستیور .

بزم تاريخمخمر

— اوغلمه مکتوب —

اوغلم ، تاريخه مراق صارديريشك بنى هيچ متعجب ايتيمور . پك آز كشي كوردم كه حيات عرفاننده بر « تاريخه مراق ، دورى كچيرمش اولماسين . همان هرمتفكر بر آراق سرگذشت بشريتى او كرنمك هوسنه دوشر : سرگذشت بشريت ، دييورم ؛ زيرا تاريخ بزه بتون ماجراى بنى آدمى آكلاتمق ادعا سنده در . تصور ايت : اصغر تخميناته كوره يوز بيك سنه دنبرى موجود برعائله جسيمه نك حكايه احوالى ! بورومانك جاذبه سنه قارشى هانكى ذكا لا قيد قاله بيلير ؛ مع مافيه هر فائده لى شى كچي تاريخده بعضلرينك هدف هجو واستحقاقى اولمشدر . ايشته اونلردن برينك سوزلرى خاطر مه كليور :

— احوال حاضره وساعت حاضره به حرمت ايت . تنفس ايتديكك دقيقه لر هيچ شبهه يوق كه سنجه ابديتك اك قيمتدار اقساميدر ، خلقت عالمدن و خلقت آدمدن ايستر بيك ، ايستر يوز بيك سنه صوكره حلول ايتمش اولسونلر . بتون تاريخ آنجق صوك سطر حرمتنه اوقور ؛ كنديمزه بردستور حيات

يچمك ايچون حيات اسلافي تتبع ايده رز . بوكون كوشه
باشنده ايلك تصادف ايتديكم آدم ، هر كيم اولورسه اولسون ،
نم سعادت وفلا كتم ايچون البته ازمنه سابقه نك بيوك
قهرمانلرندن ، بر بخت النصر دن ، بردارادن دها مؤثر بر عاملدر .
حال بوكه اوته كينك تحقيق هويتنه بيله لزوم حس ايتيورم ،
بريكيلرك نه يدكلريني ، زه لري طولاشدقلريني ، نه قدر
ياشادقلريني ، كيملرله خوش كچيندكلريني ، كيملرله دو كوشدكلريني
او كرنمك ايتيورم : بوني مرضي بر تجسس ، برخسته لق كچي
تلقيده حقلی دكلمی يم ؟ يان يانه عمر كچيرديكمز قومشومزك
راز معيشتنه بيكانه قالدیغمزى بيليورزده بر قاج صحيفه يازى
او قومله بوندن التي بيك سنه اول ياشامش بر « رامسس » ك
اسرار حياتنه نفوذ ايتك اميدينه دوشيورز : ياربي ، نه غفلت ! ..
ديكر جهندن « تاريخ » ك اوزى ، سوزى طوغرو بر مخلوق
اولديغه ايمان ايتك ايچون انسان خيليجه صافدرون اولمالي ،
زيرا شاهدى اولديغمز وقايعك ديبلدن ديله كچدكجه تغير ايده رك
طائيله ميه جق بر قيافته كيرديكني هر كون كورمكده يز . طوغروسى
ظن ايتيورم كه حقائق تاريخيه موجود اولسون ، فقط خيالات
تاريخيه وحتى حسيات تاريخيه بك چوقدر : بكرمى عصر
اول جريان ايتش بر حادثه عدليه دن طولايي حالا بر خرستيانك
بر موسوى به يان باقدىغنى كوردكجه حسيات تاريخيه نك عمق
وامتدادندن عاداتا اوركرم !

فقط ، اوغلم ، بو هجوده بيله بر آرز « تاريخ » حس ايتزميسك؟
 قارشى قارشى به ، دره دن تپه دن ، صحبت ايدن ايكي كشينك
 سوزلري بيله براز تاريخ در . فى الحقيقه بر جمله وارميدر كه
 مؤداسى خاطر اتمزله جزئى ، كللى علاقه دار ، يعنى براز تاريخ
 اولماسين ؟ ايلك مورخ حضرت آدم در ، دينسه فاحش بر مبالغه
 ارتكاب ايدلمش اولماز . « تاريخ » ي تقدير ويا تحقير ايتسين ،
 هيچ كيمسه بتون بتون اونوتولمغه راضى اولاميور . احفادك
 دندان تحسين و تقبيحنه بر لقمه يادكار بر اقق هوسى آرز چوق
 هر كسده واردر : اهراملر ، ديكيلى طاشلر ، قايالره و آغاچلره
 محكوك اشارتلىر ، هيه رر غليفلر ، خطوط مسماريه ، هپسى
 اونوتولماق ايچون جو عالمه آتيلمش اوزون صيحه لر كي
 تلقي اولته بيلير .

اگرچه انسان قانون منافع توفيق ملاحظه ايدرسه تسليم
 ايتمى لازم كلير كه بتون تاريخلر هپ ماصال ، آنجق ايچريسنده
 ياشاديفمز ماصال بزم ايچون بر تاريخ در . حال بو كه بيلم نصل
 بر غلط نظر سيئيسى اوله رق انسان كندى زماتى قيمتسز
 واوته كي دورلرى شايان دقت كورور ؛ باخصوص ماضى بي بك
 جاذبه لى بولورز . ظنمجه هر كسك افق كبي بر دائره اميد
 و خيالى واز كه ساعات حاضر هيه صيفميور ، و برقرن ديكر ك
 ابعاد موهومه سنى ايتيور .

بناءً عليه اطراف مزده كي طوفان شتون آره سنده اجداد مزك

تماشای کریه و خنده‌سنة شتاب ایتمیکی پک طبیعی بولورم . لکن ایسترم که « تاریخ » ی آچمدن اول نه اولدیغنی ای بیله‌سک و کلمه تاریخ اطرافنده متراکم خیالات کاذبه آلدانیمه‌سک .

اوغلم ، برکزه یکریمی درت ساعت ظرفنده کره ارض اوزرنده جریان ایدن حادثاتی ، برکرده بر جریده یومیه‌نک برنسخه‌سندہ مندرج حوادثی دوشون : بر « تصویر افکار » یاخود بر « طنین » برکون غلطه میخانه‌لرینک برنده برغوغابی ، آمریقاده بیلم کیمک وفاتی ، فلان بکک فلان خانمله ازدواجی ، محمد کک علی افندی بی زیارت ایتدیکنی حوادث اوله‌رق بزه ویریور . حال بوکه کونشک بر طلوعندن دیکر طلوعنه قدر ربع مسکونده میلیونلرجه غوغالر ، میلیونلرجه وفاتلر ، میلیونلرجه ازدواجلر ، میلیونلرجه زیارتلر واقع اولدیغنده هیچ کیمسه شبهه ایتمز . بو حسابہ نظراً « تصویر افکار » یاخود « طنین » بزه وقایع جهانک آنجق بر میلیونده برینی اخبار ایده‌بیلور دیمکدر . بده آنجق عصر جاریده ، مالک اولدیغمز تللی و تلسیز تلغرافلر ، مطبعه‌لر ، هر نوع وسائط استخبار و اخبار سایه‌سندہ ممکن اولیور . برقاچ یوز سنه اولکی اجدادمز بزم آلدیغمز حوادثک بیکده برینه مطلع اولامازدی . مع مافیہ هیچ کیمسه هر ایشیتدیکنی عقلنده طوتاماز ، هیچ برحافظه برغزته‌نک مندرجاتی ضبط واحاطه ایده‌مز . بوجهتله فکر مز متادیا مسموعاتمز اوزرنده برنوع

عملیہ تصفیہ اجرا ایدر: ایشنه یارایه جقلری صاقلار، اوتہ کیلری
مزبلہ نسیانه آتار .

مورخلرده وقوعاتی بویله بر غربال اتخابدن کچیرلر :
بعضیلرینی قید ، بعضیلرینی طی ایدرلر وضبط ایتدکلری طی
ایتدکلرینه نسبتاً هیچ مثابه سنده در. بوجهتله « تاریخ » ی
الکة الדיفک زمان بتون حکایه انسانی آووجکده طوتدیفک
ذاعب اولما! تاریخ سکا آنجق مورخلرک اشاعده محذور
کورمدکلری شیلری خبر ویرر .

بزم تاریخمزه کلنجه : دینه بیلیرکه بوهنوز یازلامشدر .
ا کرچه خواجه سعدالدینک « تاج التواریخ » ی ایله باشلا یه رقی
« تاریخ لطفی » ده ختام بولان بر سلسله کتب وار ، فقط
بونلرک مندرجاتی « تاریخ » دن زیاده زیوف وحشویات در .
نعیا ایله جودت پاشا استنا ایدیلنجه تاریخ نویسلر مزمه مقید
وقایع عنوانی بیله زیاده کایر. تاریخ نامنه صحیفه لر طولدور مشلر ،
بکندکلری وقوعاتی ضبط ایتمشلر ، فقط احاطه حادثاته موفق
اولاماشلر. بونلر بتون وقایع ماضیه ی « سرای » ده لیلزلردن ،
« دیوان » صفه لردن ، « اوجاق » لردن چیقاریرلر ، اورالره
نزه لردن کیردیکنی تحقیقه لزوم کورمزلر . اونلرجه مثلا
برحسن زلالی افندینک عدم ممنونیتی ایله برپاترونه خلیک
حدتی لاله دورینه قانلی برخاتمہ چکن وقایع جسمه نک حدوتنه
علت مستقله در! مورخلر مزمه همان کافه سی عادات ، اخلاق ،

عقائد ، قوانین ، اقتصادیات ، معارف ، مزاج ملت ، بونلرک هېسک آز چوق مؤثر عوامل تاریخ اولدیغندن غفلت ویا تغافل ایدیورلر . دینه بیلیرکه عمان وقوعاتک آنجق سطحنه تماس ایتمشل وقارئلرینی دریای وقایعک آنجق کنارنده کز دیررلر . چروح اجدادمزک یالکز ایزلرینی کوسترلر ، آلامنی بزه حس ایترمزلر .

بزم تاریخمزده یک چوق فکر ویک آز کورولتو آرامق حقک ایکن یک چوق کورولتو ویک آز فکر بولاجقسک . قوجه خواجه سعدالدین بیله یالکز « پادشاه » دیمک ایچون ایکی بیوک صحیفه طولوسی لغاتی یان یانه دیزمکنن چکنمه مش .. واقعا بو سلسله توارینخک مطالعه سنندن هیچ بر شی اوکره نیلمز دکل . مثلاً [بایراغمز تانارلر ککنه تقلیداً اولا بیاضمش ، صوکره یشیل ، نهایت فاتح زماننده قرمزلی اولمش ؛ آی ییلدیزی ییزانسلیلردن اقتباس ایتمیز] ، یاخود [حکمدارلر مز ییلدیرم بایزیده قدر امیر عنواتی طاشیرمش ، اولا سلطان عنواتی ییلدیرم بایزید آلمش ؛ خاقان البرین والبخرین عنواتی حضرت فاتحه ویرلمش ، خادم الحرمین الشریفین صفقی یاووز سلطان سلیمه نصیب اولمش] کبی شیلر خبر آتیر . قعر عمانده اینجی کبی زیوف وحشویات آره سننده غائب اولان قیمتدار خبرلر تصادف اولنور : مثلاً ارض اوزرنده ایلك منتظم اردوینی تورکلر وجوده کتیرمشلردر . مورخلر مز مع التأسف

قیمتدار ایله کهبانی تمیزده او قدر لاقیدکه بویله تاریخ عمومی مدینتده بزه بر موقع تأمین ایده بیله جک اجراءات ماضیهی محاربه تفصیلاتی آره سنده اونو توویر یورلر. حال بوکه وظیفه یی تمامیله تقدیر ایدن بر مورخ بویله منتظم اردو تشکینده ملل سائره یه پیشوا اولمازدن نه سمیح منابع مفخرت و ایضاح مسائل ایچون نه قدر مساعد بر مفتاح چیقاریدی! فقط، اگر «تاریخ» عدسه ماضیدن رؤیت استقباله مساعد بر دورین وظیفه سی ایضا ایده جکسه بونوع معلومات تاریخیه ایله قناعت ایتک جائز اولامایه جق. کول آرزو ایدردی که مورخلرمز بر از اسباب وقایع و نتایج حادثاته مد انظار ایتش اولسونلر. یا قصداً و یا عن جهل مورخلرمز شون تاریخی اسباب ظاهره یه اسناد ایله اکتفا ایدیورلر؛ حال بوکه سبب ظاهری هان هیچ بر زمان سبب یکانه اولاماز. بر حادثه تاریخیه - مثلاً ۱۰ تموز و یا ۳۱ مارت وقعه لری آثار و نتایج اعتباریله بسیط اولمادیکی کبی اسباب و مقدمات اعتباریله ده بسیط دکل در. بر قادین بر چوجوق طوغورور کبی ساده بر اثر تلقیح اوله رق و قوعات سینه تاریخندن طوغماز. اک بسیط صانديغمز وقعه مبادیسی اعتباریله دکر صولری کبی هر طرفدن طوبلانیر و عواقبی اعتباریله کونشک شعاطاتی کبی هر طرفه یاییلیر.

بزم تاریخنمزده وقوعاتک بر قسمی کورور، فقط همان هیچ بر حادثه نك منبع و منصبی کشف ایده مزسک. تاریخنمز

دنبان شورش مظلومند احمد راسم واحد رفیق بکلرک صوک
 سنه لرده جر واستحصال ایتدکلری آثار تاریخیه حقیقه پارلاق
 بر رظفر ذکادر. بوا یکی محررمقتدرک مطالعه آثارندن صوکره
 آکلادم که بز قانون تاریخک بر مستثناسی دکلتشز ؛ بزده ده
 افاده ظواهره رغماً شرائط حیاتیه کیتدکجه کسب صلاح ایتمش ؛
 بش ، آلتی یوز سنه اول یاشایان اجدادمز ایچون تنفس ،
 تغدی وتفکر بش ، آلتی یوز کره دهها مشکلمش ... بودرس
 بکا شوامیدی ویردی که بز یارین دهها قولای و بناء علیه دهها
 طائلی بر حیات کتیره جکدر .

خلاصه ، او غلم ، تتبع ایتک هوسنه دوشدیکک بزم تاریخمزر
 محاربه کورولتیلری ، سرای دیدی قودیلری ، دیوان واوجاق
 ماصالری آره سنده او چتره قیل و صعب التفهم لسانیه صوک
 صحیفه سنده سکا دیه جک که : « کوچک آرقاداش ، ایلری ،
 بلا تردد ایلری و دائماً ایلری ! »

عید ملی مناسبتیلہ

سوقاڻه چيقوبده هر طرفی آل بايراق وپنبه کولکه لرله
دونامش کورونجه بر چوجوق کبی کیزلیجه سوينيرم . قلم
نجره لرده سانجاقلرک تموجنه بکزر بر حرکت شوق وسرور
ایله ترره . بکا اویله کلیرکه باندير امزک رنگ فجری آ کدیران
شن وشاطر بر سیاسی وارد . فقط بر سنه دنبری ، بیلم
نیچون ، هر منظره عید بکا براز حزن آلود کوروندی ؛
کویاجده لک لسان زینتی روحی تفکر وتأثره دعوت ایدیور .
بوکون شهر منزی دونامش کورونجه ، هیچ شبهه یوق ،
هرکس بوشهر آینک سینی تخطر ایده جک ...

ایشته تمام یدی سنه اولیور : مناستر و سلانیکدن ترشح
ایدن فیصیلتیلر پایتخته قولاقدن قولاغه طاغیله رق بر امید
وایمانه مقابل بیک یأس و انکاره تصادف ایدرکن بر صباح
ناگاه غزته لرده عودت مشروطیتی تبشیر ایدن اوچ سطرلق
بر نثر کورولدی . بو اوقدر وجیز ، حتی اوقدر یابس ایدی که
قارینک قسم اعظمی یکی بر دامگاه استبداد قارشینده

بولدقلرینی ظن ایتشلردی. بومهم خبرك احتمال صحتی نه قدر آزدی! اعلان رسمی بی کورنلر کوزلرینه و او قویانلر او یانیق او قودقلرینه، اینانه میورلردی. قانون اساسینک رجعت حاکیتی! یاربی، بو اینانیه جق معجزه می ایدی؟.. حقیقت آ کلاشلمقده تأخر ایتمه دی: عثمانلیلرک اوتوز بوقدر سنه دنبری متحسر ومشتاق اولدقلری نعمت مشروطیت قبضه تحکمدن فی الواقع استرداد اولنمشدی و آرتق لیله اعتساف کچمش، فجر معدلت حلول ایتمشدی. اداره جدیده بزه حریتی، مساواتی، عدالتی، اصلاحاتی، ترقیبی، مدنیتی، الحاصل بتون عوامل مسعودیتی وعد ایدیوردی. شیمیدین سوکره عثمانلیلر ظالم ومظلوم، اصدقا و خونه، منسوبین و بیکسان نامرلیله ایکی په آیرلمایه جقلردی. بایراغمز نصل برسه بتون ملتده او یله یکپاره اوله رق اقبال وادباره نامزد اوله جقدی. عینی طائله نك اعضای متفقه سی کبی برلکده کوله جک و برلکده آغلایه جقدق. آرتق اوتوز ییلدن زیاده سورن کابوسدن قوتارلمش، کوزلرمنزی سیامش او یانمشدق: ملتک بیوک برطرب شادی ایچنده اعلان ایتدیکی شی دور انتباهمزدی. دوستلرمنز کتم ایده مدکلری بر حیرت ایله: «تورکلر او یانندی!» دیدیلر؛ دشمنلرمنز نیم مکتوم بر اندیشه ایله عینی جمله بی تکرار ایتدیلر...

تورکک او یانمسی: بو حادته اعتراف ایتلی یزکه پک آز کشینک ایشه کلیردی. او یهو سرسملکی زائل اولمادن تورکک

باشنی یومرو قلامالی ، دیدیلر ؛ و دشمن طوپلری وطنمزہ چویرلدی . نیتمزہ کوره بر خطوه آتمغه وقت بولامادق . بر محاربه قاپانمہ دن بر دیگر محاربه آچیلدی . بیوک بر ملتک بر عصرلق حیات فجایعنی بش التي سنه ایچنده یاشادق : هنوز التیام بولمایان یارالرمزک اوستنه تازہ یارالرویکی المزلر آشیلاندی ، باروت قوقوسی ایچنده بوغولوق .

آه ، باروت ! بر جلوۂ تصادف اولوق اوزره همان همان عینی زمانده [به قن] ایله [شوارتس] ک - بری انکلیر پاپاسی ، دیکری آلمان راهبی در ! - ایجاد ایتدکلری بو مهلک توز اولماسه یدی ... هیچ شبهه یوق که باروت اولماسه اسلحه ناریه اولمایه جق ، شدائد حربیه بیکده بر نسبتنه اینه جکدی . فی الحقیقه باروتک ایجادینی طوب اعمالی تعقیب ایتدی ، فقط او زمانک آدملری بزدن زیاده محب انسانیت ایمشکر که کولله لر آنجق قلعه لرک هدمی ایچون آتیلیدی ، اردولره طوب توجیه ایدلزدی . ایلك دفعه اوله رق انسانلره قارشى طوب انداختی مشهور [قیرمسی] محاربه سنده انکلیرلر طرفدن ازة کاب اولندی : ایشته مدینته انکلتره نک بر بیوک خدمتی دها ! ... او زماندنبری ، دینه بیلیر که ، بشریتک قولاغنده طوب سسی هیچ اکسیک اولمامشدر . هر میلر شوراده سکوت ایدرکن اوتده کورله دی ؛ بر یرده صوصاسی بر باشقه یرده دها شدتله باتلامق ایچوندی . بو کون بتون اوروپایه انتشار ایدن طوب

سسی آغیر بر قبرستان رایجه سنه قاریشیور. دیار مدنیت ایتم وارامل ایله طولدی. هلاک اولان بابار وقوجه لر میلیونلره بانغ اولیور ... تارلارده چفتجی یوق ، فابریقه لرده عمله قالمش ، دستکاهلر صنعتکارلردن خالی ، بتون چالیشه بیله جک قوللر حرب میدانلرنده قانلی سلاخلره باغلی ... بتون سعی ، بتون صنعت ، بتون معرفت ، بتون ذکالر وبتون لیاقتلر اردو حالنه کلش ، یورویور ، سونکو اوموزلرنده دشمن مواجهه سنه یورویورلر! شیمدی هیچ کیمسه حریتدن ، عدالتدن ، مدینتدن ، شفقت و انسانیتدن بحث ایتمه سین ؛ بو آنده بتون باشلر مست حرب ، یالکز امید ظفرله دونیور ؛ دیلدرده آنجق ترانه غزاوار ؛ هر حق یارینکی غالبه وعد اولمش ؛ بوکون حیات آنجق احراز غلبه ایچون صرف ایدیه بیلیر بر متاع در ... حیاتی معرکه یه سور وکله مین عجزه ، قادینلر ، چوجوقلر واختیارلر متروک فابریقه لرده طوب دوکیور ، تنها دستکاهلرده تفنک یاییور ، سر حدلرده اعدا ایله چارپیشان کنج بازولره مهمات یتشدیریورلر ... بر سنه دنبری قوجه اوروبا نهایتسز بر معرکه خونین اولدی .

اینانمالی یزکه یالکز بخار ویا الکتریق تأمین ترقی به کفایت ایتمیور ، براز قان و براز اولومده لازم ... تدارک اغدیهنک ایکی بیوک طریق واردر : بری اوکوز کبی تارلارده چالیشمق ، اوته کی قوردلر کبی اورمانلرده آو یا قلامق ! آروبا طریق سعی

براقدی، طریق صیده کیردی، و بر کون ینه حیات مساعیسنه
 عودت ایده جک؛ تاریخ بر تکرردن عبارت در. باقکز بوندن
 تام بر عصر اول و اترو اووه سنده کی اضمحلال عظیم ایله
 نهایتله ن هائله بو کون باشقه بر شکله فلاندر و شامپانی صحرالرنده
 تکرر ای بیور. اگر بز قلعه النجم، سد البحر و اولتی استقامتی
 وقوعاته حصر نظر ایتمه مش اولسه یدق آورو یا مصادماتنده
 نه شایان حیرت صفحهلر کوره جکدک. فقط بتون روحمز بزم
 کندی عزیز اردومزه، کندی عزیز مملکتتمزه موقوفدر.
 شو دقیقه ده چناق قلعه ده، فرات کنارنده و یا روس حدودنده
 قادینلری، چوجوقلری، اختیارلری، قوزولری و تارالاری،
 الحاصل بتون کندیسنی مدافعه دن عاجز اشخاص و اشیایی
 مدافعه ایچون کو کسلیری اولومه آجان قهرمان وطنداشلمز دن
 باشقه بر طرفه صرف دقت ایده میزه. بزم ایچون اولنلره قیلمز
 ایچنده حیات ابدیه تأمین بوجمزد، حق، ناموس، حیات
 و استقلال ایچون فدای جان ایدنلر الی الابد یاشامق حقنی
 قازانیرلر.

بر تورک ایچون کوزلری یاشارمقسزین تورک اردوسنی
 حال حربده تخیل ایتمک پک کوچکدر. او او یله مستثنی بر منظره
 هیجاندرکه آنجق صمیمی و آتشین بر قطره کوز یاشنده
 منعکس یاراشیر. تورک اردوسی تارالارده بر قهرمان صبر
 و شفقت، قیدشله ده بر قهرمان سعی و اطاعت، میدان محاربه ده

بر قهرمان سطوت و شجاعتدر. محور هویتنی احوال مختلفه
ایچنده قیمتتی هیچ غائب ایتکمزمین دیکشن بر قهرمانلق تشکیل
ایدر. نه شکاری اوسته آتیلان قارتال ، نه آفریقا چوللرنده
کو کرهین آرسالان ، هیچ بر مخلوق جسور اونکله مقایسه
جسارته جرئت ایده مز. اردومزک ایام صلحده کی تواضع
معتادی شیمیدین سمارسیده بر حصار وقار اولمشدر .
دوکوشدیکی مدتجه اردومز کندیسنی آتیلای غرب و شرق
اوستنده حاکم کورور . موقع حربه متوجهاً یوله چیقان بر
آلایزه دقت ایدیکز : غزایه می ، عشقه می ، موته می ،
حجله کاهه می کیدیور ، آکلایه مازسکز ... نه بر نشانه تأثر
نه بر اثر هیجان ، ظن ایدرسکز که بر چلیک کولجسه سی بر
فایر یقه به کیدیور . کویاعیانی ، بشریتنی ، احتیاجاتی اونو تمشدر :
دائماً دشمن قاتنی دوشوندیکی ایچون هیچ بر آن صوسزلنی
خاطرینه کلز ، اک قوراق و چوراق یرلرده او بر طوفان دم
سرینلکی حس ایدر. اردونک اردودن باشقه دوشونه جک
اولادی ، حیات مملکتدن باشقه حیاتی یوقدر. بورولرک فغان
معدنیسی تفنکلرک ترنکا ترنک آتشفشانی ، طوپلرک کورله مسی
وطاغلرک ایکله مه سی ، حربک بتون اصوات و روایحی اونی
بر شیدای حرب ایدر ... ایشته تخیل ایدیورم ، اردومز :
الله ! دیور ، طاغلر جواب ویریور : الله ، الله !... هر طرف
غلغله تکبیرایله طولیور ، تتره یور ، صارصیلیور ، میدان حرب

لرزان و نالان بر معبد توحيد اوليور . . بو عبادت حريمه
 دقيقه سنده ير يوزنده هر كس دن قوتلى و هر قوتك فوقنده بر
 شى واردر : اردومز !
 يوووق ، كمال فخر ايله تكرر ايده بيليرز : بر تورك
 ايچون كوزلرى ياشارمقسز ين تورك اردوسنى حال حريمه
 تخيل ايتك پك كوچدر .

زوالمی آرنووددر

بش عصر قدر دوام ایدن و طنداشلغمز اثناسنده آرنووددری
سومهین تورکلر بلکه تورکلری سون آرنووددر قدر محدوددی .
بوکون اوله حس و تخمین ایدیورم که آرنووددره قارشیدرین
بر الم ترحم طویمایان برتک تورک یوره کی یوقدر .
دائما شوریده احتراض بر قاچ سرسرنک آلت آمالی
اوله رق لاینقطع قانلی اغتشاشلر چیقاران آرنووددر ناتراشیده
ذکالری ، خشین صفوتلری ، طفلانه وقارلری و مستانه جسارتلری ،
عصیت قومیلری ایله تورکلر جه قومانوه حادثه الیمه سنه قدر
پک عزیز همشهرلر موقعنده ایدیلر . مخرش خوشوتلرینه و مزعج
طغیانلرینه رغماً اونلره تورکیانک هر طرفنده اظهار اخوت
اولنوردی . بقراط زماندنبری شایان حیرت بر ثبات عضوی
ایله محافظه ایتدکاری قورو و عصبی وجودلری ، ثابت نظرلی
کوچک کوزلری ، سیوری باشلری ، مائل جبهلری و اینجه
بورونلری مملکتتمزک هیچ بر طرفنده استتقال اولنمازدی .
فقط اونلر هر زمان بر قاچ دره بکنک محوم اغفالی اولدقلری
ایچون تورکک کندیلرینه آچیلان سینه شفقتنی قارانلق بر محبس

تلقى ايدر و كنديلرينه قارشى حس اخوتله صيزلايان تورك
 آغوشندن قورتولق ايسترلردى. قومانواهاتى بومقصد مشؤمه
 آچيلان مهلك قابو اولدى. آرتق اونلر رسته تقديرى بزدن
 كسمشديلر، شمديدن سوكرامستقل بر حيات تاريخيه ياشايه.
 جقلردى وبز كنديلرينه قارشى بتون بتون بيكانه قالمق حقنى
 قازانمشدق وبناء عليه غوسينه وپلاوادن بروهوزه قدر امتداد
 ايدن قطعه اوزرنده كي فجايمك شهود لاقيدى اوله بيليردك ..
 فقط اويله اولمادى و اويله اولمايورومتنى ايدر م كه هيچ بر
 زمان اويله اولماسين . اسلاولر بدبخت « آربانا » نك كوكنى
 كسمكه چاليشيركن، يونانلير طالعسبز « آروانتى » لرى بريوزندن
 قالد يومق ايستر كن ينه بز : « زواللى آرناوودلر ! » ديهلم .
 اصللرينى پلاسجلره قدر اعاده ايدن بو قوم قديم بوكون
 متروك بر جنازه كى اوزانمش؛ هر طرفندن هجوم ايدن حشرات
 اجنيه ائنده ديدكله نيور . ايلليريانك اسكى مركزى اولان
 اشقودرايه سلمه السلام قره طاغ چته لرى كيردى، بزم اسكوب
 ديديكمز قديم سقوييا حواليسنى صرب ديشلرى كيمر مكدە ،
 نه پيرده يونان اشقياسى كيتدكجه جوشان آقنلرينه دوام ايدى نيور .
 غه ظالر ، طوسقار ، يوقارى و آشانغى آرناوودلق ، هپسى
 بى حركت و كويما محروم روح ! مهاجين اعدايه مال ، جان ،
 عرض ، نلرى وارسه ، قرون اولاد نبرى اء قصقانچ فداكار .
 لقلره احاطه و محافظه ايتدكلرى بوتون مقدساتى تسليم ايدى نيور لر .

اسکندر کبيرك جهانمطاع اردوسنه مقاومت ايدن غلو کوسک
 نجيب احفادی بويه می حرکت ايمک لازم کليردی ؟ وقور
 وجسور اشکيتارک - اشکيتار آرناوودجه آرناوود ديمکدر ، -
 بر کون بالقان هوا می طرفدن بويه ساکت وبی مقاومت
 پارچالانه بيله چکنه کيم اينانيردی ؟ نه رومالير ، نه ويزيفوتلر ،
 نه استروغوتلر - آرناوودلغه صالديران اقوام غالبه دن هيچ
 بری بو قدر سهولته آرناوودلری بويون - وروقلى آلتنه
 آلاماشلردی . وحيفا که بو کونکی هائله انقراضه آق وقره
 دريندن ، ماظدن ، شقوميدن ، ويوسادن ، بدبخت آرناوودلغک
 بو حزين دره لرندن باشقا آغلايان يوق !

عجبا بو قوم عصبي بتون قدرت وشدتی ، بتون سرمایه
 حميتی بيمز توکنمز اختلالر و عصيانلر ايچنده استهلاکمی
 ايتدی ؟ فی الحقیقه همزک خاطرنده درکه آرناوودلقدده بو کون
 دين بر سبب اغتشاش اولور ، يارين ويرکو بر وسيله طغيان
 اولور ، دها بر کون صوکره لسان ياخود عسکرک وياخود
 اسلحه ممنوعه بر بهانه شورش اولوردی . تسويلات خارجه
 اوراده غایت حمول وهضوم بر قبولکاه بولمشدی : بر دولت
 اجنيه آرناوودلره کيزليجه سلاح طاغير ، بر ديگر دولت
 اجنيه ال آلتندن رؤسايه رشوت توزيع ايدر ، بری دين
 نامنه اجراي ملعتدن ، اوته کی معارف ماسکسی آلتنده تلقين
 اهانتدن خالی قالمزدی . اوراده جزويتلر بر مایه مفسدت ،

قره طاغ برنسی بر منبع مکیدت ، قبودانلر و آرناوود بکلری
 اغیار النده برر آلت اولمشدی . کلیساء ، مکتب ، مغازه و حتی
 خسته خانه هپ برر تخمخانه فسق و فساددی !

معلومدرکه بزم آرناوودلقه مناسبت سیاسیه من بشیوز
 یکریمی سنه اول ، مراد ثانی دورنده ، رؤسای محلیه دن توپیانک
 دخالت و دعوتی اوزرینه باشلامشدی . و دینه بیلیرکه بوقطعه
 منیعیه دخولمز اوزون برسلسله غوائلک مقدمه سی اولمشدر .
 فی الحقیقه اوراده ، تاریخ فتحدن پک آرزصره اسکندر بکک
 اشعال ایتدیکی نائرة بنی وضلال هیچ بر زمان تمامیله سوئمه دی .
 فاتح زماننده باشلایان سوقیات عسکریه یه بایزیدوقانونی دورلرندن
 تادور مشروطیته قدر دوام اولندی ! .. اوراده اووه آرناوودلری
 مسأله سی بیتمه دن طاغ آرناوودلری مسأله سی چیقیوردی .

ادرنه معاهده سنه قدر آرناوودلر ایتیشه قوپوشه نیم مستقل
 یاشادیلر . فقط دولت آرتق مملکتک اوته سنده بریسنده کاه و بیگاه
 صیریتان آثار طغیان و فوضادن اوصاعمشدی . آرناوودلغک ده
 شیرازه انتظامه ادخالی قرار کیر اولدی . اوزمان شمالی آرناوودلقده
 تپه دنلیلر اک شموللی معناسیله برر دره بکی حاکمیتی اجرا
 ایدیورلردی . محمود اولک بخش ایتدیکی بایراقدارلر امتیازی
 بوشکل استقلاله منجر اولمشدی .

آرزوی ضبط و ربط ایله کرک تپه دنلی یه کوندریلن خورشید
 باشانک اجرا آتی و کرک یا قووه ، ایپک و پرشته طرفلرینه کیدن

علی ورشید پاشا لک سرگذشتلری هنوز اونوتلامشدر. دولتک بتون مساعی فداکارانه سنه رغماً قریم محاربه سندن روس محاربه سنه کنجیه قدر آرن اوودلنی حال تدبذبندن قورتارمق ممکن اولامادی. قانون بر شهره کیردی، اوته کنه کیره مدی، و کیردیکی یرده یرلشه مدی. کیم ایستره او عسکر اولور، و یرکو نامنه کیم نه دیلرسه اونی ادا ایدردی. حکم قانون باخصوص صارپ طاغله چیمقمده ناقابل اقتحام مشکلاته مصادف اولیوردی، اووه لرده عظیم فداکارلقر بهاسنه طوتونه. بیلن نظام اداره هیچ بر زمان شواحقه طیرمانامادی! حکومت بری برینی متعاقب ایپکده آرسلان پاشا ایله، یاقوره ده محمود بکولای ایله، برزرنده سیف الدین پاشا ایله، اوتده سلیمان بک کل اوغلو ایله، بریده میریدیتلر، مالیسورلر، قله ماتیلرله اوغراشدی، اوغراشدی؛ فقط بتون جهد و همتی عقیم قالیوردی.

روس محاربه سنی متعاقب بک شایان تقدیس بر مقصدله شمالده دبره لی الیاس پاشا، جنوبده عبدول بک فراشه ری (قاموس الاعلام مؤلف محترمی سامی بک مرحومک برادری) بر آرن اوود قومیته سی تشکیل ایتدیلر که مرکز شمالیسی دبره، مرکز جنوبیسی ارگری و مرکز مشترکی ایلبساندی. بوتون آرن اوودلرک اشتراک ایتدکلیری بوقومیته بر این معاهده نامه سنک آرن اوودلره تعلق ایدن آقسانه قارشی پروتستو ایدیور

و مملکت لرندن بر قاریش طوپراق ویرمه مک ایچون بوتون
 آرناوودلرک فدای جانه حاضر اولدقلرینی اعلان ایدیوردی.
 پروغراملری اللرنده رومایه ، ویانه یه ، برلینه کیدن محمد علی
 بک ویریونی و عبدول بک فراشهری آوروپایه اسماع ایتدیلدی که
 آرناوودلر هیچ کیمسه دن بریرایسته مزلر و فقط هیچ کیمسه یه ده
 بریر ویرمزلر ...

انسان بو خاطر ات تاریخیه یی قاریش دیرد قجه قلبنده برخنچر
 اضطراب ایله کندی کندینه صورییور : بر قاریش طوپراق
 ایچون بوقدر غلیان کوسترن آغالر ، بکلر نروده ؟ آرناوودلق
 استقلالنک قهرمان عاشقلمی ، اکرلی طاهر بکلر ، اسماعیل
 بک ولورالر ، احمد دینولر ، زینل آغالر ، بیب دودالر نه
 اولدی ؟ بوکونکی تجاوز اعدایه قارشى عصیان ایدم جک
 بر برناق علی یاخود برصوقول آورام یوقمی ؟

بالبان اقوامنک یدنجی عصر میلادیده عقیم برتشبت خالده
 قالان خولیلاری بوکون پارلاق و محقق بر مظفریت شکلنی نصل
 آلابیلدی ؟ اووخ ، زواللی آرناوودلر ، سز اوتده صرپ
 جاریلمی ، افزون یمیلری وویوودا چیزمه لری آلتنده ذلیل
 و حقیر چیکنه نیرکن بز بر کره مورا محاربه سنده ، بر کره ده
 اخیراً قومانوواد تورک اردوسنه قارشى اجرا ایتدیکنز
 چرکین بیوفالنی اونوتیورز ، تورکلر علینه درت عصر دوام
 ایدن قانلی خیر جینلقلر کزی حافظه مزدن سیلیورز ، تورکیانک

روم ایلی قسمی پارچه لانیرکن یایدیفکز استقلال شنلکلرینغی
 معذور کوریورز وبوکون هر طرفزی صاران آتش خصومت
 اوزرندن ینه سزه اوزاته جق برکله تسلیت وتعزیت آرایورز .
 مع مافیه بر سس لاینقطع قولاغمزہ :

—هیچ بر زمان عفوایتمه یین وهر خطایی ارکچ جزالاندیران
 بر قانون تاریخ ، بر محکمه تاریخ واردر ! دیور.

حربدن صوکره ؟

ساعت حاضره نه قدر حامل اهمیت اولورسه اولسون وقایع جاریه نك مابعدینی آراشدیرمق و کتاب شئونك بو كونكو یپراقلمی آره سندن تاریخ آتی بی او قومغه چالیشمق آرزوسی حسب التجسس او قدر منتشر در که شیمدی کندی کندینه عواقب حربی صورمایان و : « حربدن صوکره ؟ » سؤالی ایله غیجیقلا نمایان بر دماغ یوقدر ، صانیرم . فقط بتون آوروپانك بر سنهك مصادمات مدهشده دن صوکره واصل اولدینی منزل تاریخ او یله کشف سیسارله محاط که حربدن صوکره کی وقایعی صوروشدور انلرک پك مقنع جوابلر آله جقلری تخمین اولنماز .

هر طرفده افقلمک نائرة حرب ایچنده پارلاماسندن طولایی ظلمت استقبالک تکائی نه غریب بر جلوۀ تضاددر ! دینه بیلیر که سیای فرداشمدیکی قدرهیچ بر زمان مبهیت کسب ایتمه مشدی . اطرافی قارارتان بو حریق عمومیدن مدنیت وانسانیت ایچون خیر وشر نه صدور ایده جکنی صورت قطعیه ده هیچ کیمسه کسدره منز . مع مافیله هر کس میل روحنه وسوق مزاجنه تبعیتله

مستقبله دائر کھاتلردن منع فکر ولسان ایدمه یور؛ هرچه باد
 اباد طرفدار صلح اولانلر حرب حاضرک تخریبات اقتصادیه سی
 هیچ اولمازسه یاریم عصرلق سعی بشرله آنجق تضمین و تعمیر
 ایدیله بیله جکنی سویلرکن برفرقه دیکر مومیا کبی صلح و سکوت
 ایچنده چورومکدنسه خلقتک فرمان ازلیسنه اطاعتله قان
 و آتش ایچندن حریت و سعادت چیقارمق رأینده بولونیور.

اعتقاد بجه غلبه ویا مغلوبیت نتیجه حرب هر نه اولورسه
 اولسون ملت غالبه ویا مغلوبه نك طرز تلقیسنه کوره موجب
 خیر ویا جالب شر اولور. نه غالبیت و نه مغلوبیت صورت
 مطلقه ده مفید ویا مضر دکل در. مستی مظفریتله باشی دونه رک
 سقوط ایدن دولتلر و بالعکس المهزیمتله او یانه رق طریق ترقیه
 کیرن ملتلر کورولدی. بر جمعیتک طالعی یالکز سلاح ایله تعیین
 ایتمز. حربک ثمره حقیقیه سی حربدن صوکره دولت و ملتک
 اتخاذ ایده جکی تداییره تابع در. کوچک پروسیا قرالغنی بو
 کونکو محشم آلمانیا ایمبراطورلغنی حاله کتیرن نه لایسیغ وواترلو
 مظفریتلری، نه ده یه نا هزیمتی دکل، فقط اونلری متعاقب
 اجرا ایدیلن اصلاحات اداره اولدی. امید و امانز وجهله
 جهاد حاضر دن مظفر آ چیققدن صکره ضرور غالبیت ایچنده
 مست آرام قالیرسق هیچ شبهه یوق که برمدت صوکره المزده
 قانلی قلیجلردن و کولکلزده شهدا صرک زخم هجرانندن باشقه بر
 شی قالماز.

قوت و سعادت بر هديه ظفر دكل، بر ثمره حصافت در. جد
وسى ايله قازانيلان حربدن آنجق جد وسى ايله استفاده اولنور.
ظفر وانهم مسأله لرنده قله نوپا ترانك بورونى، ويانا پولونك
تزله سى كى كولونج حادثه لر بر سبب جدى كى كوستريه بيلور.
مشهور در، ديرلر كه : « ناپوليون اكر بترامن قونستان ايله
مباحثات سياسيه طالبوده درت ساعت غائب ايمه مش
وعلى السحر حرب به باشلايه رق انكليز لرى پریشان ايتمش اولسه يدى
واترلو هزيمت مده شه سنه اوغرامازدى . » حال بو كه سبب
ترقى اولق اوزره هيچ بر زمان بويله عوامل ضعيفه اراه
اولنما مشدر. بر قوماندانن صادر اولان كوچك بر ذله بر ملته
بر حرب غائب ايتديره بيلير ، فقط او ملتك موجب انحطاطى
اوله جق قدر مهم بر عامل اوله ماز. محاربه لرده طالع و تصادفدن
بخت اوله بيلور ؛ بيوك فره دريق بيله ديرمش كه : « مسائل
حربيه ده حشمتلو تصادف حضرتلرينك نفوذنى اونوتامالى ! »
فقط هيات اجتماعيه نك احوال حياتيه سنده اسباب ايله آثار آره سنده
دائما توازن واردر. واقعا بعضاً بر كوچك قيويلجكم بر بيوك
يانغين احداث ايتسى كى وقايع اجتماعيه مواجهه سنده بولنورز ؛
فقط آتشك اسباب توسعنى تحقيق ايله آكلارز كه قيويلجكمى
يانغين ايدن بر سلسله عوامل وارمش : سواقلرك طارلنى ،
اولرك صيقلنى ، صويك قحطى ، روزكارك شدتى، الى آخره .
ديدم يا ، تاريخده انقراضه منجر اولان مظفر يتلر و انقباه

ملی بی انتاج ایدن هزیمتلی کورولدی : بر طرفدن روسیه ده
قریم محاربه سنی متعاقب کورولن احوالی ، دیکر جهندن
انسیال و ناپولیون مظفریاتنک قارطاجه و فرانسه ده کی نتایجنی
تخطر ایدکیز. هیچ شبهه یوق که بنیه اجتماعیه ایچون تداییر
اداریه تداییر حریبه دن دها مؤثر در .

یدی سنه دنبری اوچنجی دفعه در که بیوک بر محاربه یه
کیریشمکه مجبور اولیوروز. عاقبتی خیر و شر هر نه اولورسه
اولسون حرب بر عارضه تاریخیه در که هر هیئت مجتمعه آره صره
قبوله مجبور اولور. انسانلر ایلك دمیردن سلاح و ایلك طاشدن
قلعه یاپدیلر. تاریخ آنجق سرحدلرده اولمکی بیلن ملتلی یاشامغه
لایق کوردی و کوره جک . نه یایلم ، بزده حق حیاتمز حرمتنه
وطنک یوز بیکلرجه و یوز بیکلرجه کنج ، قهرمان و قیمتدار
اولادینی ایچمز صیزلایه رق سرحدلره یوالادق ؛ ینه وطن
عشقنه اینار ایتدی کمز بو بیوک سرمایه وطندن بکلدی کمز تاج
ظفری اله ایتدکن صوکره طویراغمزه و بایراغمزه عشق
و ارتباطمز آره جق در . چونکه وطنده ، هر سودیکمز شی
کبی ، حقدمه کی فدا کارلغمز نسبتنده نظر مزده عزیز اولور .
والدهلر اک بیوک آغریلرله طوغوردقلری چوجوقلری اک زیاده
سودکلری کبی وطنلری اک چوق سوهن ملتدرده وطنلری
اوغرنده اک آغیر فدا کارلقلری اختیار ایدنلر در .

مدافعه سی ایچون اک نجیب وجودلری و اک عزیز قانلری
فدا ایتدی کمز بو وطن و بو ملته قارشی وضعیتمز نه اوله جق ؟

ایشمز ینه برحدودده مواجهه اعدایه دوکک ایچون قان و جان بریکدیرمکنمی عبارت قاله جق؟ موجودیت عمومیه نك فدیة نجاتی اولوق اوزره حیات افراددن باشقه قوتلر تدارك ایده میه جگمی یز؟ حرب حاضر آرقه سنده بوکونکو دهشت و عظمتی قدر اوزون و متین بردور صلح کتیه جک ، بونی تصدیقه هیچ کیمسه تردد ایتیمور. اویله صانیورمه که او دور صلحه کیرد کدن سوکره ده یدی سنه دنبری یاپدیغمز کبی یکدیگریمزله چکیشیروبولوندیغمز نقطه ده تینیرسه ک آرتق حیات ملیه به هیچ بز حقمز قالمادیغنی اعلان و اعتراف ایتمش اولوروز. چونکه شمدی به قدر ترقیمزه مانع اولان اسباب همان کلیاً زائل اولمش اوله جقدر. فی الحقیقه بر طرفدن انکشافمزه اک بو یوک انکل تشکیل ایدن امتیازات اجنبیه رفع ایدلدیکی کبی دیگر طرفدن پای عزیمزی دائماً چکمه چالیشان پانسلاویزم جریانی هیچ اولمازسه اوزون بر مدت ایچون سگته به اوغرامش بولنه جق. حربدن سوکره آرزوی فعالیتمز پک واسع بر ساحة انکشاف بوله بیله جک، اعدای وطندن سیلکینن قوللرمز ایچون کیف مایشاء چالیشمق ممکن اوله جق؛ حربدن سوکره بتون خطایای سابقه مزی تعمیر فرستلرینی اله کچیره جگنز؛ حربدن سوکره کوچک بر خطایله سعادت عمومیه بی ابدی تهلکه لره معروض براقه بیله جگمز کبی جدی همترله سعادت ملیه بی ابدیاً تأمین دشخی ایده بیلیرز. ومن الله التوفیق .

برنفرک احتیاساتی

کچن سنه خدمت عسکریه یه دعوت ایدیلن بر کنجه
احتیاساتی قید ایتمه سنی توصیه ایتمشدم . یازدقلمی اخیراً
کوندرمش . ایسته ایلك صحیفه لری :

« بوجه پیشین خبر ویره ایم که شمیدی اردونک عاشقی ایم
و حیات عسکریه بکا هر حیاتدن طاتلی کلیور . فقط بوهر زمان
بویله اولمادی . هله ایلك کونلر !... ایسته تمامیله خاطرمده :
بایزید میداننک کوکر جینلری آره سندن کچهرک حریبه نظارتنه
کیردیکم کوزل مایس صباحنی اونونتمق احتالم یوقدر . ایچم
یک محزوندی . کوردیکم کوزل لکلردن ، وسودیکم وجودلردن
آریلیور کیدیم . اویله صاندم که نظارتک او بیوک قابوسی بنی
یوتیور . آلیق اولماغه چالیشان خفیف برتبسمله کیردیکم
اوطه ده صنوف و طبقات مختلفه دن اون قدر اقرانم واردی ؛
بونلر شبهه سز یارینکی سلاح آرقاداشلرمدی . سریع برنظرله
اونلری سوزدم و ایچمدن :

— قیشله بر آرز قاریشیق بر جمعیت اوله حق ، دیدیم .

اولا نفر قوستومی براز ... بول وهر صباح تعلیم براز ...
 صیتی کلدی ! آه ، قیشله اویقوسی : دنیاده بوندن دها طاتلی
 برشی یوقدر . یمین ایدرم که صباحکی : « قالحق » بوروسی
 آقشامکی : « یات ! » بوروسنک فاصله سز مابعدی کبی کلیور؛
 و قالفارکن صانیورم که هنوز یا تمامشم . ایلك صباحلری اویانیر،
 فقط آیاغه قالدما مازدم : یا تا غمده اوتوران وجودم باشمدن
 آیری کبی ایدی؛ هرشی کوزمه بوغولو و مجهول کورونوردی .
 اوساعتمده ، هیچ شبهه یوق . باجا قلمک قوتنه نسبتله کورودم
 چوق آغیردی .

قوشلر اویانمادن بزی ا، یاندیریورلر؛ بورولرک ا کشی
 چیغیلنی خروسلردن اول ایشیدیلیر . فچرک سرینلکنده
 یوزلرمزی ییقاییورز . عسکر اولدقدن صوکره اوکرندم :
 شهرده اک ایرکن قالفان اردو ایش ، بن مکتب صانیردم .
 ایلك کونلری تعلیمه کیدرکن یورغوندم ، تعلیمدن کلیرکن
 ثولر ! ... قیشله یه کلنجیه قدر اوکده کیلرک اوزرینه ییقیه جق
 کبی اولوردم . دیزلرم بورقولور وبالدی لرم بری برینی چلمه لردی .
 یوله دائمًا ایچمدن : « یاربی ، عجله مز نه ؟ » دیردم . بکا
 - اویله کلیردی که بزهر زمان یک چیزلی یورو یوردق و بوسرعت
 لزوم سزدی ....

اردوده مناسبت اجتماعیه - بوکا کوله جکسکنز ، فقط
 طوغرودر ، - دیرسکدن باشلا یورد ، صاغ و صولده کی

سلاحداشکزه اول باول دیرسککز سلام ویرر و دیرسککز جواب آلیر . بویله جه شهزاده باشیلی ، مرجان اعدادایسندن مأذون برکنج ایله معارفه پیدا ایتدم ؛ ضرری آرز ، شاقاسی بول .. بغدادجاده سنک توز بولوطلری ایچنده تعلیمه کیدرکن :

— فصل ، یورویشمز شمیدیکی شعرلرک چوغندن دهها موزون دکلی؟ دیر. وعودتده کوزلرمز براز تردن و طوپراقدن یانهرق آغزیمزده دیلز قورولقدن داماغمزه یایشمشکن :

— یانیده بربارداق بوزلو بیرا واوستنه طوقاقلیانده قالقان طاواسی ایله قوزو قوتلتی ونهایت چیلکلی بردوندورمه ... نه فهم !... شیمدی دوداقلر کزی یالاییکز ، رجا ایدرم ، باقکز شوپولک توزنده براز تباشیرلی وانیلیا لذتی یوقی ؟..

وکاه آلا ی ایله :

— صاغه ، صوله باقیشکزدن بللی ، مون شر ، سزده مدهش بردهای عسکری وار : سزه استقبالك مولتکهسی ، دیه بیلیرم .. باقکز دهها شیمیدین شان وشرف بولوطلری ایچنده سکز .

دییه رک اطرافمزده کی توز قاصیرغه لرینه تلمیح ایدر .

*
**

تعلیم انساننده عینی حرکتی یوز کره ویوز کره اجرا ایتمک
بکا بدایه تحف، صوکره ... فجیح کلدی. آیدینلق کوزکزی

یورغونلق دماغیزی قاماشدیریور ، تعلیمك صوك ساعتده قوماندایی آرتق قولاقلم دكل ، آنجق عضلاتم ایشیدیور .
تعلیم دوام ایتدکجه ساعتکزه باقماییکز : تعلیم یورغونی ایچون
اوندن دها یأس آور برمنظره یوقدر ، اون ایکی به برقاچ دقیقه
وارکی تخمین ایتدیککز صرده باقیورسکز که بیلککزده کی
اومهقا دها طقوز بچغه کله مش !

افراد جدیده یازیر کونشی پک سومز ؛ چونکه ، بیلیم
نهدن ، تعلیم کولکده اولامایور . بتون تموز واغتوسده
بوجکلردن چتیردایان آغاچلره متحسر باقدق . تعلیم آغاچ
آلتلرنده اولسه صاتیورم که تعب یاری یاری به اینه جک : فقط
بزم اونباشی به بوندن بحث ایتک ممکن دکل .

اموزده فضله برشریت ایکی انسان آره سنده نه عظیم
فرق وحدت تأسیس ایدییه ر : بونی تعلیم ائناسنده اون باشیمزله
بزم مناسباتمزی کورمه یین آکلایاماز .

او باغیره جق ، بز صوصاجفز ؛ اوندن هپ امر ، بزدن
دائما اطاعت ... او بزه کونش یره باقارکی باقیور ، بز اونک
کونش کبی شدت حرارتندن اورکیورز . مع مافیہ ایچمزه
اون باشی پی سومه یین یوق ودقت ایتدم ، سرت اونباشیلر دها
زیاده سولیور . نیچون ؟ ایشته حل ایده مدیکم برمعما دها ...
حیات عسکریه بکا خیلی شیلر اوکرتدی : اولا بکنمدیکمز
بمکلرک اویله لذتی وارمش که .. خدمات حربیه دن دها مؤثر

اشتها علاجی اولمادیغه بوکون تمامیله اینانیورم . ثانیاً شیمدی
 آکلادم : سفرده کولمک وقونوشمق طوقلق علامتلی ایمش...
 بوراده قاراوانا اطرافنده ایلك بش دقیقه هیچ بریمز طرفندن
 اخلال ایلمه یین بر سکوت دیندارانه ایچنده کچور ؛ سوزه
 وشاقایه آنجق معدمه مزك یاریسی طولقدن صوکره باشلایه بیلدوروز.
 علی الاکتر شهزاده لینگ سسی ایشیدیلر :

— تمدح آکلشلماسین اما بز ، استانبول محلیجیلری ،
 فنا عسکر اولمایوروز . بشکطاشلی بر آرقاداشمز بونی ایضاح
 ایتدی :

— بن بونی هیچده شایان تعجب کورم . عسکرلک
 بزیم طیبی صنعتمزدرد . حرب عصر لرجه وعصر لرجه اجدادمزك
 یکانه کوردیکی ایشدی ... بوکون اونلرک روحی عروق
 واعصابمزه عودت ایدیور : ایشه بو قدر ..؟

آرمزده براز سنبولیک برشاعر وار ، اعتراض ایتدی :
 — بو عمومی برحال دکل .. باقیکز ، بن حالا تعلیملرده
 اطرافک بهاری وروحمک شعری ایچنده یورورم ... هیچ
 برزمان اپی برعسکر اولمایه جغم ، سوق الجیش ادبیاتدن او قدر
 اوزاقکه ...

بر دردنجیسی جواب ویردی :

— فقط (تولستوی) سواستپول محاربه سنده بر قازاقدی ؛
 (آفرهد دووینی) ژاندارمه ملازمی ایدی ؛ (وونارغ) و

(ستاندال) سلك عسكريدن يتشدیلر... بزدهده سلیمان پاشا ،
 نابی زاده ناظم ، رجب وحی ، عمر ناجی ، محی الدین مکی ،
 هپ بونلر هم عسکر هم شاعر دگلی ؟ بن ایکی مسلك آره سنده
 هیچ برضدیت کور میورم .

حس ایدیلیور که سلاح آرقاداشلر مز آره سنده فرق طبقات
 یاواش یاواش آزالدی . یوقاریده کیلر بر آرز کبارلقلرندن ،
 آشاغیده کیلر بر آرز عواملقلرندن صیریلیور ؟ علی التدریج ،
 صف حرب نظامنده اولدینی کبی ، هپ بر حدایه کلیوردق .
 ایلك کونلری آره مزده تعلیمدن کلیر گلز آیاقلرینه ماساژ
 یاپانلر ، قاشله کوز آره سنده طیرناقلرینی پنبه توزلر وعجائب
 معجونلرله آینه کبی پارلاتانلر وحتى هر صباح یوزلرینه اینجه
 بر طبقه قره م کچیرنلر بیله واردی . اوج آی هپ بونلری
 اونوتدورمغه کافی کلدی . شیمدی :

— آرقاداش ، دیش فیرچالامق ایچون صابوندن دها
 فائده لی برشی یوقمش ! دیوروز و اینانیوروز . دیگر جهتدن
 کونش همزه بر منظره اخوت ویردی . بیاضلر قاراریور ،
 اسمرلر صاراریور ، طونجی آ کدیران بر رنگده همز
 بولوشیوروز . فقط بزى اصل برلشدرین عسکرلک در . ارواح
 ذاتیه مز اوستنده شیمدی بر روح عسکری وار . هر برمز
 کندی شخصیتنی غائب ایتمه مش اولمقله برابر حس اولونیور که

مجموعه بر شخصیت اجتماعیه ایله محاط ... سلاح بزی تفنگگر
کبی بری بریمزه بگزندی .

علی التدریج کو کسمز کنیشه دی ، بازولرمز شیشدی ،
باجاقلرمر سرتلندی . آرتق دها آز یوزولور ، اویقودن
دها زیاده لذت آلیورز . کوشکلکی اونوتدق ؛ بوکون تعلیمی
پک اوزون بولیورز . شیمدی صانکه اعضامزه صاحبز ؛
وجودمزه حاکم اولدق ؛ فعالیت عسکریه بزی اعصابمزه
قوماندان ایتدی .

آ کلا یورز که نفسمزک سلطانی یز . ترددمز آزالدی ،
هانکی موقعده وهانکی حالده بولنسهق پک سریع برقرار آتخاز
ایده بیلیورز ، قوت و متانتک بخش ابتدیکی حس نجابتله دها
وقور اولدق : هله بریسی قابالاعزمزه یان باقسین !

*
**

بی پیاده ویردیلمر . دیمک که بالخاصه طوپراق عسکری یم .
یورورکن ایچمدن دیورم که : « بن پیاده یم ، باصدیغم یر
نم ! » بر عسکرک وطنی نیچون هر کسدن ، زیاده سودیکنی
شیمدی پک اعلی کندی کندییه ایضاح ایدیورم . چونکه
عسکرک وطنی ایله مناسبتی هیچ کیسه نککنه بگزه میور :
عسکر اولمایانلر ایچون عرصه ، یول ویا تارالا اولان طوپراق
بر پیاده نفری ایچون بریاصدق ، بریاناق ، برمحافظ ، بر

آغوش ، برهمنسر ، بر سود ننه ، هرشی وهرشی در . عسکر
 کنديسنى وطن طاغلرينك اوغلى ، وطن آغاچلرينك قرداشى ،
 وطن قوشلرينك و وطن چايلرينك مخاطبى حس ايدر ؛ حتى
 سايى ، وطنك سهاسنده كى آيى وييلديزلىرى هب حيمته مودوع
 صايار ...

بوندن بشقه عسكرك انسانده حس بصيرتى آرتيريور ؛
 زيرا هر تون بولوك قوماندانكزدن ايشيديورسكز : « فرض
 ايدكز كه دشمن شو آغاچلرك آرقه سنده در ؛ ناگاه شورادن
 قارشيكزه مخاصم بر بولوك چيقديغنى تصور ايدكز ؛ شوقارشيكى
 طوبراق ييغينلىرى دشمن سپرلى اولديغنه نظراً .... الخ . »
 حكمت عسكريه روحى حرب ايشديرمق در ، حال بوكه
 حيات بر حرب دائمى ، دكلى ! او حالده حرب ايشمق حيايه
 آيشمق دكيدر ؛ ايشته براز ثوركه رك كيرديكم باب حربيه ده
 برسنه صوكره ويريكم قرار ..... »

ياريم شهيدلر

— معلولين عسكريه —

ثروت بشر وحيات بشر : ايسته بو بويوك حريك ايكي بويوك لقمه سي ... خصمى پاره سز و كيمه سز براقق ايچون هر مملكت ذريقتى و ثروتى اوكنه سپر ايتمش ؛ بتون آوروپانك كيسه سي و طامارلرى حدودلرده بوشاليور ؛ هر يرده آلتون كونش قدر قيمت آلدى و قيمتجه حيات باقيرك دوننده قالدى . بوكون ديار مدنیه ده سپرلرى طولدوران هر ملتك كندى خزينه شبايى در .

آرتق حتام غائله يه قدر هر يكرمى درت ساعت مدهش بر نولوم فرطنه سي كېي تلقى اولونه بيلير . معاشر متمدنه ايله برلكده بزده بو عاصفه اجتماعيه حصه اضطرابمىزى نأديه ايدىيوز و ايدجهكز . ايسته ايكي سنه دنبرى سلسله شهداىر قان بلته لريله يامالانمش اونيفورمالرى ايچنده حضور حقه ديزلديلر . بو ساكت ، وقور ، مهيب و ابدى لوحه مثولى هيد بر يمز تويلر يمز نور پر مكسزىن تصور ايدمه يز ... مع مافه سپرلرده وطنك طوبراغنى اوپر كن بر خصم وطن سلاحيله يارالانان .

دوداغي ، موقع حربك چاموريني بيله يالكز بر آياغنده كتيرن
 كنجي ، كور بر قورشونك سوندوردیکی تازه بر كوزی ،
 الحاصل دشمن قورشون و قلیجلرینك بزه ا كسیك اعاده
 ایتدیکی حیاتلدی هر كوردكجه و هر دوشوندكجه قلعمز ، هیچ
 شبهه یوق ، دها شدید بر شكنج الم وشفقتله بورقولور . زیرا
 اوته کیلری ناصیه لرنده هیچ سونمه یه جك بر تاج آفتاب ایله ،
 آرتق بوتون غوائل حیاتدن اوزاق و یوكسك ، سراپا مستور
 نور و شرف حس ایده رز . حال بوکه برینك قولی ، اوته كنك
 باجانی ، اوچنجیسنك كوزی ، هر برینك یالكز بر ویا ایکی
 پارچه وجودی ٹولن و آرتق عمر لرلی اولدقچه تا تمام قالان یاریم
 شهیدلر ....

واقعا تام الاعضا بر کدی اولمقدنسه سقط بر آرسلان
 اولمق البته دها شانیدر . اوت ، ایشته هر معلول جهادك
 یوزنده برهاله افتخار کوریورز . کونشدن اوپله بر رنك
 منانت و کونش اوستنه ترمکدن اوپله بر جلائی معدنی آلمشلرکه
 هر برینی طونجبدن - فقط بر طرفی قیربق ، - کندی هیکل
 مباحانی صانیرسکنز ! .. حمیت و حماستك یوغوردینی بوآبدات
 ذی حیاتی ملت هیچ شبهه یوق که الی الابد تعزیز ایده جك .
 فقط ، اعتراف ایده لم ، بو قدری کافی دکل در .

شان و شرف ئولن ایچون اونوتلامق و قالان ایچون سوملک در . شهدامزی کولکزده ، لکن غازیلرمنزی اللری اللرمزده یاشاتمالی یز . احتیاجات ارضیه نك ابرام و حساستدن طولای شان و شرف قاتیقسز ، قوپ قورو شان و شرف حالنده قالنجه قوه غدائیسه سی جانلی برمعهده کفایت ایتمور ؛ بلکه بوندن ناشی - ضیافت آخرت ایچون بتون عمرینی صوم داود ایله کچیرمکی هیچ بر مذهب تکلیف ایتمدی ...

برآن ایچون کوزلرکزی یوق فرض ایدکنز ؛ ایشته آرتق ابدیاً ، ابدیاً مستور سیاه و مدفون ظلمت یاشایه جقسکز . هر صباح آچه جق کوز بولمقسزین او یانمق ، ایچنده کزینه - جککز اوی ، یدیککز لقمه بی ، قوجا غنکزه آتیلان چوجوغکزی ، اطرافکنزده کزینن زوجه کزی ، اوتن قوشلری ، قوقان چیچکلری ، ایصیتان کونشی ، هیچ بر شینی و هیچ بر کیمسه بی کورمکسزین ابدیت کبی فرجه سز ونهایتسز بر قارانلق ایچنده قالمق ، کورمکسزین سومک و کورمکسزین سوملک : اووخ ، بومظلم فاجعه نك بتون مرارتی حس ایدیورمیسکز ؟ ...

ایشته دون پرلانظه کبی کوز بیکلرینی بزم ایچون یاقدیران وسوندورتن کنج عسکر : کوزلرینک یرنده ایکی کوچک قارانلق مزار ایله بزه عودت ایتمدی . وطنک تنویر حیاتی ایچون اونک نور نظرنی ایستدک ، ویردی ؛ شمعی کوز یرینه

دوداغي ، موقع حربك چاموريني بيله يالكز بر آياغنده كاتيرن
 كنجي ، كور بر قورشونك سوندورديكی تازه بر كوزی ،
 الحاصل دشمن قورشون وقلجلرينك بزه اكسيك اعاده
 ايتديكي حياتلری هر كوردكجه وهر دوشوندكجه قلمز ، هيچ
 شبهه يوق ، دها شديد بر شكنج الم وشفقتله بورقولور . زیرا
 اوته كيلری ناصيه لرنده هيچ سونمه يه جك بر تاج آفتاب ايله ،
 آرتق بوتون غوائل حياتدن اوزاق ويوكسك ، سراپا مستور
 نور وشرف حس ايدهرز . حال بوكه برينك قولی ، اوته كنك
 باجانگی ، اوچنجيسنك كوزی ، هر برينك يالكز بر ويا ايكي
 پارچه وجودی ثولن و آرتق عمرلری اولدقجه تا تمام قالان ياريم
 شهيدلر ....

واقعا تام الاعضا بر كدی اولمقدنسه سقط بر آرسلان
 اولق البته دها شانيدر . اوت ، ايشته هر معلول جهادك
 يوزنده برهاله افتخار كورييورز . كونشدن اويله بر رنك
 منانت وكونش اوستنه ترمكدن اويله برجلاي معدنی آلمشركه
 هر بريني طونجبدن - فقط بر طرفی قيريق ، - كندی هيكل
 مباحانی صانيرسكز ! .. حميت وحماسك يوغورديني بوآبدات
 ذی حياتی ملت هيچ شبهه يوق كه الى الابد تعزير ايده جك .
 فقط ، اعتراف ايدهم ، بوقدری کافی دكل در .

شان و شرف تون ایچون اوتوتیق و قلاق ایچون
 سومک در . شهامزی کوز کوزده ، نکلن ، زیمیزی المری
 المرمزده یاشاتی بر . احتیاجات رضیعت ابراه و حاسنتدن
 طولایی شان و شرف قاتیقیز ، قوپ نوروشان و شرف
 حالده قاتلجه قوۋه غداییسی جاتی بر معصیه کفایت تیمور ؛
 بلکه بوندن ناشی - ضیقت آخرت ایچون بتون عمرینی صوم
 داود ایله کچیرمکی هیچ بر مذهب تکلیف ایتدی ...

برآن ایچون کوز کوزی یوق قرض بدکیز ؛ بشته رفق
 ابدیاً ، ابدیاً مستور سید و مدقون ضمت یاشا جقکیز .
 هر صباح آجهقق کوز بوتقیزین اویتمق ، یخنده کزینه .
 جککیز اوی ، بدیککیز ققمه بی ، قوجا کوزه آتیلان
 جوجو کوزی ، اطراف کوزده کزینق زوجه کوزی ، اون
 قوشلری ، قوقان چیچکری ، ایصین کونشی ، هیچ بر
 شیئی و هیچ بر کیمه بی کورمکسزین ابدیت کبی فرجه سز
 و نهایتسز بر قارالمق ایخنده قالمق ، کورمکسزین سومک
 و کورمکسزین سومک : اووخ ، بومظم قاجه تک بتون مرارتی
 حس ایدیورمیکسز ؟ ...

ایشته دون پرلانسه کبی کوز بیکلری بیزم ایچون یاقدبران
 و سوندورتن کتچ عسکر : کوز لرینک برنده ابکی کوچک
 قارالمق مزار ایله بزه عودت ایتدی . وطنک نور حیسانی
 ایچون اولک نور نظرنی ایتدک . وردی ؛ شمعی کوز برینه

کندیسه بر اقدیغمز بوش و قانلی چوقورلری آغلانه جقمی یز؛
 کوزلردن آلدیغمز آیدینلنی - ولو پک ضعیف اولسون - بر
 هاله امید و تسلی حالنده بر آزونک اطرافنه تأدییه ایتیملمی؟
 عالمده هر کس صحت و حیات ایستر؛ ضربه دن و جرحه دن
 هیچ بر ذی حیات خوشلانماز. یاریم شهیدلر مزک میدان حربده
 بر اقدقلری قانلی پارچه لر عزیز و جودلردن بزم ایچون، بزم
 سلامت و سعادت مز ایچون قویارلمش بر ردمت فدیئه نجات در. شو
 آیانی کیسان کنج غازی یه - کفران نعمتی کوزه آلدیر مادقجه -
 یالکز بر ذکر جمیل ایله بر قولتوق دککنکی و یروب کچه میز.
 اکر چه بیت المال و خزینئه نظامیه وظیفه لرینی ادا ایدیورلر،
 فقط بو بزی ابرا ایده مز.

*
 *

نه یاهلم؟ می دییه جکسکنز ... قوت، موجددر؛ اتحاد
 موجب قوت اولدینی کبی. هپمز بر تک یوره ک ایله حس
 ایده لم و متحد بر دماغ ایله دوشونه لم. معلولین حربیه مزه عرض
 ایدیله بیله جک پک چوق جمیلر بوله بیلیرز.

اسکیلر - مصریلر، کلدانیلر، یونانیلر، هپسی، -
 ئولولری ایچون مزارلره یمک قویارلردی. بو عرف قدیمک براز
 معدل برشکللی حالا بزده یاشار: ئولو لقمه سی و قرق حلواسی
 باشقه شیلر دکلدر. ئولنلرینی بیله دوشونمکه آلیشان بر جمعیت

البته دیریلری اونوتماز. بناءً عليه هیچ بر معلول حربی مثلا کوزنده دشمنک آجدینی برزخم ظلمته ویا طوپ طراقه لرینک قولاقدرینه طیقادینی سفالت سکوت ایچنده شکار احتیاج ایدلمیه جکندن امینم. فقط هر معلوله وشبهه سز هر معلول حربیه احتیاجات ماده دن دها آجی کلن برشی واردر. جمعیتک ماورای مساعیسنه چکیلوب اوراده بیسود وبی حرکت اوطورمق مجبورتی ... کندیسنی کنج وپرحیات حس ایدرکن فعالیت اجتماعیه دن معزول اوله رق بر کوشه ده باغلی ومیخلی قالمق ، یوقی ؟ ایشته بو محکومیت بر دلیقانیله آچلقدن دها درین بر محرومیت حسی ویرر .

اونلری کمال حرمتله اوموزلرمزده طاشیرکن کندیلرینه آکلاتمالی یزکه بز اونلری فائده سز ثقلتر کبی تلقی ایتیمورز. معلولین حربیه یه قارشی یار واغیار هپ بودستوری تعقیب ایدیور. بوکون بزده اویله ایشلر واردرکه ایفاسی نه متعب بر سعی عضلی ، نه بروقوف خصوصی ، نه اوزون بر دور تجربه ، بونلرک هیچ بریسنه متوقف دکلدر : مثلا توتون بیی ، پول فروختی کبی ... معلولین حربیه منر طورورکن بویله ایشلرک تام الاعضا ، زنده وتندرست آدملره مأکل اولماسنی تجویز ایتمه ملی یز. بونلر اویله ایشلردرکه تعییر جائز ایسه کندی کندینه کورولور ؛ بیعیه نامیلله براقه جتی کارمعین،

وآلیم وصائیم فیساتلری غیر متبدل اولدینی ایچون رقابتدن
 قورقماز ، صاغلام وعلیل متساویاً کوره بیلیرلر .
 آرانلیسه بزده بویله بلکه اون بش یکریمی ایش بولنور
 وبونلر زواللی یاریم شهیدلر منک یالکز ترفیه اداره سنه دکل ،
 بقیه وجودینی اشغاله وطولایسیله روحنده تأمین انبساطده
 خادم اولورلر . صباحلین اوجفزندن چیقوب دکانجغزینه کیدن
 معلول کندیسینی جمعیت محیطه نک دوش تحملنه یوکلدلمش حس
 ایتمز ، مینی مینی تجار تیله چالیشیرکن حتی معلولیتینی یاواش
 یاواش اونوتور ، وبرکون کلیرکه نفسنی ماکنه اجتماعیه نک
 پک لزوملی بر چرخنی کبی تلقی ایدر و اوکون کوچوجک
 کارینی بیت المالک تخصیص ایتدیکی اکمکه قاتیق ایدرکن -
 امین اولکز - هان هان مسعود اوله جق در! .. اویله صانیورم که
 بز بو « حس ممنونیت » ی اونلره حاضر لامقله پک مکلفز .

(غالیچیا) ده کیلره

شیمدی (ترانسیلوانیا) نك صوك بهار سیدسلرینی بیرته رق
(بو قووینا) جوارندن کچرکن بالقان ترهنده نه قدر هم شهرم
وارسه امینم که هپسی بزم کبی کوزلریله افق شمالیده سزی
آرادی ، سزی ای (غالیچیا) ده کی تورک قهرمانلری ...

عسکر بوکون هر زماندن زیادن بزم آفاق روحزدر ؛
اردومن هانکی طوپراقده بولنورسه بولنسون سما کبی هیچ
کوزمزدن آیرمایور و قانون رؤیته مخالف اوله رق بزدن
اوزاقلاشدقجه کوزمزده بویویور . هر نفر بزم نظر مزده ایکی
کره وطن داش واونسبتده عزیزدر ، چونکه عسکر نر ؛ باخصوص
سز ای (غالیچیا) ده کی تورک قهرمانلری ، سز ایکی کره
عسکر سکز ، چونکه وطنکزی وطن جدا اوله رق مدافعه
ایدیورسکز . ملت سزدن ایکی قاتلی برفدا کارلق ایستدی ؛
دشمنی وطندن چیقارمق ایچون سز وطندن چیقدیکنز . بوکا
هیچ کیمسه بر خروج دییه مز ؛ بو بر صعوددر : سزی ، کوز
بیکلر من غریبه دکل شاهقه لرده ویلدیزلرده آرامالی ..

بیلیرزکه تورک ایچون تورکیا اک کوزل بشیک، اک راحت
 یاتاق واک عزیز مزاردر: اوراده طوغدق، اوراده یاشادیغمز
 کبی اوراده تومک ایستهرز. البته یوره کز پاره لایمقسزین بو
 فجیع و مستثنی کونلرده سزدن آریله مازدق. اووخ، سزی
 کوکسلرندن یابان ایلله صالحیورمک ایچون قوللرینی چوزن
 والدلر، زوجهلر، همشیره لر وچوجقلر! ... ای (غالیجیا).
 ده کیلر، شو آنده جا کتله کتلی قوقلاییکز: امینم که اوراده
 حالا سودکله کزک باشلی و یوره کلری قوقار.

حربه کیدن وطنداشلمزه دایمادقته باقارم؛ دهها استانبولده
 ایکن یورویشلری براز هجوم خطوه سیله در. اونلرده بک
 قولایقله حس ایدیلن بر آرزو وار: محاربه تک ختامندن اول
 موقع حربه یتشمک!.. کویا قورقیورلر که دهها اونلر جهه یه
 وارمهدن متارکه و مصالحه بری برنی تعقیب ایدمک. سزده،
 امینم، فرمان وظیفه بی دیکلیه رک عینی تهالکله حدوددن چیقدیکنز،
 وایشته (غالیجیا) ده یکی بر (قارپات) پارچه سی حالنده روس
 اردوسی اوکنه دیکلیدیکنز. یارواغیار سزی اوراده مدافعه
 و هجومده کوره جک: کوره جکلر که سز هم قیلیج و هم
 قالقانسکز؛ کوکسکز دشمنک کوکسنه قلعه کبی طایانیر و قوللرکز
 خصمک قوللرینی بالطه کبی کسر ..

موسقوفلره قارشی اجدادمزک باشلادیغی داستان حماسی
 تمدید ایدیورسکز؛ آل بایراغکز سانکه اسکی شه دامزک

قائلی کفی در . سز اونلرک مشروع اولادیسکمز : قلبکمزده اونلرک حسیاتی و بازورلرکمزده اونلرک متاتی وار . سزک کوکسکمزده آتش حیات ایله چاریان یوره ککمز اونلرک قدید کوکسکلرنده ، ایواه ، چوقدنبری دورمش یوره کلریله تماسده در ! بوکون اونلر سزکله برابر حرب ایده مدکلری ایچون کیم بیلیر نه قدر محزوندرلر ؛ امینم ، اللرندن کلسه سزه سلاح آرقاداشی اولوق اوزره مزارلرندن کیمکلرینی یوللارلردی : شهیدلر ایچون تولوم قیلیجه نسبتله قین کبی در ؛ اونلر موت ایچنده الی الابد کسکین بر چلیک صلابت و ثباتیله ایام انتقامی بکلرلر ...

چوق کره نسان اجانبیدن ایشیتدم : تورک اردوسنده اونیفورمه یوق ، دیورلر . حال بوکه قهرمانلق سزک طبیعی و صمیمی اونیفورمه کزدر . عصرلردن و عصرلردنبری عسکلر مزک روحی مشترک بر کوملک کبی هپ بر اورنک « فداکارلق » له کینیر وسوسله نیر ! .. تورک اردوسی حرب ایدرکن هیچ بر زمان قلبنده قیدحیات واندیشه ممات بولنهادی : تورکمیدر ، وعسکرمیدر ، باشنه تاج غزا وتاج شهادت برکلیر ... چار ، چار ! بو فکرلر وبو حسلر صوک تورکک بر تک قولی قالماینجیه قدر بویله درام ایده جک . اردومز بایراغمزی اجداد مزک الندن آلدی ؛ وبایراغمزله برلکده حسیاتمزی اولادمزه تسلیم ایتمه دن میدان حربی ترک ایتمه جک .. تورک سلسله می دیدیکمز انقطاعسز زنجیری هیچ بر سلاح کسه مز !

چار ، سنك قلیجككه آچیله جق یاره هر تورك سینه سی ایچون
 یکی بریبله کی طاشیدر . بز دایما ننه لرمزك کوکسنده برر
 قاندن ییلدیز شکنده قازاق مهمیزلرینك ایزنی بولدیق : سنك
 عسکرلرك هنوز دیشلری چیقمه مش تورك یاوررلریله بتون
 دیشلری دوکولن تورك اختیارلرینی عینی بهیمیت خونخوارنه
 ایله یارالادیلر ؛ نه چییلاق باشلره ، نه آق صاچلره ، نه عجزه
 ونه اضطرابه ، شایان حرمت شیلرك هیچ بریسنه تورك قارشیدسنده
 حرمت ایتمدیلر . فقط ایشته بوکون مناره تارینخمزده اذان
 انتقام اوقونیور ...

چار ، چار ! سن بزدن کجن عصرلرده چوق طوپراق
 و چوق مزار آلدك ؛ فقط توركك روحه طوقونه مادك :
 اونك یوره کنده سنی قورقوتان نجابت وشهامتنده هیچ برزده
 غائب اولمادی . سنك غلبه لرك بزه رشوتله قازانیلمش دعوالری
 خاطر لاتیسور . . . باق ، بوکون یابانجی طوپراقده ینه تورك
 جبهه سی قارشیکه چیقدی ؛ تورکلر حدودلرینك بریسنده
 واوته سنده وطنلری ایچون دوکوشمکی و ایجاب ایدرسه
 ئولمکی بیلیرلر : بزده بلکه فن یوق و بلکه صنعت یوق ، فقط
 بی شبهه سلاح و . . . تورکلک واردر ! شه دامز مدفنلرنده مزار
 طاشی بیله ایسته مزلر : اونلرك جسدلری مجروح و مرقدلری ،
 تعیر لایق ایسه ، کسکک باشدر ! ئولورکن اطرافلرنده سلاح
 آرقاداشلرینك سکوت احترامی و کومولادکن صوکره اسمسز

واشارتسز قبرلرینک جوارنده طبیعتک وانسانیتک احترام سکوتی
اونلره یتز... وطن ایچون تولدکلری یرک طوبراغی اونلرجه
ینه بر وطن طوبراغی در . اونلری الله تسلیم ایدنجیه قدر
صاقلار ..

ایشته ای (غالیچیا) ده کی تورک قهرمانلری ، طوبراغک
آلتنده ویاوستنده سز برخزینئه فضیلتسکز... بز سزی اهرام
حیتک ذروه سنده کورییورز . یوکسلیکز ، ویوکسلیکز :
عثمانلی اردوسی ایچون شواحق شرف نامتاهی در ...

مدنیت کا ذبیہ قارشی

ایکی سنہ دن زیادہ در، حیات شباہم سرحد لردہ قانایور ؛
کنجر من قانلری وجانلری ایله بتون حیات عثمانیہ یی مدافعہ
ایدیورلر ؛ حیات عثمانیہ بزم ایچون حیات انسانیه مراد فی در:
زیرا عثمانلیلنگ اوتہ سنده وبریسندہ بزہ آنجق ٹولوم یاخود
ٹولومدن بیک کرہ بدتر ناموسسز برحیات وار . عثمانلیلقدن
جدا قالان بدبخت تورکلری اوتہ دہ بریدہ کوردم ؛ یاشامق
ایچون اویلہ چرکینلکرہ سقوٹ ایتشلر کہ ... بزم یالکز
حیاتمزی رکل ، دیلزی ، جبهه مزی وفضیلت مزی محافظہ ایدن دہ
سمت رآسمزده کی بایراق وسمت قدمزده کی طوپراق در . بوجہ تله
او بایرانی و او طوپراغی حرص خصمه قارشی مدافعہ ایدنلر
بدایت محاربه دنبری نظر مزده لایتقطع بویومش ، بررقهر ماندن
دہا بویوک برماہیت آلمش دیلر . باخصوص وطنک قلبی دیمک
اولان پاتختی انکلیز وفرانسز قوت مجتمعه سنہ قارشی قلعه بدنی
ایله صاقلایان قلعه سلطانیہ قهرمانلری سپرلرک قارہ طوپراغی
ایچندہ بزم ایچون حقیقہ . برر شہریار تراب ایدیلر ؛ اونلرک

بدنلری بتون عثمانلی روحلریله صاریلی ایدی . اونلرک کو کسلریخی انکلیز وفرانسز آتشرلی قارشیسندنه تصور ایتدکجه بزم نفسمز طارالیر واونلرک صیحه هجومنی دوشونورکن قولاقلمز سکوت موت ایله تتره ردی . اونلرک قلمسده بزم قلمبز ، اجداد مرکروحي ، آلتی یوز بو قدر سنه لک عثمانلیلق چاریوردی ، والده نك مشیمه سنده چوجو غنک حیاتی تتره دیکی کبی .... وطنک اولادی وطنک حارس و مشفق والده سی اولمشدی . قادین ، چوجوق ، اختیار ، بنون عثمانلیلر کلیولی به حایق رمق ایستلردی : — وور ، کنج عسکر ! طاشله ، دمیرله ، آتشله ، بتون وسائط تدمیریه ایله وور؛ خصمک لاشه لرندن یکی قلعه سلطانیه لر و قانلرندن یکی مرمره لر یاپ ...

*
**

اوج سنه دنبری علم ، صنعت ، فلسفه ، هپسی دور تعطیله کیردی . هانکی افقه باقسه ق برتک فضیلت کوریورز: قوت ! ... برتک حقیقت وار : قوت ! ... برتک بیوکلک و برتک کوزلک وار : قوت ! ... بتون شهرلر برر عسکر قووانی و بتون اوروپا بر بیوک قیشله اولدی . اوج سنه دنبری چلیک و آتش ، باروت و تولوم متفکر باشلردن و صنعتکار روحلردن دها یوکسکدر . مدنیت آرتق قطیفه الیوتنی چیقارمش ، دمیر یومروغنی کوستریوردی . بزده

بوکنديني اونوتان مدنيتك مواجهه سنده مدنيتمزي اونوتاملي
 ايدك ، وحق بر قوت طائيلنجيه قدر قوتي بر حق طائيمغه
 مجبور دق . اخلاق نامنه ، حس و شعر نامنه ، انسانيت نامنه ،
 هر نه نامه اولورسه اولسون ضعف بلکه جناب حقا بيله عفو
 ايتيه جكي بر کناهدی . قلبر اوستته موافق حکمت بر زره
 کبي حسسزلکي کچيرمک لازم کليوردی . اونک ايچون قادين ،
 چوجوق ، اختيار ، بتون ملت کليبولي يه حايقير مق ايستردی :
 — وور ، کنج عسکر ! طاشله ، دميرله ، آتشله بتون
 قواي تخريبيه ايله وور ؛ خصمک لاشه لرندن يکي قلعه سلطانيه لر
 وقانلرندن يکي مرمره لر ياپ ...

*
 **

بری بريني متعاقب چاناق قلعه دن مظفریت مزده لری
 کلنجه استانبول خلقي اویله حس ایتدی که برسنه دنبری مرمره نك
 طائفه لرينه توديع ايله کليبولی قهرمانلرينه کوندرديکي ندای
 تشويق آرتق ايشيدلمشدی . وجدان عمومی : « وور ... »
 دیدی ؛ وملتک بازوی مسلحی ووردی وخرده خاش ایتدی !
 بيلپورز که حس وحرکت مزي محافل ايتلاف مدنيتيه قارشى
 برغليان شکلنده کوسترمک ايستيور . بو سوء تفهيمی ازاله
 ايتملي يز .
 بز (هاميلتون) ، وورورکن حقیقتی ومدییتی انکار ایتهدک

طوپلری قابومزده اولویان انکلتره ایله (نیوتون) ، (داروین) ،
(سنسر) کبی انکلیزلری تغلیط ایتمه یز ، آیدینلق ایله ظلمتی
وئولوم ایله عرفانی سیان کورمدیکمز کبی .

دکرمنمزی چویرن روز کار قولوبه مزی ییقمق ایسته یین
قاصیرغیه منقلب اولنجه تبدیل ماهیت ایتمش ، بتون بتون
باشقه برعنصر اولمش اولور . انکلیزلر (ژان دارق) ی یاقدقلری
کون فرانسزلر نظرنده مدنییی ایدیلر ؟ چوجوغمزی قایمق
ایچون طاغدن اینن قورد ایله وطنمزی غصب ایتمک اوزره
آقادمیالردن چیقان حیوانات ناطقه نك نظر مزده نیچون فرقی
اولسون ؟ صو ، عزیز صو بیله طغیان ایدنجه شایان تأدیب
بردشمن اولور . وطاشان نهری یا تاغنه اطاده ایچون بتون
قوتلرمزی استعمال ایده رز . . . بیلورز : انکلیز (ووات)
بخار ماکنه لرینی ایجاد ایتدی و واپوری ایجاد ایدن انکلیز
(فلتون) در . مع مافیله واپوری بزه بر حصه حضور و سرور
کتیردیکی مدتجه شایان حمایه کورورز ، اویمزی نخریبه کلن
زرهلی بی ایچنده کیلرله برلکده مع الممنونیه باتیریز ، و (ایره
زیستیل) لرك ، (غولیات) لرك باتیشنی بر مستی ظفرله تماشا
ایدرکن ینه اعتراف ایده رز که (ووات) و (فلتون) مدنیته
خدمت ایتدیلر !

دشمن : بوتک کله بوکون بزم ایچون سکزملتی جمع ایدیور .
بو سکزملتک اردوسی بزجه بر روس قازاغی ماهیتده در .

(۳۱ مارت) حادثه سنده کندي يا ورومز حمدي اونباشي ده بزه بو کونکو بر موسقوف نفري قدر شايان اتلاف کورونمشدي و دون ايتلاف اردوسني آق دکزه قاجيران اردو حمدي اونباشي بي ده بلاتردد اعدام ايتدي .

بو کونکي فرانسه نك مدرس حکمتي (مارکي دارژانس) و بو کونکي انکلتره نك عقل خواجہ سي (هوبس) در . بو نلرله (ده قارت) ي ، (موتسکيو) بي ، (لاغرائز) ي ، (تهن) ي ، (هاروه) بي ، (جه نر) ي ، (ليستر) ي ، (مورس) ي ، (سته فنسون) ي و بو نلر کي انکلتره و فرانسه ده يتشمش خدمتہ مدنيتي حتی مجتمع تصور ايتميز .

بجر سفيد بوغازيني زور لر کن بزم ايچون انکلتره : « قارن ده شيحي جهق » ، و فرانسه بر « تروپمان » در .

بر انکلتره مراتب فضائلده بر موقعي اولاييلير فقط طبقات ظلمده انکلتره نك کعبه هيچ بر قوم يتشه مز : هندستانده ، آوسترالياده ، قطبده ، خط استواده ، عجزی هر زرده کورورسه انکلتره قارتي دشمنک ايچون اوزرينه آتيلير . النده تورات ، قولتوغنده بومبا ، آغزنده کله مدنيت ، هر طرفده قاني اميله جک بر ضعف آرار . صليبي معاينه ايدکيز : هر قولنده بر ملت معصومه مصلوبدر ! ايکي عصر دنبري بتون دنيايه قان قو صدورديغي حالده بر کره کوکلي بولانمادی . بن عالم مدنيتک بو (مسلمة الکذاب) نه حتی قره ييلاني ترجيح ايدر . او حيوان هيچ اولمازسه

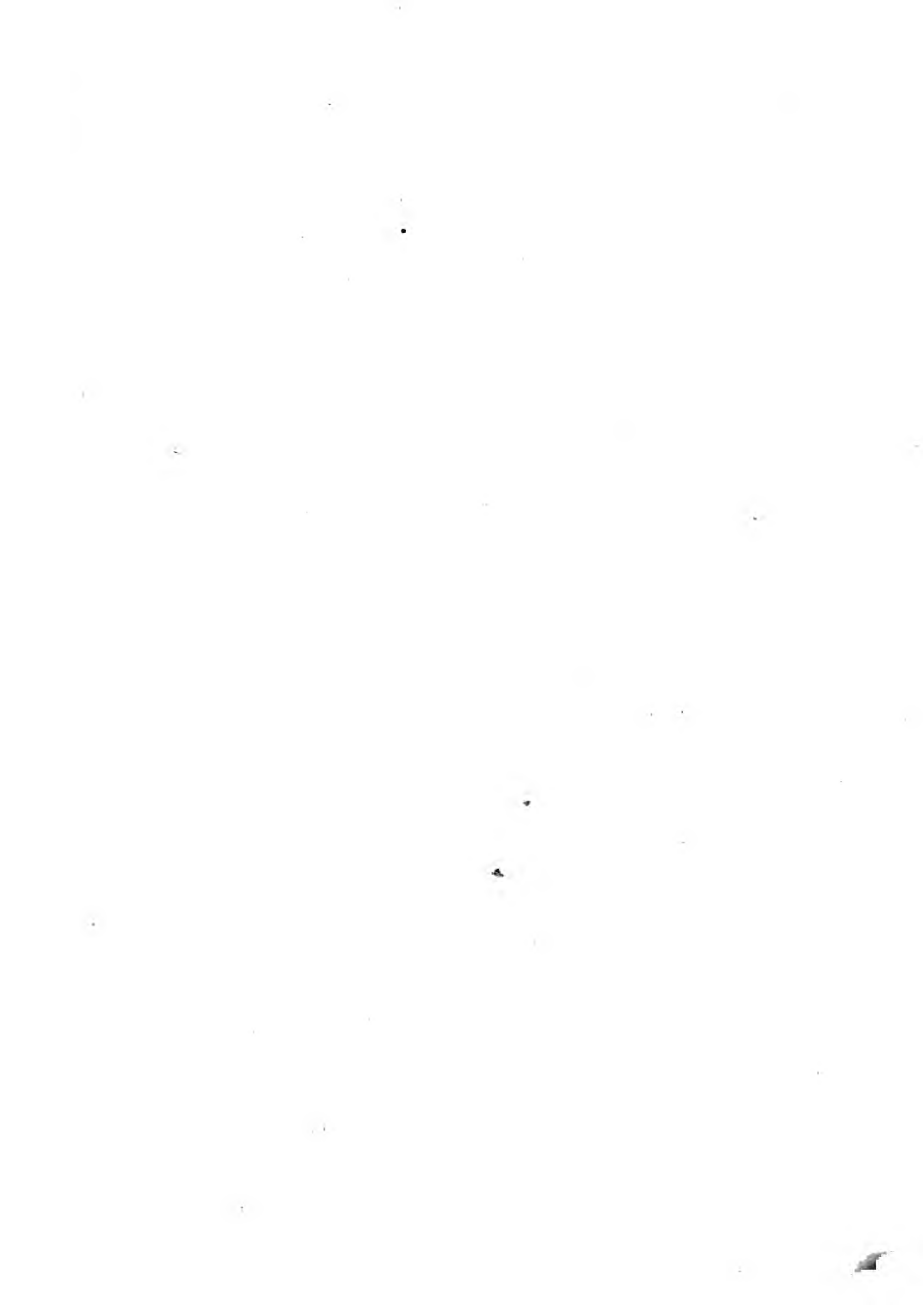
غرور و ریا بیلمز ؛ زهری آقتدینی یره : « زیت مقدس سوردم ! » دیمکدن اوتانیر . مع مافیہ بوکون بئم حیات ملیه مه قصد ایدن انکلتره یه قارشى بسیلدیکم بو حسیات بنی (به قن) ، (هاملتون) ، (بنام) ، (میل) ، (والله س) ، (میلتون) ، (وورث وورث) ، وحتی (پالمستون) وحتی (بیقونسیلد) کبی انکلزلی بیوک و پک بیوک کورمکدن منع ایتیمور . وطن ایتیم که بوکون مثلاً (پاستور) ی فرانسز اولدینی ایچون ، یاخود متوفی میستر (کیپ) ی انکلز اولدینی ایچون شایان نفرت کوره جک بر تورک بولنسون .

ایکی سنه اول بالقان دولتلری ایله یکزبان اوله رق بزہ :
— کیری تورک، سکا اوروپاده یر یوق !... دین و بوکون وطنمک قابوسنی زور لایه رق :

— اوتیه تورک، سکا آسیاده یر یوق !... دیمک ایسته یین هرکیم اولورسه اولسون بزجه بریامیم در واوکا قارشى بهادار و بهادر اردومزه ینه شونی دییه جکیز :

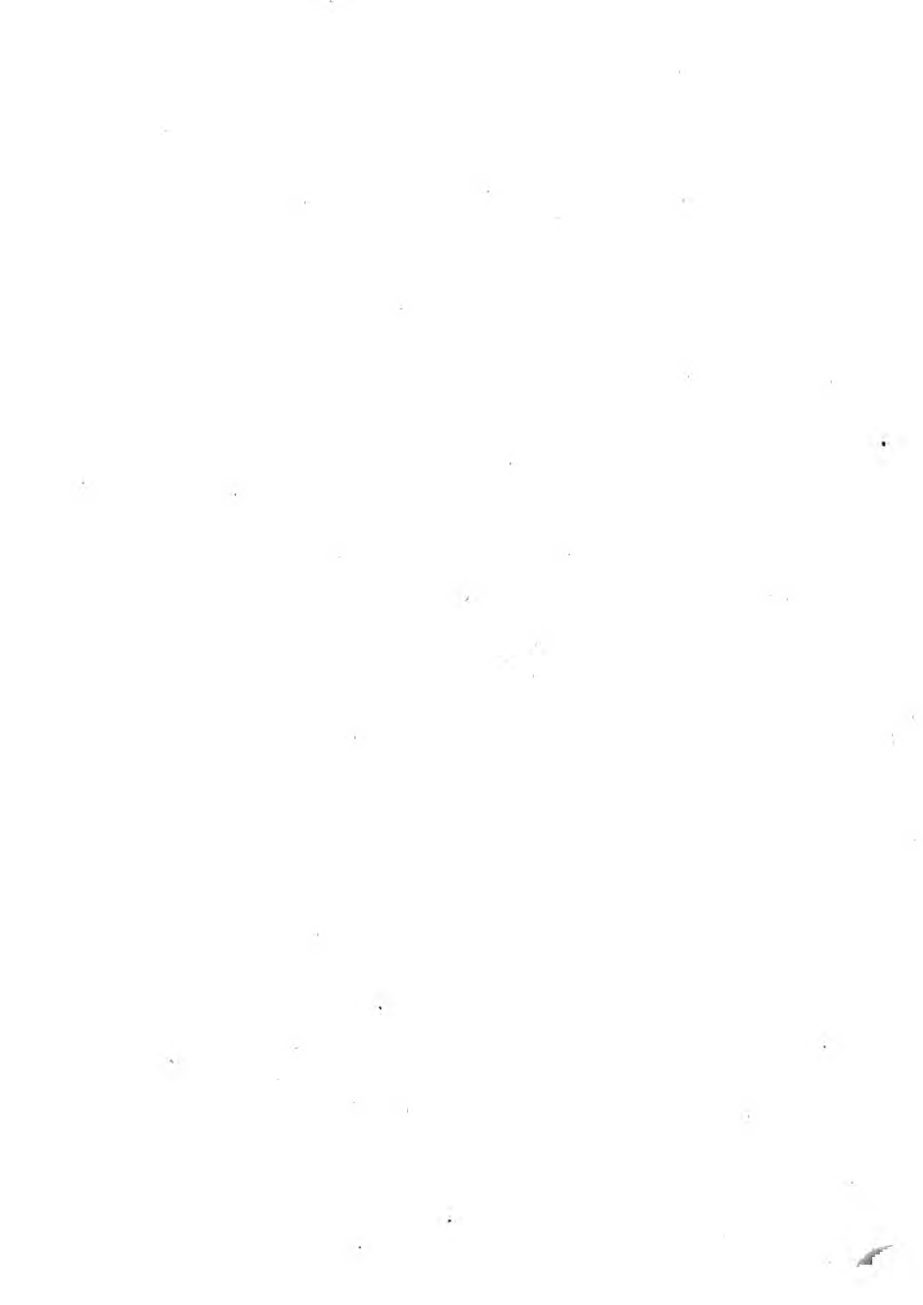
— وور ، طاشله ، دمیرله ، آتشله ، بتون اسلحه اتلافیه ایله وور ؛ خصمک لاشه لرندن یکی قلعه سلطانیه لر وقانلرندن یکی مرمره لر یاب !

بیلان ایستر مدرسه دن ، ایستر معبدون چیقسون ، قفاسنی ازمک بئم ایچون فرضدر : کل مضر یقتل !

- ۲ -

نثر صلح

انسانیت ابتدائیہ

علم الارضك « دور ثالث » دیدیكى زمانده ؛ كره نارسیده نك
روی رطب و حارینی ستر ایدن سزیء جوشا جوش ایچنده ،
على التخمین بوندن ایكى یوز اللی بیك سنه اول چوقورلرك
كنارلرندن، قووقلرك دلیكلرندن مادر انسانیتك ایلك چوقولری
پریشان صاچلرینی كوستردیلر . هنوز شكل كالی آلامایان
بر سیاره صغیره اوزرنده بشریتك نوروز ولادتی ! بیلم
بوحادثه خارق العاده یی تقویم عظیم كائنه مداد نور ایله می ،
یوقسه خطوط خون ایله می قید ایتملیدر ؟ بوتاریخ تولد برعید
مدیدك صباح الخیریمی ، یوقسه بتون قرون مظلمه آلامك مقدمه
یلداسیمیدر ؟ شوراسی محقق كه عمان موجوداته انضمام ایدن
بو قطره نو آرتق فغان و ترانه سیله موسیقی طبیعتك مركز
آهنکی اوله جقدر . خاك اوزرنده ا کرچه جرحه لر قانایه جق ،
ا کرچه قلبلرده الملر صیزلایه جق ، فقط آرتق دستگاہ كائنه
اوکنده صنعت کبی بر استاد بولنه جق ، آرتق ترقی کبی دائماً
یوکسلن بر بنای نفیسك نقش ملاحظته باشلانہ جقدی ...

ایلك انسانلر كمال خوف و حیرتله اطرافلرنده کی احتشام
 طبیعته باقدیلر : سرورلر عظیم برر محروط زمرد حالنده سمایه
 طوغرو فوران ایدیور، صارماشیققرله مزین میشلر ، چاملر،
 فستققر برر مبذولیت مسرفانه ایله آفاقی طولدیریوردی .
 آغوش ریاح ایچنده ساللانان تازه داللك زمزمه خرامی
 کیزلی یووهرلك ترانه غرامنه قاریشه رق بومعبد اشجاره برکنکره
 موسیقی تشکیل ایدیوردی . یوز بیکلرجه هوام چیچکلردن
 چیچکلره ، میوهلردن میوهلره اجنحه رنکینی کزدیره رك
 هر برندن برقطره شهداب آلیوردی . یرده ، تلاطمات شدید سیله
 برر دریای تهور مهابتی آلان واسع نهرلك کنارنده ، سمارسیده
 اورمانلرك سایه بی نهایی سی ایچنده هر بری برر عرفیت اساطیر
 نسبت وجسامتمنده فیلر ، صو آغرلری کوتوکلری کیره رك
 دیشلرینی بیله یورلر ، الیوم نسللری منقطع بر سورو اعاجیب
 خلقت آیاقلریله طوبراقلری قازهرق قعر ارضده کی کوکلری
 یولیورلردی ...

ایشته آسیای جنوینك بوثروت مخوفه نباتیه و حیوانیه ایله
 مشحون بر مشجره سنده اجداد ابتدائیه من طولاشمغه ، ایلك
 مائده حیاتی طاتمغه باشلادیلر .

مادر طبیعتك شونوزاد عریاننه عرض ایتدیکی لوحه حیات
 بوکون هیچ بر خولیای شاعرلك احاطه ایدهمیه جکی برکوکبه
 عظمتی حائزدی . لکن ایلك انسانلر بودبدیه مناظرندن هیچ

بر حصه ذوق آله مدیله : ابکم و ابله ، خائف و متردد ، لرزان و سراسیمه هر طرفه کوز کز دیریور ، هر طرفی دیکلیور لردی ؛ محاط اولد قلمی دارات بدایعدن هیچ ، هیچ بر شی آکلایه میور لردی ؛ برینک نظر حیرت و استفهامی دیکرینک چشم استغراب و استیضاخندن باشقه واسطه تفسیر بوله میوردی . بر آره لو ، صوسزلغک کوکسارینی قاووردیغنی ، آچلغک معده لرینی از دیکنی حس ایتدیله ؛ روحلری الم احتیاج ایچنده قیوراندی . مکتب حیاتک احتیاج دیدیکمز استاد اعظمی اجی درسارینه باشلامشدی !.. تهوین مجاعت ایچون یردن بر اوت قوبارمق ایستدیله ؛ بر دیکن طیرناقلرینی قاناتدی . بردالغن بر میوه آلمق خیالنه دوشدیله ؛ یوکسلمک لازم کلدیکنی اکلادیله . اوزمان کوز یاشاریله بولانمش نظر لرینی کوک یوزینه چویردیله ؛ بر وعد ، بر امید ، بر اشاره تشجیع آرایولردی . هر طرفدن یالکز بر صیحه فرمان کلدی ؛ « یاشامالی ، ویاشامق ایچون دوکوشملی ! » بعدما هر فرد بشر کندی عالم قلبنده بو صیحه طبیعه نك عکس اهتزازینی حس ایده جکدی . اوت ، یاشامالی ویاشامق ایچون دوکوشملی ؛ دیکنلر ، طیرناقلر ، بوینوزلر ، دیشلرله دوکوشملی ؛ نباتات ایله ، حیوانات ایله ، بتون کائنات ایله دوکوشملی ؛ دوکوشملی ، لاینقطع دوکوشملی . ایشته وعد ، ایشته امید ، ایشته اشاره تشجیع ، ایشته حیات... طبیعت عضویه نك قانون تغیر ناپذیری بو اتقظاعسز مجله در .

اوتلر ، قوشلر ، آغاچلر ، قوردلر ، بتون موجودات عضویه
 یاشامق ایچون دوکوشیور . انسانده بویله یاپه جق ؛ یاشامق
 ایچون دوکوشه جک .، حیات بر حرب دائمی ، یاشامق بر
 مظفريتدر . حی ومظفر : بو ایکی کله قاموس عضویاتده مترادف
 صاییلیر !

شدائد جوییه قارشى ملجأسز ، پنجه بهایمه قارشى عاجز ،
 قدرتسز ، غداسز ، ذکاسز ، معلوماتسز یاشامغه چالیشان ایلك
 آدملرک اسکلتلری اخیراً جاوا آطه سنده اجرا ایدیلن تحریات
 وحفريات اثناسنده کشف و اخراج اولندی . مع التأسف
 اجداد ابتدائیه من حقنده کی معلوماتز بوندن ایلری کچه میور :
 تاریخ بشریتک بو صحیفه اولینی هنوز یازلامش کی طورییور ؛
 فنون موجوده نك ناطقه صادقه سی ایلك آدملرک قصه حیاتی
 آکلایرکن ریک و متردد قالیور . او دوره عائد اولمق اوزره
 صورت قطعیه ده یالکزشونی بیلیورزکه عمر انسانیتک مقدمه سی
 آجی ، پک صعب و متعب بر ملحمه عظیمه اولدی . . . . بر
 ملحمه که ابیدر : بر ملحمه مساعی که بونک سایه سنده شو
 برهنه تن ، شو سفیل وبی زبان مخلوقلرک دست احفادی دیار
 مدنیتک باب قلاغنی کشاد ایده جکدر ! . . . .

* * *

بر حادثه سناویه تاریخ ارضده بر بحران اساسی نسبتی
 آلدی : کوك یوزی مخوف بر کیجه بیغینی کی قاراردی ؛ برر

سیف نور درجه‌سندہ کوز قاماشدیران شمشکر بو ظلام
 سماوی بی شرحه شرحه ایدیور، رعدرل سیاه بولوطرک فوقندہ
 بر چکاچاک عقورانہ ایله خوموردانیوردی . صوکرہ بتون بو
 تهور آسمانی بیلدیرملر، طولولر، صاغناقلر صورتندہ ارضہ
 هجوم ایتدی. طبقات سما برر دکز کبی ارض اوسته بیقیلیور،
 بیقیلیوردی. روی زمینده نہرلر قودوردی، دکزلر چیلدیردی؛
 صوصحرالری، چوللری، آغاچلری، تپلری، هرشیئی ازییور،
 اورتیور، دامن غالبیتی آلتندہ بلرسنز براقیوردی. یاغورلر
 کیلمیور، انهدام سما دوام ایدیوردی، طاغلر، بوکسک
 تپلر، تلال و شواوقده بوغولغہ باشلادی .

بو طغیان میاه کره ارضہ بر سن جدید، بر قرن نوین
 بخش ایدیوردی. بو طاشقین صولرک براقدینی طور طولر یکی
 بر طبقه، بر طبقه رسوب ایله سطح کره بی بر دها سترایتدی:
 دور رابع باشلامشدی .

بعدهما حیات اجدادمزی دها امین وجدی بر صورتده
 قبیع ایده بیله جکمز :

ارضک قسم اعظمی حالا یکی سوندورلش بر اوجاق کبی
 صیجاقدی؛ عوالم نباتیه و حیوانیه نک طمطراق نمو ورفاهی
 حالا دوام ایدیوردی. بوشعشعہ نباتات و حیوانات ایچنده تکراراً
 اجدادمزه ملاقی اولیورز: ایشته شو بویلری قیصه، وجودلری
 تویلو، کوکسلری کیش، فاشلری قالبن، یورونلری باصیق،

چکه لری چیقیق ، دوداقلری اتلی ، قوللری اوزون و باجاقلری
 بوکوک مخلوقلرکه کوزلرنده قورقونج بر جلای وحشت ،
 قاشلرنده بر تهدید و تجسس بر حرکت ، آغزلرنده مدهش بر
 تقصص ، بتون چهره لرنده خشین بر معنای بلاهت وار . . .
 طوبالایه رق چابوق چابوق یور یورلر ؛ یورورکن دیزلری
 منکسر طور یور ؛ باجاقلریله بالدرلری بر زاویه تشکیل ایدییور ؛
 وضعیتلری هنوز تامیله قائم دکل ...

بو خبرلری علم طبقات الارضدن آلیورز : ارض هر
 بسلدیکی مخلوقک یادکار قدیدینی کوکسندده صاقلار . قازیکز
 آراییکز ، بولکز ! بر قاچ عالمک ناخن صبر و ثباتی دیباجه
 تاریخمزی صدر تر ابدن چیقار مشدر . مقابرك قعر خفا سنده
 ایکی ییک سنه اول یاشایان بیوک بابالرمزك مناظر عمرینی کوسترر
 بر بیوک موزه خانه واردر !

بولوطلره قدر یوکسلن شمشاد ، زقوم ، اینجیر ، زیتون ،
 آغاجلری آره سنده حیواناتک فوقنده بر موقع آلمش ، فقط هنوز
 شکل انسانی بی تامیله احراز ایده ممش بر مخلوق آنجق برضیای
 سحر جاننده کی ملکات سخیفه سیله بر خدعه صیدیه دوشونیور :
 ایشته بو بزم دور رابعک مبادیسندده یاشایان جدمزدر . آوده
 موفق اولمق ایچون طاشلری یونتیور ، دالردن سلاحلر یایمغه
 چالیشیور ، کوتوکلرک آرقه سنده کینکاهلر حاضر لایور . صید
 و شکار بزم ایلك مجادله حیاتیه مز اولمشدی . خیل صیدیه تحریمی

دسائس حربیه ترتیبہ واران عملیات ذکائیہ مزک مقدمہ سیدر،
بشریت ایلک موعظہ انتظار و بصیرتی وظیفہ صید و شکاردن
آلدی ...

هنوز علائم معشریه دن هیچ بری موجود دکلدی !
عشیرت دکل ، حتی عائله بیلہ یوقدی ؛ لسان دکل حتی کلمه
بیلہ یوقدی. ازدواج غایت حیوانی بر اقتراندن عبارتدی :
رعشہ و صلک ختامنده ارکک بر طرفه ، دیشی بر طرفه کیدر ،
هر بری کندی معرکه حیاتنه کیرردی .

یالکزلقدن باشقه مددکارلری اولمایان شو بیکسان فطرتی
نامتناهی اورمانلرک قورقونج تهنالی ایچنده ترک ایدکز : بر
کولکه ایچندن بر شیر ژیان ، ایکی آغاچ اره سندن بر پلنک
عقور چیقسین ؛ ایقلمی التنده اچ بیلانلرک صفیر تهیدینی ،
باشلری اوستنده بیرتیجی قوشلرک نعره اخافه سنی ، هر طرفدن
بتون بر طبیعت متهوره نك واویلا ی ترهینی ایشیتسینلر ؛
صاغلرندن بر فیل ، صوللرندن بر کرکدان ، اوکلرندن بز
هیچ طانمیدیمز سباع مهلکه دن بری کچسین ... بو متهالک
ومخاطرات اورته سنده قورقودن باشقه رهنالری ، یمکدن باشقه
امللری ، باشامقدن یاشقه وظیفه لری اولماسین : ایشته دور
رباعک ایام ابتدائیه سنده یاشایان اولاد ادمک لوحه مسعودتی !
کاه اولوردی که بو کارزار مفترسات ایچنده غلبه ینه اجداد مزه
میسر اولوردی : بر فیل بر ضربہ بشرله یره سریلیردی ؛ فقط

بو پک نادر و مستثنی ایدی ... بر معناد عاجز و بیوایه تحریء
غدايه چيقان بر ابد بخت ، وحوش متهوره دن بر ينك پنجه هجوم
و تحريبي التسنده ليه ليه اولوردی ؛ او زمان آجی بر صیحه
جانخراش اورمانلرك بتون بوشلغنی طولدورر ، اوجوف عظیم
ایچنده کوتوکلردن کوتوکلره ، قایالردن قایالره عکس ایدن بر
سلسله افغان سانکه کافه عناصر جامده دن استمداد ایدردی ؛
صوکره سکوت او مدهش کره مظلمه نسیانی ایچنده بوجنایت
فجیعه بی بتون تفصیل دلسوزیله موبدا مدفون بر ایدردی .
عجز ایچنده سوروکلنه سوروکلنه محافظه ایدیلن بر زواللی حیاتدن
خاطره یکانه اوله رق بر بهیمه نك دوداغنده بر از قان لکسی
قالردی ... آه ، او قدیم اورمانلر حیات بشرک نه سفالتلرینی ،
نه فاجعه لرینی ، نه مرارتلرینی ، نه ماملرینی کورمشلردر !

مع هذا حیات عمومی انسانیت هر مانعه بی افتتاح ایدیور ،
هر تهلمکه به رغماً تأمین دوام ایده میلیوردی . والدملر یاورولرینی
کاه قوو قلدرد ، کاه آغاچ تپه لرنده قایالر ویا بر اقلر آرسنده صاقلیور ،
بشریتی هلاک ایدیدن قور تار ییور لردی . کیدنلر کلنلره سیوری
اوچلی طاشلرینی ، دنکلرینی ، پوصولرینی ، یوردلرینی کوستریور ،
بتون فتوحات فکر به لرینی میراث بر اقیور لردی . بطندن بطنه
یادکار قالان بو اسلحه سایه سنده بازوی انسانیت کسب قوت
ایدیور ، قلب انسانیتده پراعتراز امید حس ایدلمکه باشلیور ...

بو ائنلرده روی زمین یکی بز وقعه جویبه صحنه ظهور
 لولدی : هوا علی التدریج صوؤمغه ، ملایمت حراریه سندن
 محروم قالغه باشلادی. کوندن کونه منظره آفاق دکیشیوردی ؛
 زمینک بتون خنده نباتیسی، نهرلرک زمزمه جریانی، هر طرفک
 نشوؤ حیاتی قالین بر طبقه جمود آلتده قالمشدی . افقدن افقه
 یووارلانان عظیم سیس بیغیلری بونعش طبیعت اوستنده کیرلی
 بر کفن حالنده بوروشیوردی . بتون موسیقی صغیر وانینی
 ایله هبوب ایدن سرت ، رطب و منجمد بر روز کار کیمکلی،
 ایلکلی، قانلری طوکدریوردی. بوز پارچه لری بر کوهپاره
 انجماد هیئتنده ، بر ولوله مخوفه ایله یوکسکلردن بیقیلیور ،
 اووه لری ازییوردی . سما بولو طرله پجه لشمش ، کائنات مرئی
 دو مانلی بر لوحه ممت اولمشدی .

حیوانات موجوده توپلندی ، پوستلاندی ، اورتوندی ؛
 بر فروه طبیعیه ایله قانلرینی، حیاتلرینی صاردیلر، صاقلادیلر .
 منطقه شمالدن هجرت ایدن یکی بر قاج سلسله بهایم جمعیت
 حیوانیه نك ضایعاتی تضمین ایتدی : اسوج کیکلی، بیاض
 آیلرکی قارلر اوستنده یاشایان حیوانلر برودتله برلکده جنوبه
 اینمشدیلر .

کره ارضک بو عصر شتاسی ایچنده قالان اجداد من نه
 اولدیلر؟ واقعا توپلو اولدقاری ایچون بو کونکی انسانلردن زیاده
 صوؤمغه متحملدیلر ؛ مع هذا روز کارک تاروخلرینی ایصیردیغنی

حس ایدیورلردی. هر صباح کونش بولو طر آرهد سندن صحنه
 خا که باقدینی زمان بر قاج کشی بی او یوشمش، طومش بولیوردی.
 هر بری بر قووغک ظلمتنه صیغنمشدی. اورالرده قورو
 یاپراقله، حیوان دریلرینه صارلدیلر؛ موت محقله مجادله
 ایتدیلر؛ حیات انسانیته تهلکه انقطاعدن قورتاردیلر.

بو صوؤق کونلرک اوزون ساعتلرینی قادینلر بیک درلو
 مساعی هوسکذارانه ایله امرار ایدیورلردی؛ طاشلری
 یونته رق زیقینلر، رندهلر، بالطهلر یاییور، کیکلری کسه رک
 ایکنه، سونکو مزراق حالنه کتیریورلر، دریلردن البسه
 چیقاریورلردی؛ عظام واحجاری اشیا نافعہ صورتنه قویمق
 یولنی بولملرلدی.

ارککلر بعض حیواناتی بر اطاعت اهلیه آلتنه آلمشلر،
 بعض نباتاتدن استفادہ به باشلامشردی. حتی بوینوزلر اوستنه
 حک تصاویر ایله چوجو قجه بر صنعت نفیسه اظهارینه موفق
 اولانلر بیله واردی.

ایلك دستکاه صنایع تأسیس ایدلمشدی، بشریت آرتق
 ایلك تخمی اکمش، موجودات نباتیه قارشى نائل اولهجنی
 سلسله مظفرياتک فاتحه تبشیرینی آلمشدی؛ آرتق قویون،
 کچی کبی اسباب مدافعہ سی محدود حیوانلر حوزه فرمائی داخلنده
 ایدی؛ بر از صوکره آتک آغزینه کم، او کوزک کردنه
 بویندوروق، دودنک ظهرینه سمر اورهجنی امیدایده بیلیردی.

ارض اوزرنده موالیدئلهیه قارشی نامزد اولدینی صفت آمرینی
اعلان ایتمک اوزره ایدی .

آرتق عائلهلر تشکل ایتمش، علاقه دمله یکدیگرینه مربوط
اون بش، یکرمی کشیدن مرکب قیلهلر کورلمکه باشلامشدی .
ارکک ، قادین ، چوجوق ، اختیار ، هپسی عین اعمال ایله
مشغول دکلدیلر : تقسیم مساعی ایدیورلردی . آرتق دور
ابکمیتدن قورتولمشدیلر : بعض اصواتی بعض اشیایه تخصیص
ایتمش ، برقاچ حرف ندادن عبارت مینی مینی برلسانه صاحب
اولمشدیلر .

ایشته دور جمودی دنیلن بو زمانک بتون مائر عرفانی
شونلردن عبارت اولقله برابر بودورده یاشایانلر بطون سالفهیه
قارشی پک اعلی ادعای فراست ومدنیت ایده بیلیرلردی .

واقعا شوخت شتاییه کائناتک سؤنتیجه سی اوله رق یامیاملق
باشلامش ودوام ایدیوردی . آج قالان قویلر دندان احتیاجینی
ضعیفلرک حیاتنه صاپلامشدی . تعبز دکان موجودیته طویراق
ایچنده برچوقور کوسترلیور ، مداراراضه : « آغوشکی آج ،
یاوروکی آل ! » دینلمیوردی . مشاق صیدییه تحملی قالمایان
اختیار پدرلر بی رحمانه قتل اولنور ، عائله نك پیش اشتهاسنه
قونیلوردی . چوجوقلر کندیلرینی طاشیه طاشیه یورولان
بابا قولرینی کیمیرلر ، کندیلرینه قارشی محبتله مملو قلبلری
دیشلریله از لرلردی . قادینلر سالخورده ارککلرک کیمکلرینی

بر چلیبا شکننده یکدیگرینه باغلا یه رق باشلری ایچون بریاصدیق ،
روئالری ایچون بر بالین آرام احضار ایدرلردی .

واقعا تصرف و اقتصاد بیلمز لر ، منحصر آ حال ایچون
یاشارلردی ؛ فردا کندیلرینه هیچ حلول اتمه جک بر میعاد کبی
کلیردی . حیاتک نه ماقبلنی ، نه مابعدنی کور میور ، دوشون میور لر دی .
هر کونکی یاشایشلرینی اقشامکی او بقولرینه دفن ایدیور ،
ایرتسی صباح یکی بر عمره باشلا یورلردی . سر کذشتلری یکر می
دردر ساعت سورن بر طاقم قصص پرا کنده دن مرکب بر
سلسله سفالتدی .

فقط دور نالده کی بیوک بابالرینه نسبتله متفکر ، متحسس ،
متمدن و مسعود ایدیلر .

..

بر کون بیوک بر فیرطنه اتناسنده سقوط ایدن صاعقه
یوکسک اناچلردن برنی طوتشدوردی . بوشرا ه دن اورمانلر
ایچنده بر حریق هائل و بو حریق هائلدن بشریت ایچون یکی
بر منبع سعادت چیقدی : آتش !!

اوت ، ارتق آتش کشف ایدلمشدی . بو ذره محرقه روی
ارضه صانکی حرارتی ، ضیاسی ، بتون کوکبه محیه سیله بر پارچه
کونش کتیری یوردی . ارتق عناصر خارجیه بر خصم لاقید
طوریله پیش انسانیتده طوره میه جقدی . آتش سایه سنده انسانلر

ضیائی بوله‌جق ، کیجه‌دن ، قارانق‌دن قور توله‌جق ، آتش
 سایه‌سنده انسانلر شدائد شتائیه‌یه قارشی کوکس کره‌بیله‌جک ،
 باقیرلری ، طونج‌لری ، آهنلری یلمومی کبی ا کوب بوکه‌جک ،
 هر عنصره ایستدیکی شکلی ویره‌جک ، هر شیئی هوسات
 صنعته منقاد ایده‌جک ، یکی سلاحلر ، یکی قوتلر ، یکی اسباب
 بختیاری تدارک ایله‌یه‌جکدی . آتش ایچون اوجاق پایله‌جق ،
 اوجاق اطرافنده افراد بشر طوپلانه‌جق ، شب زنده داران
 الم ظلمت ایچنده بر تبسم ، سکوت لیل اورته‌سنده بر یارتسلی
 کوره‌جکدی . آتش قارشیسنده عشق و شفقت طوغه‌جق ،
 آغوش عفو آچیله‌جق و کلمه ترحم تلفظ اوله‌جکدی ...

آرتق قوو قلدن انقاس بشرله برلکده دومان چیقیور ،
 مرارت حیات کسب خفت اییدیوردی . عین زمانده بوزلر
 اریور ، هوا ایصنیور ، و شمال حیوانلری وطن طیبیلرینه
 دونیورلردی . طاغلردن بر ترانه بلور ایله دره لر اینیور ؛
 آغاچلر یاپراقلا نیور ، چیچکلنیور ، بررچوجوق کبی سوسلنیور ؛
 قوشلر دالره یووهرینی و بولوطلره زمزمه‌لرینی آصیوردی .
 بهار بتون ضیاسی ، تبسمی و شعری ایله کاشاته بر حیات شباب
 وریوردی .

بو اثناده اسیانک بر موقع مجهولندن هجرت ایدن یکی بر
 فرقه بشر شو بهارستان آرام ایچنده بر آفت مهلکه تشکیل
 ایستی : بو قیصه بویلو ، چیقیق یاناقلی نوظهور آدملر مجلا

طاشدن یا پیلمش بالظهلی، اوقلری ویایلری ایله مسلح اولدقلری
حالده قوووقلره، ارککلره، قادینلره، هر طرفه وهر کسه هجوم
ایدیور، یاره لیور، اولدوریور، یاقیور، بیقیورلردی .

ایلك محاربه روی ارضی خون بشرله لکلمشدی. بعدما
انسانلر بهایم مفترسه دن زیاده کندی افراد نوعدن قورقه -
جقلردی . فقط بر معجزه خلقت اولمق اوزره محاربه ده بر
واسطه اصلاح و ترقی اولدی. بو دوکولمکه باشلایان دم ادم
حدیقه علم و صنعتک منابع حیاتندن بری در. مصادمه افکاردن
بارقه حقیقت چیقیدینی کبی مصادمه ابدانن ضیای مدنیت
فیضان ایده جکدی .

ایلك محاربه فرقه مهاجمه نك غلبه سیله نتیجه لندی . بو یکی
آدملر اسکیلردن دها مدنی ایدیلر: طاشلره جلا ویریورلر،
دالردن کلبه لر یاییورلر، آره، بغدادی اکوپ بیچورلر، حتی
مجال طاشلر آره سنده حیوایی ازهرک قابا برا کمک بیله اعمال
ایده بیلیورلردی. گمیکن، بوینوزدن، قابا چاموردن معمول
چناقلری، چوملکلری، اوانی طبخیلری واردی . صنایع
نفیسه اعتباریله اسکیلردن کزیده ایدیلر، فقط خصوصات سائرده
برمدنیت نسبه کوستریورلردی . جنازلرینی آیمور، میور،
طاشلردن معمول اوطلره وضع ایدیورلردی .

قایالر آره سنده یاتان بونعش اجداد اونلری پرده موتی
قالدیرمغه، مزارك ماوراسنه باقغه سوق ایتدی. اولومک اوتنه

طرفنده نه اولديغى كندى كنديلرينه صورمغه باشلاديلر .
 بو سؤال روحلارنده بر مقدمه اعتقاد اولدى . بوشبهه اعتقادي
 قبله حقيقته توجيه ايده بيله جك نور وقوتدن محروم اولدقلىرى
 ايچون وجدانلىرى خرافاتدن خرافاته اباطيلدن اباطيله چاربه رق
 برر جرحه غفلت حالى الدى : هر شيه بر روح اعاده ايتديلر ؛
 معدنه ، نباته ، حيوانه طايديلر . قايالره ، دالوره ، طبيعتك هر
 جزء قوتنه ، هر ذره ملاحظته معبود ، ديديلر ؛ ناصيه لرى كاه
 يوقاريدكه هلال قره ، كاه اشاغيده كي جوى روانه سجده
 ايتدى ؛ نظر تعبدلىرى كاه عطر ازهاره قاريشه رق سمايه ، كاه
 نور شمس ايله برلكده زمينه منعطف قالدى ؛ جنازه لرى تالپه
 قدر وارديلر ...

عصرلر ، عصرلرجه امتداد ايدن بو شورش غي وضاللك
 قوه تخريبيه سنى كيم تخمين و قربانلىرى كيم تعداد ايده بيلير ؟
 جادو قورقوسيله تتره ين دماغلر ظلمت ليل ايچنده ديشلر ،
 ضيرناقلره ، هجوملر حس ايدر ، بر سورو اعداي موهومه
 اورته سننده محبوس و مضطرب قاليردى . نه قدر قادينلر ثولن
 ار ككلريله برابر ديرى ديرى طور اغه كومولمش ، نه قدر
 اسيرلر افنديلرينك استراحت روحى ايچون جلاد بالطه سييله
 ياره لاشدر ؛ نه قدر جنازه الايلرى خون معصومين ايله
 سوسلنمش ، فرياد مظلومين اره سننده يورومشدر ! جادو
 قورقوسى اولولرى تجيل ، ديريلرى تذييل ايتديريردى ؛

طاشدن یا بیلیمش بالظهاری، اوقلری و یا یلری ایله مسلح اولدقلری
حالدہ قوو قارہ، ارککلرہ، قادینلرہ، هر طرفه و هر کسه هجوم
ایدیور، یارہ لیور، اولدوریور، یاقیور، بیقیور لر دی .

ایلك محاربه روی ارضی خون بشرله لکلمشدی. بعدما
انسانلر بهایم مفترسه دن زیاده کندی افراد نوعدن قورقه -
جقلردی . فقط بر معجزه خلقت اولمق اوزره محاربه ده بر
واسطه اصلاح و ترقی اولدی. بو دو کولمکه باشلایان دم ادم
حدیقه علم و صنعتک منابع حیاتندن بری در. مصادمه افکاردن
بارقه حقیقت چیقدینی کبی مصادمه ابدانن ضیای مدینت
فیضان ایده جکدی .

ایلك محاربه فرقه مهاجمه نك غلبه سیله نتیجه لندی . بو یکی
آدملر اسکیلرندن ده ا مدنی ایدیلر: طاشلره جلا ویریورلر،
دالردن کلبه لر یا بیورلر، آره، بغدادی اکوپ بیجورلر، حتی
محلا طاشلر آره سنده حبوباتی ازهرک قابا برا کمک بیله اعمال
ایده بیلیورلردی. گمیکن، بوینوزدن، قابا چاموردن معمول
چناقلری، چوملکلری، اوانی طبخیه لری واردی . صنایع
نفیسه اعتباریله اسکیلردن کریده ایدیلر، فقط خصوصات سائرده
برمدینت نسبه کوستریورلردی . جنازه لرینی آتمیور، میور،
طاشلردن معمول اوظه لره وضع ایدیورلردی .

قایالر آره سننده یاتان بونعش اجداد اونلری برده موتی
قالدیرمغه، مزارک ماوراسنه باقمغه سوق ایتدی. اولومک اوتنه

طرفنده نه اولدیغنی کندی کندیلرینه صورمغه باشلا دیلر .
 بو سؤال روحلرنده بر مقدمه اعتقاد اولدی . بوشبهه اعتقادی
 قبله حقیقته توجیه ایده بیله جک نور وقوتدن محروم اولدقلری
 ایچون وجدانلری خرافاتدن خرافاته اباطیلدن اباطیله چارپه رق
 برر جرحه غفلت حالنی الدی : هر شیه بر روح اعاده ایتدیلر ؛
 معدنه ، نباته ، حیوانه طاپدیلر . قایالره ، داللره ، طبیعتک هر
 جزء قوتنه ، هر ذره ملاحظته معبود ، دیدیلر ؛ ناصیه لری کاه
 یوقاریده کی هلال قره ، کاه اشاغیده کی جوی روانه سجده
 ایتدی ؛ نظر تبدلری کاه عطر ازهاره قاریشه رق سایه ، کاه
 نور شمس ایله بر لکده زمینه منعطف قالدی ؛ جنازه لری تالییه
 قدر واردیلر ...

عصر لر ، عصر لرجه امتداد ایدن بو شورش غنی وضلائک
 قوه تخریبیه سنی کیم تخمین و قربانلرینی کیم تعداد ایده بیلیر ؛
 جادو قورقوسیه تیره ن دماغلر ظلمت لیل ایچنده دیشلر ،
 ظیر ناقلرله ، هجوملر حس ایدر ، بر سورو اعدای موهومه
 اورته سننده محبوس و مضطرب قالیردی . نه قدر قادیلر ثولن
 ارککلریله برابر دیری دیری طور اغه کومولش ، نه قدر
 اسیرلر افندیلرینک استراحت روحی ایچون جلاد بالطه سیله
 پاره لاشدر ؛ نه قدر جنازه الیلری خون معصومین ایله
 سوسانمش ، فریاد مظلومین اره سننده یورومشدر ! جادو
 قورقوسی اولولری تجیل ، دیریلری تذلیل ایتدیرردی ؛

ذیروحسرت قتل وفدا ایدیلهرک موتایه خدم و ختم تدارک
اولتوردی ...

بوقرون بطلانده یاشایانلرک زبده حیاتی بر قورقودر .
عناصر موجوده دن قورقارلر ، موهومادن قورقارلر ، بولوطن ،
طالغه دن ، کونشدن ، کولکه دن ، هرشیدن ، باخصوص انساندن
قورقارلردی . محاربه لر تکرر ایدیوردی ؛ باصقینلر ، یاغمالر ،
مصادره لر تعاقب ایدیوردی ،

قورقو بو دورک ملهم ترقیسی اولدی : قره ده کی ماوالر
ترصین و تحکیم ایدلدی ؛ صو اوزرتده قازیقلره مستند یکی
مسکنلر انشا اولندی .

براز صو کره صره سیله باقیری ، قلابی ، دمیری کشف
ایتدیلر ؛ اتش سایه سنده باقیری قلابه برلشدیره رک طونجی
بولدیلر . واقعا بو عناصردن اورس و صابان دکل ، اوق و مزراق
یابدیلر ، واقعا بو اسلحه یی اشیای محیطه یه قارشى استعمال
ایده جک یرده اولاد بشره مقابل قوللانغه باشلادیلر . مع مافیه
بومعادنک کشفی انسانیت حقیقه نك مژده و لادتی اولمشدر :
بعدها انسان هر کچن عصر دن بر حبه عرفان الهرق بر نسبت
متزایده ترقی ایله مراحل تاریخی طی ایده جکدر ...

آچیق مکتوبلر

— ۲ — [*]

علی جانب بک

سزکله مناظره خوشمه کیدیور . زیرا کوریورده
مباحثهده استهزادن باشقا برشیئه اهمیت ویرمیورسکز . اولاً
ذکی بر کنجسکز ؛ ثانیاً بزده مناقشات ادیه نك سزجه قیمتی
معلومدر . ربع عصر دن متجاوز بر زماندنبری تعقیب ایتدیکم
مجادلات قلمیه مزده حصه فکاهدن باشقا شایان قید بر نتیجه
کورمه دم . بزده ایکی بدبخت بر فکر ولسان فصلنی قاریشدر مغه
قرار ویردیمی ، اول باول سبازلر کفر پره سندن آقورده
ایدیلیر ؛ بعده ایکی مباحث متقابلاً بری دیکرنده نیات حسنه دن
بر ذره بولونمادیغه ایمان ایده جکدر ، موضوع مناظره هر نه
اولورسه اولسون ، پروغرامک روحی شو اولاجق : استحقار
مخاطب !... معارضه دوام ایتدیکی مدتیجه وظیفه ۱ : ۵ ستونلق
تزییفنامه لر احضار ایتکدر . معترضی فکر آواخلاقاً نه قدر

[*] برنجیسی * لوراق الیم * ده در .

کوچک کوستره بیلدرسه ک او قدر اظهار فضل و کمال ایتمش اولوروز. طبعی قدرکه استحقار استحقاری دعوت ایدر و ایکی طرف پرتوسزله یکدیگر بنک تهری شوائب و معاینه باشلار. آرتیق مباحثه ایکنجی دورینه کیرمشدر. بعد ازین بوتون مهارتمزی ایکی معالی و سهل التاویل جمله لره خصم مزی سوء ظن آلتنه دوشورمکه و بیچاره نك شان و شهرتی شکوفه شهبدن دائماً طیران ایدن بوی مستکره له تعفین ایتمکه صرف ایدررز، ثویله جمله لر آرازکه هر بری ولود بر فاحشه تزویرات اولسون! قارئره فیاض بر مرض افترا تلقیح ایده بیله جک قطرات ایهامه احتیاجمز واردر؛ جان قولاغیله مشاجره مزی دیکله بن اصحاب ذوق لئیمک سبوی تجسسنی طولدور مق عز میله هر چرکابه ال آتاجمز: مناقشه لری عوام اونک ایچون سهورکه طرفینک موجود سوپرونتولرینی اورتایه دوکر، موجود اولمایانلرینک ده رایحه سنی اشام ایدر. مباحثه بو طبقه یه صعود ایدنجه طرفین آرتیق برر بدمست مداد اولور، آتارلر کفری، آتارلر کفری!... آرتیق مناظرلرک راینجه منطق آرسطالیسک اویدوردینی بر شارلاتانلق در، قیاساتک آرتیق کین و تهوردن باشقا نقاط استنادی قالماز. برکت ویرسون که عرفه ممنوعیت حلول ایتمش بولونور. فی الحقیقه بر ایکی کون صوکر حکومتک مداخله تنظیفیه سیله مشامه یه نهایت ویریلیر، بر صنف قارئینک امل وانتظاری خلافته اوله رق...

انهای مناظره‌ده موضوع ثوبله ده کیشیر ، ثوبله ده کیشیرکه
 مثلا جواب‌الجوابی اوقویان ، اکر ایکی اولکی مقاله‌دن
 بی خبرسه ، نه‌یه دأثر مباحثه ایدلیدیکی آکلایاماز . فرض
 ایدلم که ویرکول نوزهرینه بر مباحثه آچیلدی . - « ویرکول
 نوزهرینه مباحثه آچیلدی می ؟ » دیمه‌یکنز . بزده ویرکولک آیلرجه
 مباحثه‌یه تحملی واردر . یاربی ، نه تحمل ! - نوجنچی ویادردنجی
 مقاله‌کنزده آرتیق ویرکولک برکره‌جک اولسون ذکری سبق
 ایتمز . زواللی ویرکول بر بیغین کول آلتنده قالمش قیویلجم
 کیی علی‌التدریج نظر دن نهان اولور وبرکون حس ایده‌رسکنزکه
 کول بیله بوز قدر صوئومشدر . دقت ایتم ، حکم مباحثه
 علی‌الاکثر کنج روحلری ترجیح ایدیور ، سببی شو اولاجق :
 ادبای عثمانیه‌جه معتقداندندرکه کندی آبدۀ شانۀ اک متین تم
 آنجاق بر باشقه‌سنک انقاض شرفدن استحضار اولونابیلیر .
 ینه دقت ایتم ، مناظره بزده بر سترۀ عقامت در : آنجاق اک
 ذریتسز ، اک چوروک ، اک قوف مسلکداشایریمزک اقتداری
 برشکل اعتراض آلاق صیق صیق میدان مطبوعاتی قوقوتیور .
 بوتون بو ایضاحات ویردکدن صوکرآ آرتیق بر عاشق
 مناظره اولمادیغی تصریحه لزوم کورم . مع هذاسزکه شاقالاشمقده
 اکر ارزو ایده‌رسه‌کنز ، دوام ایده‌جکم . ماشالله ، هیچ بر
 لطیفه‌بی جوابسز بر اقیورسکنز . همدۀ آغیرلغکنزدن هیچ برشی
 فدا ایتمه‌یرک ... بنم‌مواجهه تبسممده سز ینه بر شهریار جدیت

اولمقدمه اصرار ایده بیلیرسکنز . مخلصکزه کلنجه ، صانیورم که ختم سوء تربیه مدن زیاده جهلمدن متولددر . معلوم عارفانه . کزدر که جهل بر از آغری آجیق وصیربتقان اولور . سمایه ماویدر دییه ، یپراغه یشیلدر دییه حدتلمک جائز اولسادینی کبی جاهلهده کولیور دییه قیزیلماز . باخصوص بویله مناسبترله مسائل دولت و ملتدن بجه اصلا محل یوقدر . بنده کزک لاقیدلغمی ، خفت تلقیاتی ، فلانی یاد و تعداد ایدرکن مملکتک تهلهکده اولدینی نیچون اخطاره لزوم حس ایتدیکنز . بر دورلو آ کلایامادم .

عزیز اولادم، بزم کبی فقرای دماغ آغلاسه دولته نه فائده ، کولسه ملته نه ضرر ؟ بزم کبی لک حیاتده باشلیجه چاره تسلیتی بر نبذه آلائی در : ذاتکنز بزم جهلمله ، لاقیدلغمله اکنیرکن نه اولور بنده سزک علم و تقیدیکزه تبسم ایدوبوریم ! .. نیلهیم ، عزیزم ، بن کوزم سمایه منعطف اولدقجه آز چوق شاعر و متفکریم ؟ فقط زمینه اعاده نگاه ایدر اتمز کوگسمده معاند بر فیضان قهقهه طویارم و ثویله صانیورم که اگر کولسه هم ارضی آ کلایامش اوله جفم ! دوشونوکنز ، برر برر همیزی بلع ایده جک بونانکور و مشوم طویراغه قهقهه استخفافدن باشقا نه لایقدره ؟ بر ائیکز ، رجا ایدرم . بر قاج خنده ایله محیط روحم بر از سوسلنسون . ... بریمز ته ثوقریت . دیگریمز ده موقریت اولالم : حیانتک جان صیقیجی اطرادینی قیرمش اولوروز . هپ برابر

صومورتالمده وطنی بر بویوک ماتمخانه یه می چورمه لم؟... بری
 آغلار ، بری کولر : ایشته انسانیتک منظره طبعیه سی ...
 اتفاقی پک اعلا آکلارم ، فقط برلکده صورت آصمق ایچون
 دکل ! حمدالله صبحی بک طورونمزده - جناب حق هر قولنه
 برشی لطف ایدر ، بکاده برکت احفاد احسان بویورمش !-
 کولونمه مک لازم کلن شیلره کولدیکم ایچون ممنون اولمایور .
 حال بوکه براز دهرین دوشونسه بی تقدیر ایتهمسی لازم کلیر ؛
 دکلی یا ، علی العاده کولونه جک شیئه هرکس کولر : بونده
 نه مهارت وار ؛ معرفت بر معتاد کولونمه یین شیلرده یکی یکی
 کولونه جک جهتلر کشف ایتمکده دکلیدر ؟..

نور عینم جانب بک ، سز حمدالله صبحی بکه باقما یکنز ؛
 اینسانیکنر که هر شیئه کولونه بیلیر ؛ شو قدر وار که نولچوسز
 کولمه ملی ... تبسم ، خنده ، قهقهه ، بونلری نه بی وزن ایتک شرطیه
 ایسته دیکنر هدفه صاوور ایلیرسکنر . کولمک حفظ الصحه یه
 و بناءً علیه اساس اخلاقه موافقدر . ضحاک بالطبع اولمایانلره
 وازان جمله حمدالله صبحی بکه سوزم یوق . فقط بنده کنر ،
 بک جدی عرض ایدیورم ، مضحکات اولماسه چوقدنبری
 جان صیقیتینسندن هلاک اولمش اولوردم ! اعتقادجه انسان
 بر حیوان ضاحک ومضحکدر . بن امر استهزایه کندیمله
 اکلنهرک باشلادم . آه ، بونی هرکس یاپاییسه .. انسان خیالاً
 براز یوقاری یه چکیلوبده اشاغیده بر اقدینی هویتنه باقنجه

نه مستثنی اهداف استهزا کشف ایدہر . فقط بوہر بابایکیتک کاری دکلدہر . دیگر جہتدن : « لاقید یوندنم ! » دہیشم دہ ذات ذکاوت مندانه کزی تدهیش ایتہسون . تقیدی ایستہمہیشم امور فکرہدہ اصابت و حقیقت ہنوز تقرر ایتہدیکنی اکلادینم ایچوندہر . حق ہانکی شیخدہدر ، بیلمہ یورم کہ بر درکاہہ انتساب ایدہیم . کوریورم کہ مذہب نساپون برخطا ، مسلك رجالیون دیگر خطا : ایکسنہدہ برر چہ آتوب کچورم . ینہ مثلاً « برغسون » ی دینلرکن : « حریف طوغرو سویلہ یور ! » دیورم : « بوخنہر » ی اوکورکن : « حریفک دیدکلری طوغرو ! » دیورم : حال بوکہ برینک بیاض دیدیکنہ ٹوتہ کنک سیاہ دیدیکی عقلمہ کلنجہ ہیچ برینک مریدی اولمامغہ قرار ویریورم . ایستہ ہم قیدسزلقارم ...

برده ایکی فیسکہ آراسندہ « طامات » ی اخطار بووریورسکز . چوجوقلغمده طولدوردینم بودفتر بی معنایی ذاتاً اونوتامشدم کہ ... بوجموعہ بی طبع ونشر ایتدیردیکمدن طولایی نادمدہ دکم : زیرا برکون بر « منتخبات ترہات » نشر اولونورسہ اورایہ کیرمک ایچون ایشمہ آنجاق « طامات » یارایاجق در ! شیمدی برازدہ لسان بحثہ دائر قونوشالم : بزم اسلوبمز ، کہ « اندرون آرغوسی » دیورسکز . دونہ طولاشا مخالف حمیت بیلہ اولدی . ٹویلہمی ؟ کرک سزک وکرک مسلکداشرکنزک مقالہ لرنده ایما ایدیلدی کہ « یکی لسان » ک باعث

تولدی بویوک بر مفکوره ملیه ایتمش ... عزیزم ، مملکتتمزی بنده سهووم . فقط ایجابات سیاسیہ به کوره لسانتمزی چرکینتمکه عقلم ایرمز . زیرا بیلیرم که عثمانلیلغک هر هانکی بر جز شدن نزع ملاحظه قازانیلاجق شی بر مظفریت حقیقه دکدر .

دشمن ایچهجک قورقوسیلہ نہرلریمزی زهرله مک ، یاخود دوست کدرکاهیدر دیہرک نہولریمزی بیقمق ، بونلر ہب بر قاپیہ چیقان آیواز قصاب حسابلری درکہ تورکستان چینیدہ آکلاشیلسون قصدیلہ دینزی جاس جاولاق بر اقمغی دہ او حسابہ ادخالہ مجبورم .

طاشکند و سمر قنددہ کی تورکلرہ یکی بر رابطہ عقد ایتمک یاخود رشتہ موجودی قوتلندیرمکی ایستہ یورز ؟ آرامزده علائق تجاریہ تأسیسنہ چالیشالم . تورکیا ایلہ تورکستان آراسندہ بر جریان نقود و محصولات حاصل اولسون ... صدای منافع - مغلوق ، واضح ، عربی ، ایرانی ، اندرون آرغوسی - ہر نہ کتیریرسہ کتیرسون ، دائما آہنکدار و دلنواذر ، و ہریردہ اکلاشیلیر ... کاشغر ایلہ استانبول آراسندہ یوللاناجق کاربانلر ، ایستہ آنجاق بودی روح و متحرک طریق منفعت ٹوزہ رندہ تشید اخوت ممکن اولور . بز لسانتمزی ایستہ دیکمز قدر باشقالرینک اکلاياجی شکلہ قویالم ، اگر ایچریسنندہ دیشہ طوقوناجق برشی اولمازسہ نثرخراجمزہ ہیچ کیمسہ التفات ایتمز . امین اولوکر ، بوکون تورکچہ بیلن اوروپالیلر آراسندہ بر معلم وامبہری بہ مقابلہ ہیچ

اولمازسه یوز تجارت قومدسیونجیسی کوره جکسکز، بو استانیستیق
 قریمه ده، بخارایه ده، آذربایجانده تطیق اولونابیلیر. لسان
 بر مملکتدن ئوته کنه. حتی برقارده شدن دیکرینه یالکز کوزهل
 ادبیات و مشفق حسیات طاشیمش و یالکز بویله شیرک واسطه
 نقلیه سی اولمش اولسهیدی چوقدنبری کلمات قورومش، لاقیردی
 قطاری تعطیل حرکات ایتشدی! دیلرک وظیفه حسیه وادیه سی
 انجاق پک اضافی اولابیلیر؛ اجداد ابتدائیه مزک یکهجا اینلری
 کیبی بو کونکی لهجه لرده باخصوص برواسطه اخذ واعطادر.

تجربه سی قولای: کاشغره بر مکتوب کوندره لم. مز
 «یکی لسان» ایله تورکلرک اخوت ازلیه سندن، مسائل عرق
 ودمدن، مفکوره ملیه دن فلاندن بحث ایدیکنز؛ بن معهود
 ندرن آرغوسیه مهمجه بر چای سپارشی یایم .. باقلم،
 اوراده کی قارده شلریمز هانکیمزی دهائی آ کلا یاجق!

دوداق حرکتی ویا قلم صریری بونلری ایشمه یارارسه
 دینلهرم؛ هر کس ده آز چوق بویله در. عکسنی اوممایکنز.
 آفریقاه، قبائل وحشیه زردینه کیده ن میسیونرلری دوشونه لم؛
 السنه نجه دن برکله بیلمه دکبری حالد پانتومیا ایله زواللی سیاهلرک
 روحلری، ایمانلری، معبودلری ده کیشدریتورلر؛ چونکه
 هر اشمینازک بر آوچ بونجوق، بردمت توی یا خود بر قوطی
 شکر کیبی بر مفسر بلینی وار! پایاس افندی دیلنده کی الفاظ ایله
 دکل، چانطه سنده کی تحف و طرائفه چلیپایی آبنوس کو کسلره

آصیور.. اشك بيله بولجه آرپا ايله برابر ویریلنجه خسته نر کسی بی
براز اکلانغه باشلار !

عزیز یاوروم ، اوهامه قاپیلوبده دیلنك تنقیص ملاحتی
جهته کیتمه ییکز ؛ بوکون بورجایی بن ایدیورم . آفاق استقبال
چو جو قلمزیمزك قولاقلرنده عکس و تکرار ایده جک ...

بتون افعال بشریه قانون منافعہ تابع در ، لهو ولعبه زهد
و عبادتہ و ارنجه یه قدر ... اوچنده وعد فردوس اولماسه کیم
نافله نمازی قیلاردی !

ایشته بوکونلک بو قدر ... سزده سویله یک . ینه جوابسز
قالمازسکز . بو اختلاف افکار و حسیات ، اعتقاد مجه محض نعمت در ،
بان شرط که افاده ایدیلیرکن قاشلر چاتیلما-ون !

توفیق فکرت

— ۱ —

فکرت خسته

فکرت خسته : چن هفته محاربه عمومیه به عائد اخبار متناقضه اوستنده محترم و بی نظیر توفیق فکرتک خسته لغی بیلدیرن بر شایعه مشومه واردی . ادب و صنعته و باخصوص انسانیته محبت حس ایدن بر تورک ایچون بویک مؤلم بر جمله ایدی : فکرت خسته ...

صانیورم که بتون استانبول روحی بیوک خسته نک باشی اوجنه آتلمق آرزوسیله تتره دی . زیرا تورکلکک تمثیل نجابتی ایچون بیلمم توفیق فکرتک سیهای نیلندن دهایوکسک بر ناصیه بولونه بیلیرمی ؟ اونک روحنده کی بویوکلک آنحق سلیمان قانونی دورنده کی بی نهاییه تورکیایی خاطره کتیریر . نه دییورم ؟ خایر ، یالکز دولت عثمانیه دکل هیچ بر دولت او روح قدر کسب وسعت و صباحت ایدمه مشدر ، اوبلکه بتون محاسن زمیندن دها کوزل و بلکه بتون مسافات سھادن دها مرتفع و دها واسعدر .

توفیق فکرت بیوک ، بیوک ، اک یوکسک معناسیله پک
 بیوک برشاعر در . اوت ، شعرلرینی بر انتظام هندسی ایله اتهام
 ایدنلر، کمال فصاحتی بر تقیصه بلاغت کبی تلقی ایتک ایستهینلر،
 شاعری نقصان حس و حتی فقدان حس ایله معذور کورمکه
 اوزمه نلر وار، بیلورم. فقط ایمان کامل ایله حایقیریرم که بونلر
 هپ السنه کین و حسدن آقان چرکابه لر در . فکرتک آثار
 صنعتی دماغ قارئی علی الاکثر او یله قاماشدیرر که مندرجاتی
 فکرمی ، حسمی، یوقسه فکر وحس فوقنده صاف بر نور
 بلاغتمیدر فرقه وارمه مازسکنز: اونک محفظه اشعارنده صاقلانان
 بدایعی بز تمامیله هر زمان کشف ایده میور ، ضبط و ادراک
 ایده میورز. زیرا اونلر چوق کره برر مجموعه لفظیه دکل برر
 روح، برر تجلای دهاتدر. فکرت بالخاصه اضطراب عصرینی
 شعرینه قویدی: دور سابقده هیچ برعاقل دردینی حایقیره مازدی؛
 هر کوکل هائله یأسنی کندی شعر سکوتیله آغلاردی، فکرت ده
 فاجعه وجداتی کندی ده ای کتومنه آغلادتدی. فکرتی و آثارینی
 یقیندن طانیانلر بیلیرلر که اونده زنکین بر خزینه افکار ودها
 زنکین بر خزینه حسیات واردر. مع مافیله اونک ثروت افکار
 وسماحت حسیاتی انکار ایده جک قدر طرفکیرلک کوسترنلر
 بیله اعترافه مجبوردرلر که توفیق فکرت بزم افصح ادبامزدر؛
 لسانه فضولیدن حامده قدر هیچ کیمسه اونک قدر حاکم
 اولامادی . بو اعتبار ایله آنجق « راسین » ه تشبیه ایدیه بیلیر.

تنکی لهجه دن توفیق اصلا مضطرب اولمامشدر : دماغی هیچ بر زمان تحری لغاته اینز ، کویا کله لر اونک ترجمه خیالاتنه آتیلیر . کهنه ترکیلیری سحر آمیز بر فیسکه ایله اک یکی شعرلره واسطه بیان ایدر واسکی دیوانلردن چیقاردینی اعصار دیده کله لره ، یاربی ، نه قدر کوزل بدیعهر وجوده کتیرر ! توفیق فکرت نظرنده نطق دوداقلردن چیقماز ، فقط دوداقلره اینز ؛ سوز برشی آکلامق ایچون آغیزدن قولاغه کیرن براتحاد حروف دکل ، فقط نقل افکار ایچون روحدن روحه اوچان براهتزاز آهنگدر .

فکرتک شعرندن دها یوکسک برشی متصورسه فکرتک انساننی در . اونک محور فطرتی - انکسار واعوجاجی دکل حتی ادنی برانحنایی بیله قابل اولمایان بروقار آهین اولدی . فکرت اک متماز واک نجیب معناسیله مغروردر . کونش کبی تمیز بر غرور اونک لسانی خطادن ، ذوقنی ضلالتدن وقایه ایتدی . فکرتی تامیله آکلامق ایچون بتون بشری ضعفک فوقه چیقمالی ؛ هیچ کیمسه محاسن نامنه استحقار منافعه اونک کعبه یتیشه مز ؛ اوحقایق وفضائله اویله حرمتکاردرکه حقیقت وفضیلت حرمتنه فدا ایتیه جکی هیچ بر شی یوقدر .

فکرت عدالت وحریتک دلجه مفتونی در . بوندن طولانی جرائم استبدادک حاکم عفوناشناسی ایدی ؛ مناستر وسلانیکدن کلن اشاره عصیانه بتون قلبی وبتون فکری ایله استانبولده

ایلك جواب اشتراك ویرن غالبا «رباب شکسته» ناظمی اولدی .
هیچ شبهه یوق که انقلابك قلبی « طلعت » و بازوسی « انور »
ایسه روح و شعری «فکرت» دره . عبدالحمید نظرنده ملت نه قدر
مستحققر ایدیسه فکرت نظرنده ییلدیز سرایی ده او قدر
مستکرهدی ؛ اوراده شیخ الاسلامره وارینیجه قدر هر بویدن
وهر اولچودن قایجیلر قاپوجیلرک اؤتکلرینه واریرکن توفیق -
مظنونیت سیاسییه ایله ادخال ایدلدیکی ییلدیز قاپوسنی خاقان
مخلوعدن ده فریح و فخور چیکنه مشدی .

فکرتك بنیه سی بر صفحه پولاد اوستنه کریش بر منظومه
اعصابدر . او هیچ بر قوه بشریه اوکنده قیرلمقسزین اکیله مزه ؛
رکوع و سجودینی انحق معبدینه و معبودینه تخصیص ایدر .
یکرمی سنه استبداده ، اسارته ، ظلم و جهله قارشنی اونک بیوک
قلبی چارپدی و بتون جمله حسیه سی بر رباب اضطراب کبی
تره دی وایگله دی . ایشه شعرلری بو اهترازلر بو اینلردر .
بك واضح تحظر ایدیورم ؛ علی التقرب یکرمی سنه
اول برکون [ثروت فنون] مطبعه سنده فکرت کوزل و صنعتکار
الئی اوموزیمه طایامش ، دیمشدی ؛

— جناب ، حس ایدیورم ، بریگی ادبیات ، طوغمق اوزره در .
بونی یاشاتمق ایچون بنله برابر چالشمغنی وعد ایدیورمیسک ؟
اوزمان ظن ایتشدم که بتون آغاچلر بر مزده موسیقی ایله
تره دی ، دکرکنارنده ابکم طاشلر طالغه لردن ده بلیغ اولدی ،

بولوطار بر شعر حریر ایله و کونش بر لسان نور ایله تکلم
ایتدی : چونکه فکرتک ایکی ستاره دیده سی نشیده امیددی
ترنم ایدیوردی .

او کون معاهده عقد ایدلدی و آرتق هپمز دماغلرمزده
بر فیضان افکار و قلملرمزده بر جریان ادبیات حس اینمکه
باشلادق . فکرتک رحیق تشبئی بتون کنج روحلره بر مستی
فعالیت کتیرمشدی . طامارلرمزده کی کریوات دم بیله ، بزه
اویله کلیوردی که ، نظم و نثر ایچون دوران ایدیوردی .
سکوت عمومی اوستنه هر هفته [ثروت فنون]ک اصوات ایقازی
طاملایور و خواب عمومی بی غیجیقلا یوردی . [ثروت فنون]
قدرات ذکاسیله - ییلدیز سرایی کبی متین و مستحکم بر شیئی
- سنک سیاه غفنی رخنه دار ایده جکدی . پیدرپی کالر سیده-
لیاقتلره نودمیده و جوال استعدادلر التحاق ایتدی . فکرتک
دیکدیکی نهال آمال یایراقلا نیور و چیچکلنیوردی و دماغلر
دماغلره انضمام ایده رک بیوک بر مشجره تفکر وجوده کلیوردی .
آرتق توفیق فکرتی و خالد ضیای آکلایه رق او قویانلر لاقید
ترقی و بیکانه مساعی یاشایه مازلردی ؛ عطالت ممالکت قلمدامشدی .
نتیجه هر کسک معلومی در .

فکرت بر مشرح کبی کاشانی ده شهرک راز خلقتی اشیای
مخلوقه دن صورمادی ؛ فقط ضیای ذکاسنی ضیای سایه علاوه
ایده رک ظلمت مسائل اوستنده بر معانقه انوار وجوده کتیردی .

کونش بزه یول کوستریورمی ؟ فقط کونش اولماسه کیم یولی کوره بیلیر ؟ ایشته ساحه تفکرده فکرت بر کونش وظیفه سی کوردی . آه ، امراه مرحوم کاشکی فکرتی قیره جغنه کندی محیط المعارفنی پارچه لامش اولسه یدی .. عرفان عثمانیک ضرری نه قدر خفیف اولوردی ! فی الحقیقه محیط المعارفدن یارین نه قاله حق ؟ کتابچی دکانلرنده براز توزه دکلی ؛ حال بوکه فکرت حیات انسانیه قدر اوزون برحیات تاریخیه نامزدر . فکرت برمنطق دکلدی که مرحوم امرالله اونی اکلایه بیلسین !

الکبیوک خصمی فکرنگ قارشینسه نیت عتاب ایله چیقمق ایسته مش اولسه لسان جبارتنده جدی برکله تقییح بولاماز ؛ چونکه اونک حیاتی تمیز ، حیاتی تمیز ، آلی تمیز ، آووجی تمیزدر ؛ اوکا باقجه بتون جیلاقلغیله حقیقتی و بتون تمیزلیکله فضیلتی کورورسکمز . وانجق حقیقت و فضیلتی کورمکدن اورکنلر اوکا باقق ایسته مزلر .

فکرت دائماً اطرافنی بر نورعقله آیدینلانندی . سوزی و کوزی مشترکاً آتشیندر . قور کبی سوزلر اغزندن و آلو کبی بر نظر کوزلرندن قور و آلو صفوتی ایله چیقار ، فکر و قلبکزی بر حرارت منوره ایله اوقشار ، روحکزده و حافظه کزده بلکه بردها هیج ، هیج سونمز . زیرا اونک کوزی و سوزی روحنک شعاعات خارجیه سیدر .

بو بیوک ادم برتک محبت ایچنده درت شیء تقدیس ایدر ،

وطن ، صنایع نفیسه ، زوجہ سی ، اوغلی ! .. حیات ذکایہ
 طوغدینی کوندن بو آنہ قدر یالکز بر چوجوق عشقی ، یالکز
 بر قادین عشقی ، یالکز بر شعر عشقی ، یالکز بر دیار عشقی
 طانیدی ؛ بزم مملکتمز ، بزم ادبیاتمز ، کندی رفیقہ سی ،
 کندی خلوقی .. اووخ ، دون یاتاغندہ مجروح و کسلان بو
 درت شیدن اویلہ بر حرارت مقتونانہ ایلہ بحث اییدیوردی کہ ..
 بالخاصہ استانبول فکرتک معبد و جنتی در ؛ اونک نظرندہ
 پارس کوزل برصالون ، لوندر ا کوزل بر مغازہ ، بر این کوزل
 بر قیشلہ ، استانبول ، انجق استانبول بر کوزل شہر در .
 اووخ ، چہرہ استبدادہ «سیس» لریخی یووارلادینی بوغاز
 ایچی ، یاوروسنی ، حرمنی و نظم و نثر منزی او قدر سویور ،
 اویلہ تعزیز اییدیور کہ ..

فكرتك وفاتي

فكرتك وفاتيله بز بيوك بر شاعر ، بيوك بر صنعتكار ،
باخصوص پك بيوك بر تورك غائب ايتدك . شاعر فكرتله بتون
توركييا افتخار ايديليز ، فقط انسان فكرت بتون انسانيتك
مدارمباهاتي اولسه كر كدر . فكرت اك تميز معنايله توركدى :
« عرفانم تبديل تابعيت ايتدى » ديديكى دقيقهده هيچ شهبه م يوق كه
اك مدهش عذاب دماغى ني حس اتمشدى ، زيرا او بو مملكتك
اويله چيلغين بر عاشق ايدى كه فكرى آنجق بو مملكته
تابع ياشايه بيليردى . وپك چوق سوديكى بو مملكتى ايستديكى
درجده كوزل ، ذكى ، ذوق آشنا ، زنكين ، سوسلو و تميز كوره مديكى
ايچون ديشارنى غجير داتير ، افقه يومر و غنى كوسترر ، سودكلىرى
وسومدكلىرى نيزه هجوى ايله اوياندير مق و صيحه عثمانى ايله
اوتاندير مق ايستردى . اونك عالم خولياسنده بوسفورك صولرينه
مائل بر توركييا واردى ، فكرت پارلاق و سپاه كوزلريله ،
دائما مضطرب و دائما متحسر ، هر طرفده او قصورسز

وچامورسز عثمانی مملکتی آرادی وبتون حیات شعر و صنعتی بو اشتیاق و هجران ایچنده یانوردی . آرادیغنی کوره مینجه روحنده کی حرارتی ستمکار و دلشکن کله لاله طیشاری دوکر ، اک پاک ناصیه لرده بیله موهوم لکله کورور ، چوق کره بغیر حق کوپورردی . بالقان حربنک اک یأس آور کونلرندن برنده سیرکه جی استاسیوننده فکرته راست کلدمدی . کوزلری سانکه عیب و ذلت ایچنده آقان خون وطنله قیزارمش : « کوردکمی ؟ » دیدی . بوتک کله ده بتون بر دیوان انکسار مند مجدی ، « کوردکمی ؟ » بو آجی استفهام زمینه ، سباه ، بتون خطالره وبتون مخطیله توجیه اولونیوردی . . . . . فکرت دیلردی که هر کس فکرت اولسون ، اونک شجره و قاری اوستنه آشیلانان درین بر تواضعی واردی ، تواضعی کندیسنه او یله ظن ایندیرمشدی که توفیق فکرت تعدد ایده بیلیر ، نفسنک منفرد قالغه محکوم اولدیغندن بی خبردی . و کندیبی بزه قدراینه میه جکی ایچون چالیشیردی که بزی کندیسنه طوغری یوکسلتسین ، بو جهنده موفق اولامانجه قیریلیر و قیراردی .

کندیسنده بکندیکی یکانه حال بزم . یکانه بکنمدیکنز مردمکریزلیکی ایدی . او سانکه آشنز قالمش بر روحدی ، تارک حیات اجتماعی ایدی . حیات اجتماعی نک فوقنده بر « آشیان » ی واردی ، اورادن هیچ اینک ایسته مزدی . فیرظنه لاله مملو بر بیغین بولوط کبی حصار تپه سنه بیلغمشدی ،

اوراده سنه لردنبری بولو طلره صابلاشمش بر تیغ ذکا کبی یاشادی او ارتفاعدن بزم کوچوکلکلمز می دها کوچوک کوریوردی، بز ارتق فکرت ایچون بر منظره اولمشدق. حضورنده شهردن بحث ایده جک اولسه کز فکرت اللرینی ایکی پاراوانا شکلنده یوزینه طوتار، « اوو، جهنم! » دیردی. بوسفورک طالغه لری فصل حصارک ساحلنی یالارسه وقوعات ده اویله جه فکرتک یالکز اندیشه سنه تماش ایدیوردی، بزم تاریخمه اونک اره صره انجق حمیت و مرحمتی اینزدی. « اشیان » حصارک بر کوچک تاجی، « فکرت » اشیانک تاجدار پر وقاری ایدی. شاعر اوراده یاری ایله یاوروسی آره سنده بر ولی طبیعتدی، اطرافنده « صنعت » دن باشقه یابانجی ایسته مزدی. فکرت او شاهقه ده اویله اخروی بر حیات کچیریوردی که « اشیان » بر خانه دن زیاده بر تر به اولمشدی، اورادن اره صره برر الهی شکلنده فکرتک الحان دهاسی صعود ایدردی.

هان هر کس دن ایشتدیکم بر سوز: « آه، توفیق بویله اولماسه یدی! .. » هر کس ارزو ایدردی که فکرت باشقه درلو اولسون. یالکز بر کشتی فکرتک حالندن ممنوندی، اوده بالذات فکرتدی، او باشقه درلو اولمق ایسته میوردی؛ بلکه ایسته سده اولامازدی. اونکله بزم آره مزده هیچ اولمازسه حصار تپه سی قدر بر مسافه ارتفاع بولنمایدی. او شاهقه ده زواللی فکرت دونکی صاعقه بی بکلیورمش.

بدبخت شاعر بر سنهیه قریب بر زماندنبری خسته ایدی. یاتاغندن آز چوق اندیشه‌ناک بر نظراه شاهقه حیاتک اینشنی ویوقوشنی آیلرجه تعقیب ایتدی. یاربی ، فکرت او یوقوشدن نصل طیرمانه‌رق چیقمشدی ، و ، ایواه ، او اینشدن نصل یووارلانیوردی ...

فکرت بزم معاصر مزدی ، فقط هیج شبهه یوق که عصر مزک آدمی دکلدی ، بلکه ده هیج بر عصرک آدمی دکلدی ، باشلی باشنه بر عصر آدمیتدی . ایواه ، بو عصر آدمیت الی سنه اولسون یاشایه مادی .

شاعر متفکر « کوته » وفات ایدرکن : « بر آزنور عرفان » دیمش . امینم که روحنی خالقنه اوزاتیرکن فکرت ده ، « بر ازده ها فضیلت ! » تمیسنده بولندی . « هیج بر شیده کوزی اولمایان توفیق محاسن اخلاقه قارشی ناقابل اشباع بر آچ کوزلیک کوستردی . اونک نظرنده انسان بر « حیوان عقیف » ایدی ، عفتسز انسانه انسان دینه مزدی . فکرت ایچون شبهه وتردد یوقدی . یاعن صمیم تصدیق ایدر ، یاعن صمیم انکار ایدردی ، حب و نفرتی تام و قطعی ایدی ، یاریم توجهی آکلمازدی ، یا هیج یوزکزه باقماز یا خود کوزلرینی سزدن هیج ایرمازدی . وجدانی لسانی ایدی . یاشلانده ارتان متاتی اک متین روحلری تتره تیردی . خسته لانونبده هر قوتی غائب ایتدیکی زمان ینه متانتنی تمامیه محافظه ایتدی ... کوتولکلری

تخریب ایتمک ایچون بیر ییجی اولوردی. نفر تلردن بحث ایدرکن
فکر تی برسرخوش ارسلان ظن ایدر دیکیز؛ محتبلرینی سویلرکن
ظن ایدر دیکیز که ، برمشفق والده در. شمندی اغزنده تهور
کوپورور ، شیمدی کوزلرنده ترحم یاشاریردی . اجی ویا
طاتی بر تبسم فکرتک دوداقلرینی هیج ترک ایتمه مشدر .
تلعین و تقدیسه متساویاً یاقیشان بر خطابت مردانه سی وازدی ،
صوک سنه لرده هر یری اود کبی آجی صاری بر ونکده
کور بیوردی ، کویا اونک ایچون ارتق کلر وکلرک پنهلکی
قالماشدی .

مع مافیہ فکرت دائماً شاعر و سوزی هر زمان شعردی .
لسانی کنج لکه مخصوص دور تردد ورکا کتی بیله کچیرمدی .
حتی ایلك اثری فصاحت اعتباریله بر نمونۀ کالدی . حیات
ادبیه سنده فکرتک کنج لکی یوقدر ویا شامش اولسه اختیارلنی ده
اولیه جقدی ، اونک قلم و صنعتی کاهل وکامل طوغمشدی .
بو نقطه نظر دن فکرته بکزه بن یالکز ایکی داهی طانیورم :
رسمده رامبرانت ، موسیقیده واغتر ....

فکرت چوق دوشونور ، بالنسبه از او قوردی ؛ بر
کتبخانه قوردی دکلدی . کوزلری کتا بلردن زیاده افقرده
طولا شیر و افقر دن یورولنجه کندی ابعاد روحنده کزردی .
فکر لری - ایشته اعتراف ایدیورم ، - براز حسیاته ودها
زیاده خیالاته استناد ایدر ، ذکاسی بالخاصه شعر ایله مزروعدی .

فقط فکرت کابکلر ، چیچکلر ، دره لر و بلبلار شاعری
 دکلدی ؛ اونک حیات شاعرانه سی « لافونتن » ک اغستوس
 بوجکی کبی یازین کوزل افقلره قارشی اوتمکدن عبارت قالامازدی .
 عینی زمانده اوهم قارتالردن زیاده یوکسلن ، همده عمانلردن دها
 دزین برصنعتکاردی . شاعر لرك اک آهنکداری اولدینی حالده
 برشاعر الحان اولمقله قناعت ایتهدی ، حسیات وخیالاتنه کوزل
 برو فلسفه شاعرانه یوکسلکی تأمین ایدیوردی .

فکرتک مهارت ادبیه سندن بحث لایده جک دکلم ؛ بدیبیاتده
 اصرار جائز دکلدرد . بتون آثارنده مستعمل برتشبیه ، پیرامش
 برخیال ، خاییده بر ترکیب بومازلا سکز . هر کله می طاریتلی ،
 هر جمله سی اولچولودر ، هیچ برسطرینی تصادفه ترک ایتمز ،
 قلمی هر النه الیشنده انجق مکملینی استهداف ایدر . مدت عمرنده
 بر کره اولسون فصاحت و بلاغتن برینی دیکرینه فدا ایتهدی ،
 هپ طوغری وهپ کوزل یازدی . انارینک یکانه قصوری
 بلکه هیچ قصور سزانی در ، اگر قصور سزلق بر قصور
 اوله بیلیرسه ... فکرت افصح ادبامزدر ، دبه بیلیرم ، حامدک
 ابلغ شعرا مز اولدیغنی اونوتیه رق .

فکرت پک قولایلقله یازمازدی . بعضیلر مزده کی سهولت
 انشائیهدن محرومدی . فقط اک خرده سنه قدر بتون اسرار
 صنعته واقف اولدینی ایچون هیچ بر اثرنده الام ایلادی حس
 ایتدیرمدی . کوچلکله یازدینی قولایلقله اوقونوردی . ادبیاتده

اوزون عمر انجق الام تولدی شدتلی اثرلره موعوددر ، بان شرطکه مؤلفك چكديكنی قاره طویماسین . فکرتك نشیده لری بوشرائطی جامع در .

فکرت حیات خصوصیه سنده کوهزه دکلدی . حیات ادبیه سننده ده پک ولود اولمادی . فقط هیچ برانده عقیم قالمشدر . قلمی برکت وقحطه متساویاً بیکانه ایدی ، دتبخانه صنعتزده وعدینی تمامیه انجاز ایتدیکنی اعتراف ایتلی یز .

فکرتك وسعت دهاسی ایله طول حیاتی هیچ متناسب اولمادی . او یوکسك وپارلاق ذکا عالم ادبیاتمزدن شمشك کبی کچی . فقط شمشك تیغ نوريله سمایی یاردینی کبی توفیقده بارقه دهاتی ایله ادبیات عصری ایکی به یچمشدر . بر فکرتدن اولکی ذکای ادبی ، برده فکرتدن سوکره کی ذکای ادبی وار ، فکرت بتون ارتفاعيله ایکی دور ادبیات اره سنده بر سرحد اولدی . ارتق ارض اوزرنده فکر بولندقچه فکرت اونوتولماز ، وقانون رؤیته مخالف اوله رق نظر مزدن اوزاقلاشدقچه بویوکلکی دها بویویه جک در .

دیه بیلیرم که فکرتك انسجه خلقتی منظوم وموزوندی . سننده وسوزنده ، ذوقنده وانتقادنده بر اهنك واردی . فکرت یالکز شاعر دکلدی ، معلومدرکه شاعر ورسامدی . فیرچه وقلمی مساوی برمهارتله استعمال ایدردی ویالکز شاعر ورسام اولقلهده قالمشدی ، اسلوبنه دقت ایدن حس ایدرکه

مرحوم واسع برنستنده حس موسیقی به ده مالکدی. وزن وقافیه ایله کله لری ترنم ایتدیردی. فکرتک هر منظومه سی اهنک الفاظ اعتباریله بر بسته ادبی در.

صنعتله تصنی هیج کیسه فکرت قدر ایبره ماز. اناری بتون صنعت اولدینی حالده هیج بر نشانه تصنع کوره مرسکز. صنعتی سودیکی درجه ده تصنعدن محترزدی. شخصی تصنعدن عاری اوله رق حصارک شاهقه سنده، شعری ازاده تصنع اوله رق ادبیاتک شاهقه سنده در.

فکرت کندی اناری حقنده غدره تماشایدن برمشکلپسندک کوستردی، اک خرده بینی برذله لفظیه بی بیه قبول ایتزدی. باشقه لرینک یازدقلرینی او قورکن دوداقلرنده خفیف برمساحه تبسمی کوروردیکز، مع مافیه بکنمدیکی اثره «کوزل» دیدیکی هیج ایشیدلش دکل در. کوزلکی سودیکی قدر کوزلکدن اکلاردی. اونک حقیقه بکنمدیکی بازی بی بلا ترد حجره نفائسه رفع ایده بیلیرسکز، تقدیرنده او قدر اصابت واردی. اک زیاده بکنمدیکم سطرلرمی «آه، توفیقه او قویه بیلسه یدم»، دیرم. اونک حکمی نجه حائر قطعیتدر. نفاستی پک ابی طانیر و انافسه همزدن زیاده حرمت ایدردی. چو کین یازیلره قارشى شدت وعصیتی ده کوزلکه حرمتدن متولددی. چبر کینلکی یا شامق فکرت نظرنده بر الحاد دماغی ایدی، بعضی ارقاداشلر مزک صوک سنه لرده شعر مزه ویردکلری منظره کذافدن صوک

درجده متأردی . قافیه لراه دوز کونلمش لقردی بیغیلرینه
 « منظومه » دین کنجلیر بولندیقی کورد کجه خیر چینلانیوردی .
 « کوزل شعر مزی لاف مقفی در که سنه دوشوردیلر ! » دیر کن
 یومروغنی افقه صالاردی . سکوت ایچون طوغانلر شعره
 یلتنجه طیبیدر که نشیده لر برر کوه زه لک اولور . فقط استاد
 بومعدرتی مشروع کورمزدی !

فکرتک اطواری یا کلش تفسیر ایدلدی ، « بو طوپراق
 وطنمکدر ! » دیر کبی یرلره برحس مالکیتله باصهرق یوروشی
 بیله مدهش و خسیس برغروره اسناد اولتوردی . فکرت
 انجق وقور ایدی ، اک نجیب و نزیه معناسیله صوک درجده
 وقور .. انجق بکتیله جک برحالی اولمایان خودپسندلره قارشی
 خودپسند اولوردی . چوقلری اونک متانتی تکبر ظن ایدرلردی ،
 فکرت بالعکس سودکلرینه قارشی متواضع و حضور صنعتده
 حقیر و خاشعدی . هیج اکیلمه ین موجودیتی یالکز « حسن »
 اوکنده سرفرو ایدردی ! ..

دیگر جهتدن صنعت حقنده کی حسیاتی مع الممنونیه
 صنعتکارانمزه تشمیل ایتشدی . فضواینک ، ندیمک ، نفعینک ،
 کلاک ، اکرمک ، حامدک ، بتون بو سادات ادبمک اک صادق
 واک صمیمی حیرانی فکرتدی . او انجق بدلاره قارشی و قلاشلره
 قارشی نفسی یوکسک طوتاردی ، بوبر اجتنابدی . اویله لک
 کندیسنه باقاسنی برلوم ، یاقلاشمانی برشاعت عد ایدردی .

هیچ برشیدن قورقماز ، فقط حقانک اصابت عینندن ییلاردی !
 واونلرک زهر انظاريله کیرلنه میه جک یرلرده کیزلیردی . حرمت
 و محبتی کبی استحقار واستکراهنی ده اچیق طوتاردی . بالخاصه
 ادبانک حمقاسنه قارشى بوز ، عبده حمقاسنه قارشى ائش و معا بید
 حمقاسنه قارشى بوز واتشدن مرکب برکتله نه کمدی . دماغلرنده
 برذرده شعر طاشیا نلرک اوتده بریده ادبیات نامنه ا کیرمالری
 فکرته برسب سما حسی ویردی .

هپ بونلری عادى برغرور ایله تفسیر ایدنلر آلدان دیلر .
 فکرت او نقیصه دن منزهدی . زمانی اونى اکلایه مادی ، بر
 کون - پک نادراً بحث ایتدیکی - تفسندن بحث ایدرکن توفیق :
 — بن عالمک نه فوقنده ، نه دوننده ایم ؛ خارجنده ایم !
 دیمشدى . اک طوغریسی او بشریت حاضره مزک « فوقنده
 وخارجنده » ایدی . حیاتی پک تمیز ، فقط سیاه قطیفه دن بر
 یولدی ؛ ایشه بویول بیاض بر طاشه وقره برطوپراغه منتهی
 اولدی . ایوب مزارلغنک مشبوع لحم ودم طاش وطوپراغی
 بیوک شاعرك اوستنه بیقلدی ؛ فکرت ایلك دفعه اوله رق
 کندیسنى اذدیریوردی ...

« رباب » ایشه شیمدی قیرلدی ، وتللی خسته وشکسته
 الی الابد ایکلیه جک ...

فكرتك تصويرى

- ۳ -

زواللى فكرت ايسته كوزمك اوكنده ياشيور :
وسطك فوقنده برقامت واسمرك دوننده بررنك.. قالقان
كبي متين وقالقان كبي هجوم ومدافعه يه حاضر بروجود اوستنده
اوموزلرك فوق العاده كنيشلكنه نسبتله كوچوك قالان بويوك
برباش ، او قدر كوزل برباش كه انجق دماغ ايله مملو اوله بيليردى .
فكرتك يوزينه باقوب ده ايكي شيئه دقت ايتمه مك ممكن
اولمازدى : آلن وكوزلر! بو بويوك مغلوب حياتك جبههسى
صفوتندن پارلايان بر لوحه ظفردى ؛ اوناصيه آنجق تاج عفته
نامزد اوله بيليردى . حتى سنلرك بي آمان طيرناقلرى فكرتك
آلنه طوقونغه قيه مامشدى : نغشى اوستنده بيله اوجبه بركنج
قير سينهسى كبي مستوى ومنوردى . فكرتك بوي اورتى ، فقط
جمعيتده جبههسى هر جبههك فوقنده ايدى .

فكرتك بوتون آتش حياتى كوزلرنده ايدى ؛ حدقه لرى
 ذى روح برر اخكرسياهدى . بو كوزلر ، ممكن دكل ، كورمه مك
 ايجون باقامازدى . فكرتك كوزلرى پك كوزلدى ، فقط قادينلره
 سويلى كلن كوزلردن دكلدى ... نظر لر ينك كوزللكى ار ككلرى
 قور قوتدينى كچى كوزلرينك كوزللكى ده غالبا قادينلرى اور كو-
 توردى . فكرتك كوزلرى هر كسك اكلا يامايه جنى بر صنعت كچى
 كوزلدى ... فكرت كولنجه بتون كوزلرى دكل ، آنجق
 كوزلرينك ايجنده بيكلرى كولردى : حدقه لرك خنده سى ذكانك
 خنده سيدر . شهبه سز فكرتك كوز بيكلرنده دائمى بر حريق
 ذكا واردى : بوناثره دماغ بوتون ملامح وجهيه سنه بر حيات
 حرارت ويرردى .

فكرتك بازوسنى كوروكز : پهلوان ! ديرسكز ، فقط
 اللرينه بايكيكز : پرنس ! ديهه جكسكز ! ... مرحوم قوللرنده
 قوتى ، پارماقلرنده نجاتى تمثيل ايتمشدى : اللرى صنعت كچى
 بويوك و پارماقلرى شعر كچى ناز كدى . طبيعيدر كه بو قدر ممتاز
 اللر ايجون التون پك شايان استحقار بر شيدى . فيرجه ي
 و قلمى هر كس دن ابي طوتان بو پارماقلر پارايى طوتامازدى ، فكرت
 مال نامنه دينه بيلير كه ، هيچ بر شينه مالك دكلدى ، فقط تامايه
 نفسنه مال كدى ، ونفسى اونى اغنايه كافى كلشدى . محروميتى
 هيچ سومه ديكي حالده منفعتى آياقلرى آلتنده طوتمقدن هيچ

فارغ اولمامشدر . اونك نظرنده زنكينك « ايسته مه مك » دى ،
بواعتبار ايله فكرتدن دها زنكين بر آدم كوره مزسكز .

بويوك شاعرك باجاقلىرى پك اوزون دكل ، فقط خطوله لرى
پك كنيشدى ، مسافه لرى چابوق قطع ايتمك ايستردى ونه قدر
حيزلى يوروسه سرعتندن ممنون دكلش كبي كورونوردى . كويا
ابدته كيديوردى وصانكه آتارينك لايوت اولديغنى وكنديسنى
ابدته كوتوره جكنى اكلامشدى ... فكرت سواقاده كيدركن
بعضاً كوزلرني يومار ، فقط هيچ بر زمان باشى اوكنه اكزردى .
يوروركن اطرافنده - پك يوكسك شاهقه لرده كى هوا كى ، -
صعب التنفس بر طبقه جديت واردى : كذركاهنده چوق كيشى
فكرتدن چكينيبر ، چوق كيشى فكرتدن قاچاردى . فكرتى
خارجده همان دائماً يالكز كوروردكز ، اونك همراه معتادى
« يالكزلق » دى . فكرت كنديسنى « يالكزلق » دن بر آرقاداش
يچمشدى ، اوندن باشقه سى فكرته برابر يورويه مزدى !

فكرتك سسى ، اووخ بوسس سويلنمكه دكمز شيلرى ترنم
ايتسه يدى ، يارنى ، نه قدر يازيق اوله جقدى ! او سسده ازلى
بر اهتزاز نوازش واردى : فكرت پك آجى سويلركن بيله
مرارت يالكز الفاظنده قاليردى ، كلهلر ، قور كبي محرق والم
كبي مضطرب كلهلر ، فكرتك رباب صوتنده بر حمای شفقتله
ترردى . فكرتك سسى اهتزازيله بنون مسافات مراحى

طولا شیردی. اوسسی یالکز بر مشبه به قبول ایدر: فکر تک شعری!؛
 استادک شعری بر آهنگ، سسی دیگر بر آهنگ ایدی. سوز
 یالکز اونک سسی ایله بر حیات بلاغت آلیردی. بر سس که
 نه قونتر باصو، نه فلاوطه.. بلکه بر رباب، فیرطنه لری و محبت لری
 عینی بلاغته افاده ایده جک بر رباب، بر رباب ناشکسته!...
 بوسفورک آهنکی کبی مستغرق عطر و نور بر سسدی، و بوسفورک
 آهنکی کبی الی الابد استانبولک روحنده آغلامالیدر.

-۳-

ترياکي سوزلري

تریاکی سوزلری

۱

اللهدن هر شیئی ایستیه بیلیرسک یالکنز پاره ایسته مه.
چونکه الله پاره بی سومز و سومدیکی ایچون آنجق
سومدکلرندن بعضیلرینه ویرر... دوشون : هیچ اللهک
سوه بیله جکی آدملرده پاره لی کوردکی ؟

۲

بی قورقوتان تولد کدن صوکره جهنمه کیتمک دکل،
هیچ بریره کیتمه مک در !
دهنه ددهد

۳

زنکریز برتریاکی دیردی که : «خروس چوقه اوتجه
صبح کچ اولور ؛ اوت اما خروس لر سکوت ایدوبده
طاووقلر اوترسه صباح هیچ اولماز !»

۴

ياشلاندقچه کوزللاشمک چنار آغاچنه مخصوصدر :
صاقالتي سوسله ينلره باييليرم !

۵

صدقهکي ترجيحاً کور ديلنجيلره وير : لطفديدهک
سني کورمزه نانکورلکنندن امين قاله بيليرسک .

۶

مجادلهء حياتده احراز غلبه ايچون صاغلام قفا
لازمدر : انسانلرده قوچلرکبي قفا قفایه دوکوشورلر

۷

دونکي فکر کوفلو ، يارينکي فکر هنوز خامدر :
بوکونک آدمنه بوکونک فکری يارار ،

۸

کوپکه کم وورمه : کنديسنی آت صانير !

۹

برمعتاد کوزيني آچالی : فقط آچيق کوزلولوک
صرهسنده کوز يومني بيلمکدر .

۱۰

برطیعی عنادجی اطرافنده اون مجبوری عنادجی
ياراتير .

۱۱

بيوك آدم قيامده ايكن ويا يوكسك مقاملرده
 اوتوروركن بيوك ، خاك مغلوبيتده ياتاركن دهسا بيوك
 كورونور .

۱۲

پك طبيعي اولمغه كلز ؛ تربيه سز ديرلر . پك صميمي
 اولمغه كلز ، صايغيسز ، ديرلر .

۱۳

قادين اولسون ، كتاب اولسون ، جلدينه آلدانه ؛
 مندرجاتنه باق .

۱۴

قبا صوغانه بکزه ين وجودلر اولديغي کبي قبا صوغانه
 بکزه ين فکرلرده واردر .

۱۵

آچ کوزلوي منتدار ايده مزسك : طويمازکه !

۱۶

. تنبلك بر نوع وجدان اويقوسى در ، اونك ايجون
 برسيئه اولديغنك فرقنه وارمه مايز .

۱۷

صو دوکمه تهلكهسى على الاكثر بارداغى فضله
 طولدورمق آرزوسندن ايلرى کلير .

۱۸

هرشی وهرکس یرلی یرنده کرک : مسجده سفیهه،
میخانهده فقهه امنیت ایتمه .

۱۹

قوزوسنه قیامایان کباب بیه مز .

۲۰

علی الاطلاق کورونمه مز ایچون علی الاطلاق آیدینلق
کافی در؛ فقط ایستدیکمز کپی کورونمک ایچون آیدینلغک
ایستدیکمز طرفدن کلمسی ایجاب ایدر .

۲۱

صره سنده او قشایان ال قدر صره سنده دوکن ال ده
اوپلکه لایق در .

۲۲

هیچ بر زمان سومه مش اولدیغمز بر آدمک جدی
بردشمنی اولمایز ،

۲۳

واپورده ، تراموایده ، تیاتروده ، هر عمومی یرده
اوطورمق ایچون کوشه لری ترجیح ایت : هیچ اولمازسه
بر طرفک حر قالیر .

۲۴

عوام ، قویون روحی ایله قابلان خویندن مرکب دره

۲۵

مانند شجر نابت اولور نابت اولانلر : اوت ،
اما مناسب یره دالديرلش ايسه !

۲۶

خواص بکندکجه آقیشلار ، عوام آقیشلادقیجه
بکنیر .

۲۷

حقیقی ظریف ظرافتدن بی خبر کورونور .

۲۸

سودا ایله قره سودا آره سنده آنجق خفیف بررنک
فرقی واردر !

۲۹

حیاته خصومت و محبت متساویاً بر قوت در :
دوست اولامایه جقسه ک دشمن اول !

۳۰

عوام ، وجود اجتماعینک شحمی در .

۳۱

قاضی مرتشی اولونجه طیبیدرکه عدالت مزاده چیقار .

۳۲

موتک آجیلغنی سودکلمزک ٹولومنده طانارز .

۳۳

قاواق آغاچنی بکنن وسون پک آز کیشی کوردم :
چونکه طوس طوغرودر !

۳۴

چوق پاره ایله آدیغک هر شیئی قیمتدار ظن ایتمه :
بهالی باشقه ، قیمتدار باشقه در .

۳۵

عاشق سودیکنه باقار ، فقط ... کورمز !

۳۶

هر جمعیت لایق اولدینی ادبیاتی سور .

۳۷

بر حقه باز موفق اولمق ایچون ایکی شرط لازمدر :
کندیسنده براز مهارت ، تماشا کرانده بر خیلی حماقت...
بویالکز حقه او یوننده دکل ، قلم او یوننده ده بویله در !

۳۸

عالمک معاینی کورمه : یکچشمیره کوزلو طرفلرندن
باقیور !

۳۹

کونشی ایستدکلری گبی کوره بیلمک ایچون نه قدر
کسوفی تمی ایدنلر وارددر .

۴۰

عشق، قلبمك صایغیسز مسافری در: بزه صورمه دن
کلیر، بزه صورمه دن کیدر .

۴۱

سوء استعمال قابوسنی آراق ایتمکه کلز، در حال
آردینه قدر آچیلیر .

۴۲

چوق کیشی ریا ایله حیایی تغلیط ایدر وصانیرکه
ریاسزلق حیاسزلق در .

۴۳

چوچوق کوچوک ایکن باش آغریسی در، بیودکجه
یورهك چارپتتسی اولور .

۴۴

افتراق هر شعر محبتك صوك مصراعی در .

۴۵

قلب نه مغفل بر ساعت در: کاه بر کونی بر آی قدر
اوزون، کاه بر آی بر کون قدر قیصه کوسترر .

۴۶

یلانی سوکوب آتامدن حقیقی دیکمه کالقیشما :
طوتماز !

۶۲

دشمنلرینی آلداتمایانلر دوستلرینی آلداتمایانلردن دها
چو قدر .

۶۳

شن آدم کونشه بکزر : کیردیکی یر آیدینلانمش
کبی اولور .

۶۴

اشتهار ایچون زمانه یه یامامیله اویمالی ، یامامیله
قارشى قومالی .

۶۵

عشق اوستنه کدر قور اوستنه کومور کبی دوشر:
اولا کورله تیر ، صوکره آلولندیرر .

۶۶

ظرافتک ایکی بیوک دشمنی چوق ایجهک و چوق
قانلق در .

۶۷

طوغرو سوز باشقه ، بیوک سوز باشقه ، یوکسک
سوز باشقه ، کوزل سوز باشقه در : صنایع نفیسه کبی
ظرافتده آنجق کوزللیکی استهداف ایدر. ظرفا ایچون
حقیقت ، عظمت ، علویت برر مسأله اضاویه در .

۶۸

بوکون بر درس ، یارین بر معادله ، دون بر
معلم در .

۶۹

تواضع یاشماغه بکنزر : ثورتہ رک کوزلشدیرر .

۷۰

دوستلرینی چوق صائمقدن دشمنلرینی چوق صائمق
دها تهلکه لی در .

۷۱

صوفینک ریاسی دینداری قاندریر ، دینمزی دکل .

۷۲

نفوذ ، حسن نیتله صرف ایدلمه لی که چوق یاشاسین .

۷۳

قاباقونوش ، ضرر یوق ، بآن شرط که اینجه دوشونه
بیله سک .

۷۴

هر کس پارلامق ایستر اما طوتوشمه تهلکه سی اولماسه .

۷۵

عوام یوقاری یه باقاماز ، باشی دونر : اوکا خوش
کورونمک ایسته ینلرک قامتی وسطک دوننده اولمالی .

۷۶

صره سنده بر القیش هیج اونوتولیه جق بر اییلکدر.

۷۷

ظرافت ثروت کبی در : امساک ویا اسراف دکل ،
حسن تصرف ایسترکه نمالانسین .

۷۸

انسان کندی موقعی دوستلرینک کوستردکلری نقطه
ایله دشمنلرینک کوستردکلری نقطه آره سنده آرامالیدر.

۷۹

مشم ایشلر نادرآ اوزار .

۸۰

انسان سودیکندن قورقار، فقط قورقدیغنی سوه من

۸۱

صره سنده بر کوزل قوستوم بر کسکین قیلیج قدر
جسارت ویریر: نصرالدین خواجه نك کورکی بر سلاح درر.

۸۲

آینه به پک جوق باقان قصورلرینی پک آز کورور .

۸۳

یا لکز دیلکی حفظه آیش: اعضای سائره کی الله حفظ

ایدر .

۸۴

خوشکولق خوشرولقدن زیاده خوشه کیدر: انسان
کوزدن زیاده قولاقدن عاشق اولور .

۸۵

اسکی ویکی شیر نه کاملاً ائی، نه کاملاً فنادر: کرک
کنجارک و کرک اختیارلرک اکیوک خطالری بونی بیلمه.
مکدن نشأت ایدر .

۸۶

کورمه مز لکه کلک صورتله نه قدر کم نظرلر کور ایدر.
یلیر .

۸۷

کیدن محبتنه هیچ کیمسه یتشه مز !

۸۸

ظرافت بالعموم آثار صنعت کبی امور دوقیه دن در:
نم پک ظریف بولد یعنی سن بکنمه به بیلیرسک .

۸۹

دوستلنک محکی ادباردر .

۹۰

سرابی یوز ویر مکسزین مکافات و قلب قیر مقسزین
مجازات ایتلی .

۹۱

عشق بولدقجه بونار .

۹۲

ايجه عاشقلاړك ذوقى مالك اولمقده دكل مملوك
اولمقده در .

۹۳

قيصقانچلر كاه بولوطدن نم قايار ، كاه . . . كوئىشى
كورمز لر .

۹۴

اوزون سوز اوزون اوچكه كېي قادينلره ياقيشير .

۹۵

عشقك كوزى كور ، قولاغى صاغيردر : نه طوغرو
يولى كورور . نه طوغرو لافى طويار .

۹۶

سن هر كسى سهو ، هر كس ده سنى سور .

۹۷

سومديكمز آدمك دوستمز اوله بيله جكنه اينامق نه
غليظ غفلتدر .

۹۸

فضيلتى تخريب ايدمهديك خصمك مغلوبيتندن
امين اولماليسك .

۹۹

اك مشر رحمت آلن تری در .

۱۰۰

دائما آوا: بوکون آلتون آراکن باقیر بولورسك،
يارین باقیر آراکن آلتون .

۱۰۱

صومورتمق ایسترسهك كندکی دوشون ، كولمك
ایسترسهك باشقه لرینی خاطرلا !

۱۰۲

عوام ای آکلادیغنه دکل ، ای ایشتیکنه اینانیر:
اوکا باغیرمالی !

۱۰۳

فکر واردرکه مسائلی صو کبی سسسز حل ایدر ،
وفکر واردرکه دکرمن کبی کورولتو ایله أزر .

۱۰۴

ظرافت پارهیه بکنزه: باقیری، کوموشی، آلتونی،
سیلیکی ، قالی وحی ... مسروقی واردر .

۱۰۵

اختیار کبی حرکت ایدن کنج بر بدلا ، کنج کبی
حرکت ایدن اختیار بردلی در .

۱۰۶

قورقو بر معتاد قارشیسندہ جسارتی بولور .

۱۰۷

بر کوزل اثر وجودہ کتیرمک عدمی بر از اعدام
ایتمکدر .

۱۰۸

عشق آنجق قاز کلہجک یردن طاووغی اسیرکہمز:
عشقدن برشی بکلہین اوکا ہیچ اولمازسه ایکی شی وعد
ایتمیلدر .

۱۰۹

صاقلانان چرکینلک ایکی قات چرکین کورونور .

۱۱۰

عالمسیاستده نفوذغایت الاستیق برداثره در: کوشک
براقغه کلنز ، درحال طارالیر .

۱۱۱

قادینه یالکز تملکدن ذوق آلانر اولدینی کبی یالکز
تحکمدن ذوق آلانلرده واردر .

۱۱۲

کوزلک و چرکینلک بر معتاد بر یوقلق و چوقلق
مسأله سی در .

۱۱۳

اشرف ساعات ابی ایشلر ایچون ایلك ساعت ، فنا
ایشلر ایچون صوك ساعت در .

۱۱۴

اشرف ساعات وارسه بیله وقت حلولنی بیله مزسك:
بكله مه !

۱۱۵

اشرف ساعات علی الاکثر بعد خراب البصره چالار.

۱۱۶

حیات بر قاردر ، قازانق ایچون مهارت قدرده
ابی زار لازم در .

۱۱۷

کوزل فکر طوغرو اولماسه بیله خوشه کیدر .

۱۱۸

قلب آنجق فتح ایدیله بیلیر ، استرداد ایدیله مز .

۱۱۹

برحس دائما برحس دیکردن طوغار : سرخوش،
مصروع و مجنون حسلرک یاورولرندن کندکی کوزدت !

۱۲۰

مدبره آحیمق اعلی ، مقبلی قیصقا تمامق علی الاعلی در .

۱۲۱

يالان قدر هيچ بر حيوان ولود دكلدر: بريالان اك
آشاعي اون يالان طوغورور .

۱۲۲

كندی كبر مزه طوقونماسه باشقه لر ينك كبر ندن شكایت
ایدرمی بز ؟

۱۲۳

هر وعد بر منفعت مقابلی ، هر انجاماز ... ایکی منفعت
مقابلی در .

۱۲۴

جمعیتلر شهر لر کبی در : خراب اولسه لرده بیوک
وصاغلام پارچه لری آیاقده قالیر .

۱۲۵

کندیسنی پک چوق سون پک آز سودیرر .

۱۲۶

رواج بولان چوغالیر : يالان ، طوغور و ، ایلیک ،
فقالق ، الی آخره ..

۱۲۷

ماضی یه قضا کبی رضادن باشقه چاره یوقدر: ٹولنلری
چکیشدیر مکدنسه طوغانلری چکوب چویرمهلی .

۱۲۸

انسان حقیقە آنفس مخلوقات ، اکر قلب کنج قالسه
ودماغ یاشلی طوغسه ...

۱۲۹

کوزل کوزده معنیدار نظر نه ایسه بیوک ذکایه
نسبتله ظرافت اودر .

۱۳۰

قلب ایله دماغی اوزلاشدیرمق: ایشته حکمت عامله!

۱۳۱

تر وجودک کوزیاشی در ،

۱۳۲

خسیسک کیسه سی حیاته و حیاتی کیسه سنه باغلی در .

۱۳۳

معلومات ، ذکا کی حماقی ده توسیع ایدر !

۱۳۴

خطانک ابعادینی مخطینک موقعی تعیین ایدر : عینی
خطا بیوکده بیوک، کوچکده کوچک کورونور .

۱۳۵

فدا کارلقلرک چوغنده بر حصه یأس واردر ،
عملیات جراحیده اولدینی کی .

۱۳۶

منفعت ، جمعیت بشریہ نك چنتوسی در .

۱۳۷

طبیعتہ غلبہ عقلک ایرمدیکی فتوحاتنددر .

۱۳۸

ارکک کولرکن برآز قادینه، قادین آغلارکن برآز

ارکک بکزه مزمی ؟

۱۳۹

دوست ودشمن شونقطه نظر دن بری برینه بکزرک

انسان ہر ایکسی حقنہدہ قلبندہ کندن زیادہ سویلر .

۱۴۰

نہ یاپیم ، دیہ دوشونمکداسہ برشی یاپمہ ، دوشون!

۱۴۱

ہر شیئی صرہ سندنہ یایمق : ایشته ظرافت فعلیہ !

۱۴۲

ظرافت انسانی سودیرمک ایچون کافی دکل در، فقط

ظرافتدن ہیج نصیبی اولمایان کوچ سویلر .

۱۴۳

تبدیل حسیات نہ قدر قولایسه تبدیل افکار او قدر

زوردر .

۱۴۴

دشمنلکي دوستلقدن زياده صاقلامايان يورهك بك
نادردر .

۱۴۵

دائماً تصديق ويدائماً انكار: عقللي مخاطبي چيلدير تمق
ايچون ايکيسي بر بوله چيقار .

۱۴۶

ايکي شي ظن اولنديني قدر قولاي دکلدر: صره سنده
کولمک و صره سنده آغلامق... کولونج اولمقسزين کولن
و آغلايان بيوک بر اثر ذکا کوسترمش اولور .

۱۴۷

کوزل سويليه جککدن امين دکلسهك صوص: ايحباب
ظرافت بودر .

۱۴۸

عاشقلم آره سنده حقارت بوسه ايله توده نير .

۱۴۹

ارککک قلبي ياشلاند قيجه، قادينک قلبي بوزولد قيجه
قاتيلاشير .

۱۵۰

پاره ايله محبت اولماز: آما... فقط پاره سز محبت ده
سورمن!

۱۵۱

اوزون مدت ایچون یازان یازیسنه اوزون مدت
فدا ایتملی : چابوق یازیلان چابوق اونوتولور .

۱۵۲

بادهوا سیرکه بالدن طاتلیدر ، دیرز اما چوغمزه
اک بهالی شی اک طاتلی کلیر .

۱۵۳

عشق مادی ایله عشق معنوی آرهسنده شویله ایرکن
یاتمقله کج یاتمق آرهسندهکی قدر انجق فرق واردر .

۱۵۴

ایتدیکی ایلیکی و کوردیکی فنالغی اونوتمایان کوردیکی
ایلیکی و ایتدیکی فنالغی چابوق اونوتور .

۱۵۵

ابی فکرلر طوغرو دماغلردن، کوزل فکرلر ایجه
دماغلردن طوغار .

۱۵۶

ظرافتلك اك صعب التصرفی ظرافت مستهزیه در :
یارالامقسزین طیرمالامق ، آحیتمقسزین چیمدکله مک !

۱۵۷

آتونله قازانیلان محبتلر قولایلقله دمیر زنجیر ثقلتی

آلیر .

۱۵۸

يالکز كندی نفسى دوشونهرك دوست آرايان خدمتجى
آرايور ، ديمكدر .

۱۵۹

عشق طاغ تپه لرينه بکزر: طيرمانماسى اولماسه نظارتى
فنا دکلدرد .

۱۶۰

برار ککک عقلنى آلمنى قصد ايدن قادين دائما ايشنه
الويره جک قدر ذکا بولور .

۱۶۱

کبر ايله عشق شو جهتدن برى برينه بکزر که ايكيسى ده
کور ايدر .

۱۶۲

قاعدۀ رؤيتک خلافته اوله رق كندی فداكار لغمز
اوزا قلاشد قجه بويور ، آخرک حقمزده کی فداكار لغى
ياقلاشد قجه کوچولور !

۱۶۳

نفسى دوشونهرك هر کس ايچون ، ياخود هر کسى
دوشونهرك نفسى ايچون چاليشمق : بنجه هپسى بر يوله
چيقار .

۱۶۴

بيوك قلبلر بيوك بنالركي دائما كنديلريني كوسترلرلر .

۱۶۵

عالمك ضررينه اوله رق طفيلي ياشايان ظرافتي سومم :
تخته قوروسنه بكنزر !

۱۶۶

قلبك حجمني احاطه ايتديكي محبتلر تعين ايدر .

۱۶۷

ادبادن بري اثر ادبي ديه خانملره ويرلمش قونفرانسلريني
كوسترييورمش ، يارين ذكا ديه فسني ده كوستره بيلير !

۱۶۸

ترقيه استعدادي اولمايان مباحثلرك استعدادي
اوزامغه در .

۱۶۹

ضعيفك هر حالي كبي ايلكي وفالتي ده ضعيف اولور .

۱۷۰

كشف حقيقت ايچون واسطه من حواس خمس ،
مانعه من ... ينه حواس خمس در .

۱۷۱

حافظه دماغمك قومباره سي در .

۱۷۲

ظرافت ده سائر محصولات ذکائیه کبی کندیسنی
طوغوران دماغک ابعادینه کوره قوجامان یاخود مینی
مینی اولور .

۱۷۳

پک چوق سون محبتی دائما آاز بولور .

۱۷۴

فکر اوغرادینی دماغک دکل چیقدینی دیلک مالی در .

۱۷۵

انسان علمنه بیله براز خوینی قاریشدیرر : ریاضیه پی
چتینلشدیرن علی الاکثر ریاضیه خواجهرپنک طبیعتی در .

۱۷۶

چالیشمق استراحتک خردالی در .

۱۷۷

آغاچلری سورم ، چونکه کونشه یازین سپر اولورلر ،
قدشین آک .

۱۷۸

بشریتی دوشونورکن بدینده نیکین قدر الدانیر .

۱۷۹

بالان او قدر انسانی درکه اکر « بالانچی » کله سی
ایجاد ایدنش اولماسه بالان ذمایم صره سنه کیرمزدی .

۱۸۰

اقناع قولای ، ارضا کوچدر : فکر قلبدن دها
چابوق قانار .

۱۸۱

اینامق ایسته مینی هیج برمنطق ایناندیره ماز .

۱۸۲

قصورمز نه قدر چوقسه او قدر چوق قصور آرازه .

۱۸۳

ابی یاشامق جناب حقه حمد و ثنائک اک طیبعی شکلی دره .

۱۸۴

طیبعتک کوزللكلرینی سیر ایدرکن انسانیته محبتک
آرتیورسه کائناتی اکلادیفکه حکم ایده بیلیرسک .

۱۸۵

هروضعی اونی اکلایه بیله جک آدمه قارشى اتخاذ
ایتملی ، تواضعی بیله !

۱۸۶

آخرته دیرملک امیدى اولماسه صانیورم که حفظ -
الصحه به رعایت چوغالیردی !

۱۸۷

بکا اوپله کلیرکه قابا حرکت قابا سوزدن دها قابادر .

۱۸۸

حسودہ کوردیکک کوزل رؤیادن بیله بحث ایتمه :
قیصقانیر !

۱۸۹

پک اهمیتسز بر حادته بکا پک حزین کایر : هیچ یاشامامش
بر آدمک ٹولہسی !

۱۹۰

نزا کت اطوار بشریہ نیک الہ کارلیسی در .

۱۹۱

ریاسز نماز قیلانک دیزی تھیاتدن یورولماز .

۱۹۲

هر صنعتہ یاراشیر بر شکل وار : باغچی کوتوک کچی
اولمالی !

۱۹۳

سویلیه جک بر شی بولامایان آدمک ابکم طوغمامش
اولماسی کندیسی ایچون بر مصیبت در .

۱۹۴

کندینہ کولن آدمک خندہسی دائما ذکی در .

۱۹۵

بعضاً باشقالرینی نزا کتہ مجبور ایتمک ایچون قابا
کورونمک اقتضا ایدر .

۱۹۶

یا کاش بیلدکلر منی آتسهق حمله دماغیه من او قدر
خفیفلردی که ...

۱۹۷

بعضیسی او قدر قدما پرستدر که دماغنده اجدادی
اوطوریور ، دیه جککز کلیر .

۱۹۸

بر بر لر فصل کوهزه اولمازلر: صباحدن اقشامه قدر
چکلر منزه اوینایور لر .

۱۹۹

کورمه منلکه کلک ایسته من ایچون کوزلک نه قیمتدار
سپردر !

۲۰۰

ئولدکن صوکره طوبراق اولوق کوجه کیتمزدی،
اگر چامور طوبراقدن اولماسه !

۲۰۱

چوق کره هیچ آرامادیغمز شیلردن بحث ایدرکن:
« بولامادم ! » دیرز .

۲۰۲

آغاچلرک چیچکلر کوزی ، قوشلر دیلی در .

۲۰۳

انسان بر معتاد نفسک طائقا و و غی در .

۲۰۴

عالم وحشده زورنه ایسه عالم مدیتده پاره اودر .

۲۰۵

چوق کره موفقیت مزه دوستارمز قدر دشمنار مزده
یاردیم ایدر ، آنجق ایکسینی ده کوزل انتخاب ایتمش
اولملی یز .

۲۰۶

عوام بر آرزو جو غه بکزرز: کوله سنک و آغلاماسنک
سببی هر زمان آرانغه دکمز .

۲۰۷

طبیعتک ذوق بر نشانه تصویری ، الم بر اثر تعیبی در .

۲۰۸

اختیار لرده ماضیمزی کورورز، حال بوکهای باقسه ق
استقبالنزی کورملی یز .

۲۰۹

دائما : « بیلیرم ! » می دیور ، کنجدر ؛ هر شیئه
« اولابیلیر ! » می دیور ، اختیاردر .

۲۱۰

انکار ایله باشلاماش اولان ایمان تملسزدر : ایمانك
انكار یا مبدئی در ، یا منتھاسی !

۲۱۱

هیچ کیمسہ یه بکوزہ مه مکہ اوزہ ن نہایت کندی
کندیسنه ده بکوزہ مز اولور .

۲۱۲

چوق کره دماغمژك سبب افلاسی دیلنژك افراط
صرفیاتی در : کوهزه ذکی کورونمز .

۲۱۳

دقت ایدکز: بر آدم ابش کورورکن هیچ چرکین
کورونمز ؛ حال بوکه بوش اوطوران پک نادراً کوزل
کورونور .

۲۱۴

یالانلرک اک مستکرھی اخلاق نامنه اختیار ایدیلنلردر .

۲۱۵

اومق ، اقمق ، اویالانق : ایشته منابع اذواقمز!

۲۱۶

کنجلر سفریه اوطورانلرک حالی، اختیارلر سفره دن
قالقانلرک حالی خاطر مه کتیرر .

۲۱۷

یرنده صایانلر یور وینلردن زیاده آباق پاتیردسی ایدر .

۲۱۸

عوام صانیرکه آیک اون دردی کندیسنه بوغاز ایچنده مهتاب صفاسی حاضر لاق ایچون حلول ایدر .

۲۱۹

حیات بر طابور وقوعات در ؛ قوماندانی: تصادف!

۲۲۰

وقت نقددر، چالیشانلر ایچون... چالیشانلر ایچون بالعکس مصرف در .

۲۲۱

صحتله سمیزلکی تغلیط ایتمین پک آز کیشی واردر .

۲۲۲

بکا بر آدم کوستره بیلیرسه که مبعوث اولوق ایسته میور،
مأمور اولوق ایسته میور، محکمه ویا بلدیہ اعضاسی اولوق
ایسته میور ، امام ویا مختار اولوق ایسته میور ، آز چوق
برحصه حاکمیتله آز چوق بر معاش ایسته میور ، بو آدم
باشنده فسده کورسه م یمن ایدرم که اجنبی در !

۲۲۳

فرنك جانی صیقلنجه صوصار، تورك جانی صیقلنجه...
چوق سویلر !

۲۲۴

كائناده یالكز برسوسیالیست طانیرم : اجل !

۲۲۵

وقوعات سیاسیة كاه فاجعه ، كاه مضحكه در : بیوك
دیپلوماتلر او ماہر آقتورلردر كه ایکیسنی ده كوزل
اوینارلر .

۲۲۶

عثمانلی قرداشلرمز ، مسلمان قرداشلرمز ، دین
قرداشلرمز، وطن قرداشلرمز، قان قرداشلرمز.....
انسان بو قدر قرداشی تصور ایدنجه: « الله بابامزه قوت
ویرسین ! دییه جکی کلیور .

۲۲۷

عوام و خواص ، اون و مایه کی در : اكمك یایمق
ایچون ایکیسی ده لازم در .

۲۲۸

اك تحملسوز متكلم : نكته صرفه مراقلی احق
وچوق سویله ین كه كه مه !

۲۲۹

مدینتک محاسنی قدرده مساویسی واردر : ایکینسی
 بردن قبول ایتمک ایسته مینلر بد او تلیله قناعت ایتملی .

۲۳۰

اعتقادجه دنیاده اک چیرکین شی قره قوربغه دکلی
 بدلانک منظره تهوری در .

۲۳۱

هر فکر بر بارقه ذکا اولمالی : طوغرو و پارلاق !

۲۳۲

باشنی سمایه چاریمقدن بر معتاد جوجه لر قورقار !

۲۳۳

دینسر لکک اک مقتدر ناشرلی اقتدارسز علمای
 دین در .

۲۳۴

علی الاکثر ماضی بی دوشوتجه : « او زمان نه بدلا
 ایتم ! » دیرز ؛ یارین حالی دوشوتجه ینه دییه جکمز
 بودر .

۲۳۵

عوام چوجوق کبی در ، دائما کورولتو ایستر :
 کورولتولو اکلنجی بی ، کورولتولو ماتمی وحتی کورولتولو
 اداره بی سور .

۲۳۶

ذکاسز قوت ییقا بیلیر ، فقط یایامااز !

۲۳۷

مضار به لرده معدده نك تأییری دماغك تأییردن زیاده در .
طوق قارننه انسان تپشمك دكل او یومق ایستر !

۲۳۸

هر کوزل چیچكك اطرافنده گوتو اوتلر تورهر .

۲۳۹

یوکسك مقابلر یوکسك تپه لر کبی در ، قوشه رق
چیقانلر نفس طارلنی حس ایدر .

۲۴۰

ترفیع رتبه ایتدکجه کبرلتلر یانغین قوله سنه چیقنجه
دوریین اولدم ، ظن ایدنلر در .

۲۴۱

یاساق آرزو طوغورور .

۲۴۲

عزت نفسه اك آغیر كلن شی استخفاف در .

۲۴۳

کوندوز قندیلی حاضر لاما یان کیجه قارانلغه راضی
دیلمک در .

۲۴۴

انسانك قارنى آجيقنجه كوزى قارارير .

۲۴۵

هر كسى كور عالمى سرسم صانمقده بر سعادت در !

۲۴۶

انسان يوكسه چيقديجه بانطالوننده كي يامانك
كورونمك احتمالى آرتار .

۲۴۷

كوجك قابولردن كيرمكه حاليشانلر اكيلمكه مجبور
اولورلر .

۲۴۸

عوام هر دورده وهر ديارده آتشله ضيائي تغليط
ايتمش در : هر كنديسنى ياقانى كونش صانير !

۲۴۹

بر آدم قارشيمده بر دليل جدى ايراد ايدر كبي :
« ايكي كره ايكي درت ايدر ! » ديديمى ، درحال كوزمك
اوكنه جاتال طيرناقلي ودرت آياقلى بر او كوز كلير .

۲۵۰

رسام ، شاعر ، ياخود ديپلومات طوغانلر اولدينى
كبي زنكين طوغانلرده وار : اويلهرك جيلرى بوش
اولسهده كوزلرى وكوكللىر دائما طولودر . زنكين

طوغمايانلرک بيه جکلری آرتدقجه معدله لری توسع ايدر،
هر زمان آچ درلر .

۲۵۱

ياووز کوبک بهوده حاو لاما ز: يا صوصار، يا ايصيرير!

۲۵۲

احسانده بيله موفق اولمق ايجون ذکا و اعتنا لازمدر:
ديلنجي اولمايان برآدمه طالغينقله صدقه اوزاتانک وضعيتي
تصور ايدلر .

۲۵۳

حسود پاره دن زياده ذکانک دشمني در ، چونکه
اوکا هيچ بر زمان مالک اولامايه جفتي بيلير .

۲۵۴

موفقيت اک مؤثر لکه صابوني در .

۲۵۵

فقيرسز مملکت يوقدر، زنکين مملکت اوکا ديرلرکه
فقراسني صاقلايه بيلير .

۲۵۶

حقيقهٔ ماهر بولتيقه جي دشمنلري ني بيله کندي
لنده استخدام ايتهنک يولني بولور .

۲۵۷

صادق کویک واقعا طایاغه تحمل ایدر، فقط صداقی
طایاقله دکل نوازشله تأمین ایدلمشدر.

۲۵۸

چوق کره واقع اولور : هربری کندی فکرینک
حقیقت اولدیغنی ادا ایدن ایکی کشی پی دیکلزکن سزده
اوچنجی بر حقیقت کشف ایدر سکیز و بویله جه حقیقت
تعدد ایدر ، کیدر .

۲۵۹

انسان علی الا کثر باشقه سنه سورمک ایستدیکی چاموره
بولانیر .

۲۶۰

خط مستقیم اک قیصه یولدره فقط حیاتده علی الا کثر
سفالته چیقار !

۲۶۱

هرکسک باییلدیغنی آدم لر سنک خوشگه کیتیمورمی ،
آ کلا که بر فطرت عادیه دکلسک .

۲۶۲

لیس للانسان الاماسی ! لکن الدیون علی الا کثر
هیچ چالیشمایان الری اوقشار !

۲۶۳

انانلرك صدقنه كوزل بر دليل : بتون « تاريخي
سوزلر » اويدورمه در !

۲۶۴

عبث ، منطقك هذيانی در .

۲۶۵

هانكي باشده اولورسه ق اولام، كندی چويرديكمز
چنبرك آرقه سی صره قوشان چوجوقلرز .

۲۶۶

انسان محكمه طييعتك يالانچي شاهديدر: هر كورديكني
آز چوق تحريف ايله آكلاتير .

۲۶۷

كوچ اولان قهرمانجه ثولك دكل قهرمانجه ...
باشامق در !

۲۶۸

مقصدله واسطه بي تغليط ايتمه مك نصل ممکن اولسون كه
بزم مقصد ديديكمزده بر از اوتده كيزلنن بر ديكر
مقصدك واسطه سی در .

۲۶۹

هر نمايش صوؤق در، نمايش اخلاق .... ايكرنج!

۲۷۰

استعداد ، دماغهزك آمر مجبري در .

۲۷۱

چوجوقکن برده آرقه سنده کی قره کوزی جانلی
صانیردم ، شمدی برده اوکنده کی جانلی بی قره کوز
صانیورم !

۲۷۲

حیاته اوله قره کوزلره تصادف ایتدم که کاغددن
اویولمش آداشی دها ذی روح عد اولونه بیلیر ، زیر
هیچ اولمازسه بردکنسکه اونک برقولنی قلداته بیلیرسکز !

۲۷۳

بعضیلری طبیعی کورونمک ایچون نه جعلی حاللر
اختیار ایدرلر !

۲۷۴

فکرمنه قدر آزه فکرمنه ارتباطمز اوقدر
قوی اولور : ایشته اولادمزله افکارمز آره سنده
بروجه شبه دها !

۲۷۵

شیب سودیلرک روحی خان اوطه سنی آکدیرر :
هرکچندن یادکار اوله رق براز سوپروننو بولورسکز .

۲۷۶

باشقه سنده کوروبده آلاي ايتديکمز قصورلرک
برقسمى ياواش ياواش بزهده سرايت ايدر، فقط فرقه
واره مایز .

۲۷۷

آقار صونه کوزل درس حیاتدر: کوچک مانعلرک
اوزرنده کوپورور، بیسوک مانعلرک یانندن سسزجه
کچيورر!

۲۷۸

کوزلرمزدن آقا بیلن یاشلرک مرارتی هیچدر،
اصل انسانی روحنده محبوس قالان یاشلر زهرله ر .

۲۷۹

هر خطوه ترقی میلیونرله آدم آرز : ايشته قانون
تاریخ!

۲۸۰

استبداد هر عاجز ملتك جزای سیاسیسی در .

۲۸۱

قادین ارکک بری برینی اکال ايدر، دیسورلر .
حال بوکه علی الاکثر بری دیکرینی تنقیص ايدر .

۲۸۲

منفعت صاندالییه بکزر : باشکده طاشیرسهک سفی
کوچولتور، آیاغکک آلتنه آلیرسهک یوکسلتیر .

۲۸۳

یوکسک ٹپلردہ ہم ییلانہ ، ہم قوشہ تصادف
ایده بیلیرسک ؛ فقط بری سورونہرک اوتہ کی اوچہرق
یوکسلمشدر .

۲۸۴

کون طوغمادن مشیمہ شیدن نہلر طوغار : اوت ،
اما کیجہلری کوندوز بز کندیمز تلقیح ایدهرز !

۲۸۵

خلقک اکثریت عظیمہ حماقی سایہسندہ و آنجق
براقلیت جزئیہ ذکاسی سایہسندہ کچنیر .

۲۸۶

خیال ، روحک کیزی قبوسی در : کوتو فکرلر
علی الاکثر اورادن کیرر .

۲۸۷

ذکی براختیار دیردی کہ : « آرتق بکا ولولہ عالم
برنتنی کی کلیور ، ابدی براویقویہ حاضر لایان نئی ! .. »

۲۸۸

بر قادینک الی بوش طورورسہ دبی ، الی ودبلی
بوش طورورسہ کوکلی ایشلر .

۲۸۹

انسائیتی الکچوقسون ، هیچ شہم یوق ، یامیاملردر !

۲۹۰

برشی سویله مه دن اول طقوز کره دیلکی آغز گده
چویر، دیرلر. هیچ فنا نصیحت دکل: چونکه اوچنجی
چویرمه یه واردن علی الاکثر سکوتی ترجیح ایده رز .

۲۹۱

عالم ادبیاتده ، دقت ایتم ، هر کس کندی حذا-
سنده کنی آقشلابور. کیمی آقشلابیگی سویله، مرتبه
ادبیه کی سویله ییم !

۲۹۲

اون دردنجی لوئی: « دولت بن ایم !» دیمش. رجا
ایده رم ، دییه بیله جک موقعده اولوب ده بونی دیمه جک
برتک کیشی وارمیدر ؟

۲۹۳

برمعتاد طایاق آتانه قیزار وطایاق یینه آجیرز :
مع ماقیه ایکیسندن برینک یرنده بولنمغه مجبور اولسه ق
عجبا هانکیسنی قبول ایدردک ؟

۲۹۴

ادیاتده آز لیاقت عدم لیاقتدن دهاییوک بر
بدبختلقدرد .

۲۹۵

انسان تحقیر نی دہ تقدیری قدر محلنہ صرف ایتہ لی کہ
مشر و موثر اولسون .

۲۹۶

عوام نظر ندہ بیومک ایسترمیسک؟ اول باول کندی
نظر کدہ کوچولمکہ راضی اولاجتسک .

۲۹۷

برزنکریز دیردی کہ : « هیچ عمر کزده برقادینله
برلکده بریوکسک طماغه طیرماندیکنزی ؟ چیقارکن
دائما سز ایلریده سکز ، او کریده در ؛ اینرکن او دائما
اوکده کیدر ، سز آرقه ده قالیر سکز ... یان یانه بورومه کز
آنحقی دوز یولده ممکن اولور ! »

۲۹۸

کندی اللری شاقیر داتمی ایچون باشقه سنی آلقشلامه
واردر ؛ واکثریت بویله آلقشلار .

۲۹۹

دیشمه کلن ایشمه کلیر : ایشته اکثریتک دستور
ترجیحی ! ...

۳۰۰

زنکریز دیردی کہ : « قادینلرک چوجوقلقلری
معذور کورولمہ لی : چوجوق قالی درلر ! »

۳۰۱

جنتی طوبراغک کیمی اوستنده، کیمی آلتنده آرار:
یا لکنز فیلسوف روحنده بولور .

۳۰۲

عنها منها حیاته اک محذورسز ذوق ... بر طاتلی
رؤیادر .

۳۰۳

بر متفکره صوردم :
— افکار عمومی نه در ؟
— بر قاج میلیون باشلی بر اعجوبه که اله کچه یکر می
پاره یه سیر ایتدیرردم ، دیدی .

۳۰۴

چامورلو یوله یورومک تمیز یوقوشه طیرمانمقدن
کوچدر ؟ اسافله آجیهلم !

۳۰۵

مرمر یا خود تونج حالنده ابدیته کیتمک فنا دکل
اما ، نه یالان سویلیهیم ، آمله کیکارمله یاشامق بکا دها
خوش کلیور !

۳۰۶

خوش مجلس اوکا دیرزکه ایچریسنده کندیمز سویلرکن
وکندیمز دیکلرکن ممنون اولورز .

۳۰۷

شهرده او ایدینن کویلو کویندن زیاده شهرده حد
ناشناس اولور!

۳۰۸

اعرف نفسك! پك ابي اما انسان نفسی او كرنديكجه ...
او كرنديكجه نادم اولور .

۳۰۹

کونشدن یوز چویرمدکجه انسان کندی گولککسنه
پرستش ایده مز .

۳۱۰

فن ، دین ، اخلاق ، منفعت : بو درت شیئی
اوزلاشديران آمدن ، ايشته اعتراف ایدیورم، قورقارم!

۳۱۱

برکیشی دینسز یا شاهه بیلیر ، فقط بر جمعیت ایچون
دین بر لازمه حیات در .

۳۱۲

هنوز کورمدیکمز آخرتی ا کلام ، دینلره حیران
اولیورم ، چونکه بن گوزمزه اوکنده کی دنیایی هنوز
ا کلايه مادم .

۳۱۳

یراشمش سفسطه بی منطق دکل انجق زمان ییقه بیلیر .

۳۱۴

اسکي بونانلیلر معبودلری کندي شکللرنده تصویر
ایدرددی ؛ بزده بیوک صایدقلزمزی شکل معبودده
تصور ایدرز .

۳۱۵

بولتیقهده یا کلش یوله صابانلر دائماحیزی یورورلر .

۳۱۶

لافله یینز کیسی یوروحز اما لافله یوروین کیلر
یوق دکلدر : ازجه بولتیقه کیسی !

۳۱۷

سیاستده قباحث هیچ برزمان تولدورنک دکل ودائما
تولنکدر .

۳۱۸

هیچ کیسه بی آلامقسنزین کندکی آلداته بیلدکی؟
ایشته اخلاق دائره سنده سعادت بودر !

۳۱۹

شبه ، حمالی خسته به بکنزر : اویوماز ، اویویاماز؟
دالسهده قورقولو رؤیا کورور !

۳۲۰

حتی تر به لرك قندیلی سوندورمه رن اول اویوزدن
قاج کیشی کچینور ، حساب اتمه لی بز .

۳۲۱

خولياسز يورك پتولسز بر لانبادر : هيچ برشيله
پارلاتيلاماز .

۳۲۲

اهالينك لقمهسى حكومتك تملی در .

۳۲۳

هر كليشى موجب ممنونيت اولان يكانه مسافر :
اقبال !

۳۲۴

حرمت جوق كره قورقونك بر شكلى در .

۳۲۵

اعرف نفسك !.. مرد مكریز اولمق ایسترسهك آ

۳۲۶

انسائیتی يوكسك كورمك ایسترسهك فیزیولوژی ،
پسیقولوژی ، سوسیولوژی اوقومه !

۳۲۷

کندیندن بحث ایتمک قدر چرکین و اوقدر طیبی
بر حرکت یوقدر .

۳۲۸

طبع بشر براز مزاد سرکیسنی خاطر لاتیر : نه
آرارسهك بولورسك .

۳۲۹

برملتک معیارمدنیتی ارباب عرفانه درجه حرمتی در.

۳۳۰

مأموریت — عزتلو ویا سعادتلو براسارت در .

۳۳۱

طیعت هر بر مزك الله بر كميك ويرر ، عمرمه
اولدقجه ايليكنى چيقاره جغز ديه اوغراشيرز : ايشته
حيات !

۳۳۲

ياشامق وایي ياشامق : ايشته ، يالكز انسانلرده
دكل ، بتون عالم عضویاتده غایه یكانه !.. اوست طرفی
كذب بشردر .

۳۳۳

فیرطنه باخصوص یوکسکلرده اجرای تخریبات
ایدر : بوجهتله صلح وآسایش بالخاصه سرکارده اولانلر
ایچون قیمتداردر .

۳۳۴

بن اگسه مه اینن بالطهیه باقارم ؟ صاپی ایستر شعر
وفضیلت ، ایستر میشه صوپایی اولسون !

۳۳۵

اذواقده يالکمز مقاسمه واردر ، مشارکت آنجق
آلامده حس اولنور .

۳۳۶

حس ، فکرك همشیره قابیسی در .

۳۳۷

تر ، براز قامزى و روحزى طيشارى چيقاریر :
يازين قالابالق يرلرده عالمك روحنى قوقلايورم ، سانیرم .

۳۳۸

هر مسلكده يوكسلمك ايجون يولنى شاشیرانلر اولدینی
کبی يولنى شاشیره رق يوكسلنلرده واردر .

۳۳۹

ساخنه ظرافت دیکن کبی باتار و دیکن کبی متاتسزدر .

۳۴۰

حقیقی قورناز هر کسی کنديسندن دها قورناز
عداید .

۳۴۱

کوز کوردیکنه و قلب حس ایتدیکنه اینانیر .

۳۴۲

عاشقرك اك قناعتکاری بيله سودیکندن زیاده
سولك ایستر .

۳۴۳

چوق یاشامق المزده دکل ، فقط ناممزی چوق
باشامق المزده در .

۳۴۴

اک متین تقطه استناد انسانک کندی قوتی در .

۳۴۵

بشیرتی دوشوکن بدینده نیکیین قدر آلدانیر

۳۴۶

برخطا جزاسزقالدقجه نظرعوامده صوابه یاقلاشیر .

۳۴۷

چبلاق سوز ادبی دکلدر ، چبلاق انسان مؤدب
اولمادینی کبی .

۳۴۸

ماضی بی چیکنه مک هوسی همان بتون کنج آیاقلرک
قوة محرکه سی در .

۳۴۹

قارنی آچلردن زیاده قلبی آچلره آجیرم !

۳۵۰

اویله یاشا که آز بیله یاشاسهک یاشامش اولاسک ،

۳۵۱

زواللی قویون سوروسی ! چوبانی ده اوبسیله ر ،
چوبان کویکفی ده ، قوردی ده !

۳۵۲

برکوزل قیافت ای برتوصیه مکتوبی در .

۳۵۳

ٹولومی سومیشمزك بر سبی ده هیجلكمزی میدانه
وورماسی در .

۳۵۴

ال شاقاسی فنا ، دیل شاقاسی دها فنا ، قلم شاقاسی
هپسندن بدتر در .

۳۵۵

راحت ایتك ایسترسه كآیاغکی یورغانکه کوره اوزات
وتبه گدن یوکسك فکر لره اوزانه !

۳۵۶

هر جنازه آلاینده اولدینی کی عشقك جنازه آلاینده ده
قالابانی کذب وریا تشکیل ایدر .

۳۵۷

بیوکلره چوق سوقولوق احتیاجنی انجق کوچوکلر
حس ایدر .

۳۵۸

هر ٹولن غسال الندن کچر، فقط ..... تمیزلنمز !

۳۵۹

قادینه بیوک محبت برنوع عطالت کنیریر : او آرتق
سومکدن باشقه هیچ بر شیئی لایقيله ایفا ایدهمز .

۳۶۰

دمیر مقدسدر ، سیف اولورسه ؛ ملعوندر ، زنجیر
استبداد اولورسه ...

۳۶۱

یوواسنی یاقمادقجه بیلانک کوکی کسيلمز .

Library of

Princeton University.

Princeton University Library

32101 074456417

